

The Dawn OFFICIAL
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

88

Number 4

APRIL, 1943

Volume 15

**SLOVENSKA ŽENSKA
ZVEZA**

Ustanovljena 19. dec. 1926
v Chicago Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 31st St., Lorain, Ohio.

Glavni Odbor—Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Prisland,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica—First Vice President
Mrs. Frances Rupert,
19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio

II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Coghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Shepel,
5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpredsednica Fourth Vice President
Mrs. Frances Raspet,
805 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Kocjan,
6 Ash St., Calumet, Mich.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster,
714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Tomašin,
1902 W. Germak Rd., Chicago, Ill.
Mrs. Mary Otoničar,
1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Mary Smoltz Lenich,
609 Jones St., Eveleth, Minn.

**April
1943**

1	Četrtek	Hugo
2	Petak	Frančiška Pavlanska
3	Sobota	Pankracij
4	Nedelja	Četrta postna
5	Pondeljek	Vincencij
6	Torek	Celestin
7	Sreda	Herman
8	Četrtek	Albert
9	Petak	Marija Egiptovska
10	Sobota	Apolonija
11	Nedelja	Tiha nedelja
12	Pondeljek	Julij
13	Torek	Ida
14	Sreda	Justin
15	Četrtek	Anastazija
16	Petak	Bernardka Lurška
17	Sobota	Aniceta
18	Nedelja	Cvetna nedelja
19	Pondeljek	Gregorij
20	Torek	Agneza
21	Sreda	Anzelm
22	Četrtek	Veliki četrtek
23	Petak	Veliki petek
24	Sobota	Vel. sobota; sv. Jurij
25	Nedelja	Velikanočna
26	Pondeljek	Marija d. Sveta
27	Torek	Stefan
28	Sreda	Pavel od Križa
29	Četrtek	Antonija
30	Petak	Katarina Sijenska

**Zarja
THE DAWN**

URADNO GLASILO
SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE
V AMERIKI

OFFICIAL ORGAN OF THE
SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina.....\$2.00 na leto

Za članice SŽZ .....\$1.20 na leto

Subscription price.....\$2.00 per year

Members of the SWUA.....\$1.20 per year

Office of Publication:

"ZARJA"
1135 East 71st St.

Editorial Office:

ALBINA NOVAK: Editor
1135 East 71st St.
Tel.: HENDERSON 1572

Entered as Second-Class Matter
June 28, 1929, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of
August 24, 1912.

**SLOVENIAN WOMEN'S
UNION OF AMERICA**

Organized Dec. 19th, 1926
in Chicago, Ill.

Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Member of:
National Council of Catholic Women

Glavni Odbor—Supreme Committee

Prosvetni odbek—Educational Committee

Mrs. Albina Novak,
Urednica in upravnica "Zarja,"

1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Ponikvar,
1080 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Sušel,
15900 Holmes Ave., Cleveland, Ohio.

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio.

Mrs. Emma Shimkus,
717 Fifth St., La Salle, Ill.

**Svetovalni in porotni odbek—Advisory
Board**

Mrs. Agatha Dezman, predsednica,
649 So. 29th St., Milwaukee, Wis.

Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome,
214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Mrs. Agnes Mahovlich,
9525 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Mrs. Olga Mirkovich,
4333 N.E. Broadway St., Portland, Ore.

Namestnica nadzornicam:
Josephine Seelye,
1228 Addison Rd., Cleveland, Ohio.

LETNO XV. — ŠT. 4

APRIL, 1943

VOL. XV. — NO. 4

MARIE PRISLAND :

Cvetna nedelja - žalostnega spomina

CVETNA NEDELJA — dih pomlad! Prvi zvončki po holmeih ji pozvanjajo v pozdrav. Cvetna nedelja, kopajoča se v žarkih gorkega pomladnega sonca, pozdravljoča naravo, ki se je pred kratkim prebudila iz dolgega zimskega spanja.

“Rožmarinovo jutro” bi se gotovo razvilo v “nageljnov dan” tisto Cvetno nedeljo v Sloveniji pred dvemi leti, če bi naenkrat visoko v zraku ne zabrnela letala iz katerih se je vsula železna toča na krasne in mirne slovenske pokrajine . . . Od takrat zaznamuje naša rodna domovina nesrečo za nesrečo, eno hujšo od druge. Bojazen obstoja, da bo naš narod uničen popolnoma, če kmalu ne pojenja vojna pobesnelost.

Ker se je na Cvetno nedeljo pričela križeva pot slovenskega naroda v Jugoslaviji, je glavni odbor Slovenske ženske zveze sprejel meseca januarja resolucijo, v kateri pozivlja Slovenski ameriški narodni svet, naj proglasi Cvetno nedeljo za Slovenski narodni praznik v Ameriki. Ta dan naj bi vsa naša srca obhajala v sočustvovanju z našo rodno domovino, posebno pa z DELOM za njeno rešitev. Vse slovenske naselbine naj bi imele prireditve in programe, ki bi dali izraza naši bolečini, pa tudi naši volji narodu pomagati.

Slovenski ameriški narodni svet je tozadevno resolucijo odobril. Apel na splošen narod in način proslave Slovenskega narodnega dne bo objavil predsednik SANS-a.

V dolžnost si štejem, da posebej pozovem vse naše podružnice naj sodelujejo povsod, kjer bo skupen program v naselbini na Cvetno nedeljo. Na “Slovenski dan” bo tudi lepa prilika, da se odzovemo z de-narnimi sredstvi v pomoč naše, tako težko prizadete stare domovine. Storimo to že iz hvaležnosti ker živimo v blaženi Ameriki in nam je tako bila prizanešena “Cvetna nedelja.”

REV, MILAN SLAJE:

ZUNANJA POLITIKA ZEDINJENIH DRŽAV IN — MI

AMERIŠKE Zedinjene države imajo pred seboj težko naložo. Le pomislimo. Med tem, ko se je Nemčija v resnici pripravljala in oboroževala morda celih dvajset let, ko so imele skoro vse druge države stalne in močne armade, so Zedinjene države začele misliti na oboroževanje še-le po napadu na Pearl Harbor. Oborožiti, izvežbati in založiti z vsem potrebnim desetmilijsko armado, kakršno bomo postavili na bojišče, ako bo treba, je tako ogromno delo, da bi se ga pač ustrašila vsaka druga država. Poleg tega bo treba to velikansko armado popeljati preko atlantskega in pacifiškega morja na razna bojišča v Afriki, Evropi, Aziji avstralskih otočijih. Da se ta armada varno postavi na določena mesta, je treba nešteto prevoznih ladij, in bojne mornarice, ki ji ni para. In to še ni vse. Izčrpane zavezničke je treba neprestano podpirati in zakladati z živili in orožjem. Samo v Rusijo smo do sedaj poslali, poleg živil, in zdravniških potrebščin, blizu 4,000 aeroplakov in 80,000 motornih vozil! Edino Zedinjene države, z industrijo, s katero se ne morejo meriti vse druge države skupaj, so se mogle lotiti te težke in navidezno neizvršljive naloge.

Tudi na zunanje-političnem polju niso težkoče nič manjše. Diplomacija Zedinjenih držav ravna kaj modro, da skuša z raznimi diplomatskimi potezami že vnaprej obvarovati svoje armade večjih izgub. Za zgled nam je napad na severno in zahodno Afriko. Predno smo izkrcali svoje čete na afriških tleh, smo si pridobili dobro voljo tamonjih francoskih oblasti, posebno pokojnega francoskega admirala Darlana. In ko je prišlo do napada, so bile ameriške izgube malenkostne, ker je bil odpor francoskih čet le bolj po imenu in navidezen. Predstavljammo si, da bi Zedinjene države ne hotele imeti nikakega opravka s francoskoafriškimi oblastmi ter bi napadle brez vsake diplomatske predpriprave, kako velikanske izgube bi morale naše armade utrpeti, predno bi se jim posrečilo zaseseti afriško celino, ako bi se jim bilo sploh posrečilo. In ko je bila naloga izvršena, so Zedinjene države zopet ravnale nad vse modro. Ameriške vojaške oblasti v Afriki ne nastopajo kot brezobzirni zavojevalci, ampak so izročili vso civilno in administrativno oblast v roke francoskih oblasti, katerim točasno predseduje general Giraud. Vsakemu razsodnemu človeku mora impimirati diplomatska spretnost in poštenost ameriškega državnega oddelka, kakor tudi ameriških vojaških oblasti v Afriki. To je gotovo imelo najboljši vpliv, ne le na francosko in domače

prebivalstvo v Afriki, ampak na ves francoski narod. Da so prišle Zedinjene države ne zasedat, ampak osvobojevat — niso samo prazne besede.

Težkoče, ki jih imajo Zedinjene države na zunanje-političnem polju, ne prihajajo toliko od zunaj kakor od znotraj. Takoimenovani "liberalci" ("naprednjake" bi jih imenovali po našem; v čem so naprednejši od nas, pa se še do danes ni doznalo) neprestano poučujejo ameriške oblasti češ, da bi ne smeles imeti nikakih stikov z možmi, kar je bil umorjeni Darlan in sedanji generalom Giraud, ker so vsi ti svojčas prisegali zvestobo maršalu Petain-u iz Vichi-ja. Ti liberalci so pripravljeni sklepati zveze s komunisti, partizani, da, z vragom samim, le ne z možmi, ki imajo kakršnekoli vezi s katoličanstvom. Petain in Giraud in mnogi drugi, ki so stali Franciji ob strani v najtežji uri, ko jo je zagrnil val nacijske poplave in proti katerim ti liberalci neprestano ščujejo (le berite spise znane klepetulje Dorothy Thompson), so znani in zgledni katoličani. Morebiti so ravno vsled tega smatrali za svojo dolžnost, da ostanejo med svojimi ponizanimi Francozi, mesto da bi jih zapustili ter zbežali na varno. Sivolasi maršal Petain je vedno napravljal name najgloblji vtis s svojim možatim in odločnim nastopom, s svojo odločnostjo, ko se je moral boriti zoper prilike, katerim bi podlegel močnejši in mlajši mož. Ako-prav je za nas začasno izgubljen, ker je pač v popolni oblasti Nemcev, lahko smo vendar prepričani, da bo prvič, ko pride čas, ki bo dvignil svojo ljubljeno Francijo proti tujim zatiralcem. Kaj lahko je govoriti, pisariti dajati nasvete in obsojati onim, ki žive daleč od vsake nevarnosti; toda živeti v okupirani deželi, pod peto brezobzirnih barbarov, je pa popolnoma druga stvar.

Hvala Bogu, da je diplomacija Zedinjenih držav dovolj modra, da presoja položaj, kakor je v resnici in ne kakor si ga nekateri predstavljajo v svojih zameglenih možganih.

Prav tako ne najdejo "liberalci" ničesar, kar bi jim ugajalo, na španskem voditelju, generalu Franco-u. V prvi vrsti seveda vsled tega, ker se mu je posrečilo zatreći komunizem v španski deželi. Drugič pa vsled tega, ker je katoličan, torej, reakcijonarec, nazadnjak. Ako bi bilo po želji teh ljudi, bi mu bila Amerika že davno napovedala vojsko. Zopet pa opazimo razveseljivo dejstvo, da ameriška diplomacija vsekakor pametnejša in odgovornejša, nego so ti "Arm-chair diplomats and strategists." Zedinjene države ne isčejo vojne, kjer se ji morejo izogniti. Težki položaj, v kate-

rem se nahaja Španska in ki bi jo mogel vreči v Hitlerjevo naročje, izrabljajo Zedinjene države na ta način, da so sklenili z njim trgovsko pogodbo, ki je nedvomno ugodnejša za Špansko, nego za nas. Tako jo držimo v neodvisnosti od Nemčije in izven nevarnosti, da bi morala postati njena zaveznica. Na drugi strani pa dobimo mnogo stvari iz Španske, ki bi jih rabili tudi Nemci, pa jih ne dobijo. Le slep in ideoško zagrizen človek, katemu je komunizem ali liberalizem več, nego zmaga Zedinjenih držav bo videl v španski politiki nekaj napačnega.

Isto pa tudi velja o ameriškem zadržanju do Jugoslavije. Zedinjene države priznavajo edino le kraljevo jugoslovansko vlado v Londonu kot zakonito jugoslovansko oblast. To pa ni všeč posebno nekaterim našim "naprednjakom," ki hočejo menda prisiliti Zedinjene države, da odvrzame-

jo priznanje jug. vladi v Londonu ter ga naklonijo nekim meglenim partizanskim junakom, ki uživajo sloves divjaškega postopanja do lastnih ljudi. Naravno je, da vlada Zedinjenih držav pričakuje posebno od nas, da zaupamo njeni zunanjji politiki. Ako jo bomo varali v tem, potem more biti posledica partizanskega pustolovstva le ta, namreč, da bomo izgubili še to, kar smo že imeli. Z grobokopi naših idealov in želj bi morali mi Slovenci obračunati takoj, ko so pričeli svoje razdiralno delo. Ali uvidevamo vse to? Ako bi se vojna končala danes, bi bil položaj med nami bližno ta-le: Slovenci za partizane, Hrvati proti kralju in jug. vladi, Srbi proti Slovencem in Hrvatom . . . Prosimo Boga, da stori čudež, da washingtonska vlada ne bo obupala nad nami . . .

Naša rešitev bo le v tem, da sprejmemo politiko in program Zedinjenih držav — stoprocentno.

Slovenski Ameriški Narodni Svet

Dne 15. januarja je izvršil SANS prvi veliki korak, ki bo močna podlaga za vse naše nadaljnje slovensko delo v bodočnosti. Ta dan je namreč prišla v Washington posebna deputacija odbornikov, da izroči uradno vladi resolucije, ki jih je sklenil SNK in da ji predloži slovensko vprašanje v celoti in jo prosi, da ščiti koristi slovenskega naroda doma. V deputaciji so bili: Mr. Vincent Cainkar, Mrs. Marie Prisland, Mr. Janko N. Rogelj, Rev. Kazimir Zakrajšek Mr. Jože Zalar. Sprejem pri državnemu podtajniku Mr. Sumner Wellesu je izposloval častni predsednik Mr. Louis Adamič in je deputacijo tudi vodil in predstavil.

Tajnik SANS-a Rev. Kazimir Zakrajšek je prečital memorandum, ki ga je s tem sprejemom predložila državnemu tajništvu deputacija Slovenskega ameriškega narodnega sveta v imenu ameriških državljanov slovenskega rodu.

"Trdno smo prepričani, Mr. Welles, da ste popolnoma poučeni o Sloveniji in njeni veliki vzhodnosti v srednji in jugovzhodni Evropi. Danes smo prišli k vam, da vam podamo še nekoliko podatkov o slovenskem vprašanju, ki je tako pri srcu vsem, katere sedaj tu zastopamo.

"Zemljepisno je Slovenija križišče velikih gospodarskih in političnih stremljenj slovanskih narodov, obenem pa tudi napadalnih imperializmov Nemcev in Italijanov.

"V kulturi slovensko ljudstvo prav nič ne z ostaja za drugimi evropskimi narodi. Njih globoka slovanska kultura, ki je združena z njih nezmerno ljubeznijo do svobode, je bilo tisto, ki ga

je krepila da je vzdržal nemški "Drag nach Osten" — pritisk proti vzhodu — in italijanski imperializem.

"Leta 1919 je bila pa mala dežela Slovenija s svojimi 2,000,000 prebivalci razkosana in razmeroma velik del slovenskega življa je postal na silno manjšina Italije, Avstrije in Ogrske, katere pa naravno Slovenci v Jugoslaviji niso mogli pozabiti, da bi se jim ne smilila in bi ž njo ne sočutovali.

"Ideal vseh Slovencev, katerega se od tedaj strastno oklepajo, je bil, da dosežejo združenje in svobodo vseh Slovencev v eno politično (organizacijo) edinico. Deli Slovenije, katere so dali pod oblast Italije, Nemčije in Madžarske, se morajo vrniti glavnemu narodnemu telesu Slovenije in tako ustvariti deželo, kateri bodo priključena mesta: Ljubljana, Trst, Gorica, Celovec, in Maribor, da bo tako močna dovolj da vrši še nadalje svojo veliko nalogo, ki je tako globoko utemeljena v slovenski zgodovini — namreč, da uničuje nemški in italijanski imperializem.

"Veliko bi vam lahko tukaj povedali o nasilju, o gospodarskem izkorisčevanju in kulturnem uničevanju, kar vse je bilo usoda Slovencev pod tujim gospodarstvom zadnja desetletja. Vendar prepričani smo, Mr. Welles, da vam je vse to dobro znano.

"Vendar pa naj tu poudarimo, da so Slovenci pod Italijo in Avstrijo sedanjo vojno borili že dolgo preje, predno se je na zunaj dejansko začela in zagrabilna vse druge narode. že tam od leta

1930 so Slovenci v Italiji vršili sabotažno delo proti Mussolinijevim pripravam na vojne in potem v vojnah v Abesiniji in Španski. Od leta 1941 je bil na njihov delež v vojaški borbi za namene zavezniških narodov brez primere večji kot katerega kolikoli drugega naroda ali narodne skupine. To svojo trditev smo pripravljeni vsak čas tudi dokazati.

"Mr. Welles, prav gotovo vam je poznana strašna usoda, ki je zadela glavno narodno telo Slovenije od Osiča po aprilu 1941, ko je bila zasedena Jugoslavija. Nad 200,000 ljudi je bilo izgnanih, največ na prisilno delo v Italijo in Nemčijo. Tisoče jih je bilo postreljenih in obešenih. Deset tisoči umirajo za lakoto. Tisoče deklet je bilo poslanih, da služijo kot takozvana 'prosta vojaška dekleta.' Nad 150 vasi in naselj je bilo popolnoma uničenih.

"Nemei in Italijani tekmujejo med seboj v prizadevanju, kako uničiti slovensko ljudstvo popolnoma.

"Odporniki Slovenije proti osišču je vsesplošen. Malodane vsi Slovenci se bore v gerilski vojni na eden ali drugi način. Na zelo uspešen način sabotirajo vojni promet Italije proti Rusiji.

"Naj nam bo dovoljeno, da ponovimo: Slovenci doprinašajo danes velik delež naporov za zmago zavezniških narodov.

"Zaradi tega pa čutimo, da je slovensko ljudstvo opravičeno zahtevati pravico do primerno lepe bodočnosti, ki je pa mogoča, — iz nova poudarimo — samo, ako se jih združi v eno politično skupino, v združeno Slovenijo s čim najširšo samoupravo v svobodni, federativni in demokratični Jugoslaviji in v enotni svobodni balkanski federaciji, v enotni svobodni in federativni Evropi."

Državni podtajnik Mr. Welles je vidno ginjen poslušal ta memorandum in nanj odgovoril v sočutnih besedah. Izrazil je svoje veselje, da ga je deputacija obiskala in se ji za to zahvalil. Povedal je, da je ameriški vladi dobro znano, kako velike so zasluge slovenskega naroda za skupno zmago. Tudi pozna dobro vsa barbarstva in grozodejstva, ki jih počenjajo sovražniki v Sloveniji danes, zato pa z njimi sočustvuje. Vlada se danes še ne more izjaviti o kaki bodoči ureditvi Slovenije, zlasti ne glede njenih bodočih meja, ker bo to delo mirovne konference. Vendar je pa vladi znano, koliko velikih mož je dala mala Slovenija že Ameriki, ki so zanjo izvršili velika dela, za kar jim je dolžna hvaležnost, zato naj bodo ameriški Slovenci prepričani, da bo vlada ščitila slovenski narod in njegove koristi in pravice. Še enkrat je poudaril, kako ga veseli, da ga je deputacija obiskala, in jo je prosil, da naj še pride, da jo bo vedno z veseljem sprejel in se z njo pogovoril o sloven-

skih problemih. Prosil jo je, da naj ga stalno obvešča o vseh važnih dogodkih iz Slovenije, ker hrabrost slovenskega naroda in njegove žrtve zaslužijo vso naklonjenost ameriške vlade.

Dodatek uredništva: S tem je priobčena glavna vsebina zapisnika. Da bi v Zarji priobčevali celotne zapisnike ni prostora, ker list je mesečnik. Priobčili pa bomo vselej najvažnejše. Opozarjam na originalni memorandum v angleškem delu te Zarje, kakor je bil izročen Honorable Sumner Welles-u v Washington, D. C.

SLOVENSKI AMERIŠKI NARODNI SVET

Poročilo o finančnem stanju 1. marca 1943

Prejemki do 1. marca 1943:

Nabранo na kongresu	\$1,380.50
John Sortz, Cleveland, O. (na kongresu)	1.00
Krist Stokel, Cleveland, O. (na kongresu)	5.00
Ivan Zorman, Cleveland, O. (na kongresu)	10.00
Društvo štev. 1 SDZ	100.00
Društvo štev. 300 SNPJ \$10, člani darovali \$43.....	53.00
Društvo štev. 48 SNPJ	15.00
Društvo štev. 3 SDZ	25.00
Društvo štev. 2 SDZ	50.00
John Frankovich, Cleveland, O.	5.00
Društvo štev. 126 SNPJ	100.00
Jugoslov. sam. podp. dr. "Danica," N. Braddock, Pa.	10.00
Društvo štev. 35 SNPJ	8.50
Mr. in Mrs. Anton Benchan, Chicago, Ill.	2.00
Društvo štev. 26 SNPJ	25.00
Louis Mikulich, Traunik, Mich.	10.00
Dr. F. J. Kern, Cleveland, O.	100.00
Federacija SNPJ—okrožje Westmoreland	25.00
Slovenski narodni dom, Indianapolis, Ind.	25.00
Podružnica štev. 1 SANS, Detroit, Mich.	150.00
Andrej Spolar, Chicago, Ill.	10.00
John Keržišnik, Burley, Idaho	5.00
Frank Klune, Chisholm, Minn.	1.00
Frank Kolenc, Windsor Heights, W. Va.	5.00
Podružnica štev. 5 SANS, Rock Springs, Wyo.	150.00
Prispevki, poslani V. Cainkarju	212.32
Društvo štev. 129 SNPJ	10.00
John Sivec, Cleveland, O.	5.00
Rev. Kazimir Zakrajšek (vračilo stanařine)	150.00
Podružnica štev. 22 JPO-SS, La Salle, Ill.	300.00

Skupaj .....

\$3,048.32

Izdatki do 1. marca 1943:

Najemnina urada v Chicagu	\$ 100.00
Tiskovine	37.36
Brzjavke in telefon (kongres)	38.84
Brzjavke in telefon (SANS)	20.61
Oprema pisarne	140.87
Stroški urada v Washingtonu (gl. dohodke)	150.00
Plača nameščenca v uradu do 27. februarja 1943	169.25
Pisalni stroj	50.00
Napisi urada	50.00
Jamščina za električno	15.00
Ciščenje urada	3.70
Poštnina	10.38
Pisalne in pisarniške potrebščine	12.73
Zvonko Novak, nagrada v priznanje dela za kongres	100.00
Potni stroški predsednika in tajnika	225.00

Skupni izdatki .....

\$1,123.74

Ročna blagajna .....

5.03

Bilanca na banki 2. februarja 1943 .....

1,919.55

\$3,048.32

JOSEPH ZALAR,
blagajnik

MIRKO G. KUHEL,
pomožni tajnik.

LEO ZAKRAJŠEK:

IZPOD OKRILJA GOZDNATEGA KRIMA

(Nadaljevanje)

Času primerno

KO se že piše o preteklosti ižanskih krajev in to celo v časih, ko tam še ni bilo Slovencev, se mi zdi umestno, da se ob tej priliki na kratko omeni tudi prihod naših pradedov v sedanjo domovino slovenskega naroda, torej tudi Ižancev. To se mi zdi potrebno tudi zato, ker je v sedanjih zgodovinskih časih, ko se odločuje bodoča usoda slovenskega naroda in se bo v doglednem času tudi definitivno odločila za vedno, zelo važno, da poznamo ne samo sedanost, temveč tudi preteklost svojega ljudstva vsaj v glavnih potezah. Dalje se mi zdi to potrebno tudi zato, ker hočejo njegovi tisočletni in zakleti sovražniki slovenski narod živega pokopati in sicer tako globoko, da bo za vedno ostal v grobu. Zavedajo se, da so njihovi zločini v nebo vpijoči in jih zato hočejo pred svetom opravičiti s potvarjanjem zgodovinskih in danes obstoječih dejstev. Tako na pr. Nemci trdijo in trobijo v svet, da slovenskega naroda in slovenske zemlje sploh ni, temveč da so Slovenci samo poslovenjeni Nemci na nemški zemlji. Italijani trdijo, da so Slovenci samo poslovenjeni Italijani. Madžari pa seveda sledijo svojima zločinskim kompanjonoma in trdijo, da so naši Prekmurci samo poslovenjeni Madžari na madžarski zemlji. Nemci to trdijo zlasti glede naših zavednih Štajerjev in naših odločno slovenskih Gorenjcov. Italijani to trdijo zlasti glede naših Primorcev, Kraševcev in celo Ljubljancanov.

Če naša bela Ljubljana (Ljubljena), naša Notranjska in naša Primorska niso slovenska zemlja, če ni slovenska slikovita Gorenjska s Triglavom, če zelena Štajerska in Primorska nista slovenski, če hrvaškim šovinistom odstopite "Gorske Hrvate," in če naredimo križ še čez "Kočevsko deželo," potem bi seveda bilo treba Slovence in slovensko zemljo iskati s povečalnim stekлом. Da, sovražniki slovenskega naroda so zelo spretni mojstri v svojih lažeh in potvarjanju preteklosti in sedanosti, so do skrajnosti brezvestni in nesramni v svoji krivičnosti in zločinstvu in docela zverinski v izvajaju svojih načrtov, a kljub vsemu temu niso do sedaj in tudi v bodoče ne bodo spravili Slovencev s površja zemlje.

In končno je še en vzrok, zakaj je potrebno, da vemo nekaj o slovenski zemlji v preteklosti. Tu in tam se namreč tudi med nami najdejo "kalini," ki so nasedli na nemške limanice in to zato, ker jim je kisli avstro-nemški komis zastupil slovensko dušo in srce v toliki meri, da sedaj gledajo na sedanjo strašno borbo med pravico in krivico, med svetlobo in temo, med svobodo in suženjstvom, med demokracijo in ti-

Leo Zakrajšek

ranijo, skozi naci-fašistična očala in zato ne vidijo strašne krivice, ki se godi slovenskemu narodu na njegovi lastni zemlji, na kateri živi, jo brani in pridno obdeluje že skoro šestnajststo let.

Letnica, za katero bi moral vsak Slovenec vedeti

Do leta 568 po Kristusovem rojstvu so v Panoniji, to je na ozemlju sedanje Ogrske, vzhodne Avstrije in skrajno severne Jugoslavije ter prav do severnih bregov Jadranskega morja, prebivali Longobardi (ljudje z dolgimi bradami). Tega leta pa so se pričeli Longobardi pomikati proti zapadu, v vabljivo, rodovitno in toplejšo Beneško ravnino. To pa je dalo povod Slovenom, ki so živeli ob Črnem morju in dolejni Donavi ter so tako bili sosedje Longobardov, da so se tudi pričeli pomikati proti zapadu in severozapadu ter se naseljevati na ozemlju, ki so ga Longobardi zapustili.

V tem pomikanju proti zapadu so Sloveni prišli v doline rek — Save, Drave in Mure, a višje na severu pa celo v doline desnih dotokov Doneve na Spodnjem in Gornjem Avstrijskem in sicer do razvodja med rekama — Travno in Aničo. Na jugu pa so zasedli tudi dolino Soče in Kras. Tudi v Beneško ravnino so že precej daleč prišli ter igrali važno vlogo tudi v življenju Benečanov, za kar je najboljši dokaz to, da se še danes v Benetkah eno izmed najvažnejših nabrežij imenuje "Riva dei Schiavoni" (Slovensko oziroma Slovensko nabrežje).

Tako je proti koncu osmoga stoletja meja tedanje "Slovenije" tekla od Jadranskega morja preko Beneške ravnine na Toplaško polje na Tirolskem ob izviru reke Drave ter je nato krenila proti vzhodu preko gore Dreiherrnspitz ter šla po vrhovih Visokih Tur do izvira reke Mure in tam krenila proti severu preko gore Dachstein in Mrtevga gorovja ter med rekama Travno in Aničo doseгла Denavo, kjer so Slovenci imeli za sosede bratske čehe. Na vzhodu je slovensko ozemlje segalo daleč v ogrsko ravnino, najmanj do Blatnega jezera, katerega imena celo Madžari niso mogli toliko popačiti, da bi se slovenski izvor te besede takoj ne spoznal.

Slovenci so se na novi zemlji pridno lotili dela. Iz pragozdov in divjine so ustvarili cestočne pokrajine, postavili so si stalne domove, zgradili ceste, premostili reke in prepade, sezidali vasi, trge in mesta, ter tako polagali temelje za boljšo in lepo bodočnost svojih potomcev.

Slovenci so tedaj imeli za svoje sosedje: na zapadu Longobarde in Furlane, na severozapadu Franke in Bavarce, na severu čehe in na vzhodu pa mongolske Avare, ki pa so kmalu brez sledu izginili. Na njih mesto so prišli pradedje sedanjih mongolskih Madžarov. Tako so Slovenci prišli v prešo dveh bojevitih, gospodstva in ropa željnih narodov: Avarov in pozneje Madžarov na vzhodu ter Nemcev na zapadu. Oba

sta neprestano pritiskala. In ko so v teku časa Nemci in Madžari potisnili Slovence od Donave in proti jugu in so Nemci in Madžari postali mejaši, je pritisk na Slovence prihajal tudi od severa. In ko so pozneje še Italijani pričeli pritiske ob Jadranskem morju, so Slovenci prišli iz preše v klešče, katere so sovražniki neprestano stiskali ter tako trgali in rezali slovensko zemljo kos za kosom. Premoč je bila prevelika, da bi jo mogli Slovenci popolnoma zaustaviti, zlasti ker je prihajala od toliko strani istočasno. Upirali so se ji in jo zaustavliali s čudovitim nadčloveškim naporom in s strašnimi žrtvami. Slovenski narod je krvavel, dolgih 1,100 let, a izkrvavel ni. Upajmo, da tudi v sedanjih njegovi preizkušnji, ki je brez dvoma najgroznejša med vsemi od leta 568, ko so se pričeli Slovenci naseljevati na svoji sedanjih zemljih, ne podleže in ne umre, temveč da se iz sedanjega krvavega ognja zopet dvigne kakor ptič feniks nazaj v višave najkulturnejših narodov na svetu.

Tako je bilo torej pred skoro 1,600 leti, pred 1,400 leti in pred 1,200 leti. Kje so bile slovenske meje tedaj in kje so danes? Ako spričo navedenih zgodovinskih dejstev primerjamo ta dejstva s sedanjimi trditvami, da Slovencev in slovenske zemlje ni, ampak da so Slovenci poslovenjeni Nemci, Italijani in Madžari na nemški, italijanski in madžarski zemlji, je jasno ko beli dan, kdo je koga potujčeval in ga oropal za njegovo zemljo.

Gradovi na Ižanskem

Kakor vsi staro Slovani so tudi Slovenci živel v zadrugah, to je, da so člani enega rodu delali — vsi za enega in eden za vse. Več rodov skupaj je tvorilo župo ali županijo. Na čelu zadruge je bil starešina in na čelu županije pa župan. Župana so volile zadruge. Zato je pri naših prednikih beseda — grad, gradič ali građišče pomenjalo samo nekoliko večjo in močnejšo stavbo, ali pa trdnjavjo, ki naj bi članom zadruge ali celo župe nudila varstvo in obrambo. Gradu in graščine v našem smislu naši predniki niso poznali.

Gradovi in graščine v našem pomenu bese de so prišle k Slovencem s tujimi gospodarji, ki so se zavedali, da niso dobrodošli, da so prišli proti volji domačinov ter da se zato morajo zavarovati proti napadu. Ako torej čitamo, da si je ta in ta nemški, italijanski, ali madžarski pritepenec ali klativitez postavil ta in ta grad na slovenski zemlji, ne smemo prezreti resnice, da je tak poslanec tuje nadoblasti samo uporabil z ognjem in mečem pridobljeno oblast nad tisoči brezpravnih tlačanov, ki so bili z bičem in natezalnicami prisiljeni opravljati tlako ter mu tako postaviti grad ali kako drugo zgradbo. To dalje pomeni, da so se gradovi na slovenski zemljii pričeli postavljati potem, ko so Slovenci izgubili svojo neodvisnost in svobodo ter postali podložniki tujcev, zlasti Nemcov.

Med prvimi takimi tujimi pritepceni in zastopniki tuje nadoblasti, ki so prišli v okolico Krima, so bili grofi Auerspergi, o katerih je bilo že svoj čas precej pisano. Na Ižanskem je stalo oziroma še danes stoji precej gradov, ki so vidni svedcoli o sužnosti Ižancev kot so po dru-

gih krajih enaki svedcoli za enako sužnost.

Prvotni ižanski grad ali Turn pri Studencu je sedaj v razvalinah. Stal je na Pungertu ali Na Gradu. Bil je last koroških vojvod Spanheimov. V starih listinah se omenja iz 13. do 16. stoletja. Ravno kdaj je bil zgrajen se ne ve.

Grad Sonneg, ki stoji nad Studencem je še dobro ohranjen. Nekdanji lastniki so bili neki Schnitztenbaumi, ki so se oprijeli protestantovske vere, ko se je ista širila v teh krajih. Pozneje so ta grad lastovali Auerspergi in za njimi pa Engelshausi. Leta 1848 so kmetje napadli grad, ga precej poškodovali, razbili so mnogo dragocenosti ter sežgali mnogo važnih starih listin. Tudi gruntne bukve so sežgali. Pozneje so grad popravili. Sedaj je last družine Palma. Kakor je že iz imen razvidno, so bili lastniki do danes tujci.

Grad v Mateni, ki je bil last raznih tujih družin, je potres leta 1895 razrušil, na kar so ga trije kmetje kupili in si tam postavili svoja poslopja. Grad na Dobravici je sedaj last Slovencev Reparja. Nedaleč stran pa so razvaline nekdanjega gradu Krumperka. Na Golem je na mestu sedanjega župnišča stal grad "Nad Gačo." Zelo star grad stoji še v Stajah, ki je še danes uporaben. Lastuje ga družina Palma. Galletova graščina v Brestu izvira iz leta 1644. Prvi grad v Želimljah je že davno razpadel in o njem skoro ni več sledu. Gradič "Namršelj" uporablja Auerspergi za pisarne uprave svojih obsežnih gozdov in drugih posestev.

Vsem odbornicam in članicam SŽZ, kakor tudi vsem, ki doprinašajo naši organizaciji lepe uspehe, želimo blagoslovljene velikonočne praznike!

Dal križani Odrešenik, da bi kmalu zasijalo sonce miru na tem svetu in naši dragi se vrnili zdravi med nas ter s svojo zmago rešili naše rojake in rojakinje onkraj morja, iz rok sovražnikov!

Spomnimo se jih zlasti na Cvetno nedeljo in na Veliki petek!

REV. MILAN SLAJE,
duhovni svetovalec,
GLAVNI ODBOR SŽZ, in
UREDNIŠTVO "ZARJE."

**KATOLISKIM SLOVENCEM ŠIROM AMERIKE IN
VSEMU SLOVENSKEMU NARODU V
STARİ DOMOVINI!**

Mi ameriški Slovenci ljubimo z vso dušo svojo veliko in lepo domovino Zedinjene države. Srečne se čutimo, da smo državljeni te mogočne demokracije ter radi tega deležni zlate svobode in enakopravnosti.

Radi izdajalskega napada na svoje ozemlje so tudi Zedinjene države morale prijeti za orožje v obrambo svobode in krščanskih idealov. Stotisoče Američanov se nahaja na bojni fronti, da z orožjem v roki ohranijo svobodo svoje domovine in vsega sveta.

Med tem pa mora iti slovenski narod v Evropi v svoji lastni deželi skozi strašno Kalvarijo trpljenja in umiranja, popolnoma zasužnen od svojih sovražnikov in predan na milost in nemilost močem teme. V teh strašnih dneh nas naš težko preizkušen slovenski narod milo prosi, da se ga spominjam v molitvah. Njegova cerkvena voditelja škofa g. Dr. G. Rožman in g. Dr. Ivan Tomažič nas rotita, da združimo svoje molitve z molitvami trpečega in krvavečega slovenskega naroda v stari domovini, da bi ga Bog in Marija, v katero je imel slovenski narod v vseh časih neomejeno zaupanje, skoraj rešila iz tega zemeljskega pekla. Predobro se zavedamo, da more le Bog pomagati, pomagati nam in vsemu trpečemu človeštvu v tej veliki sili, in le On, edini, ki je Gospod vojnih trum, nas more pripeljati do zmage in pravičnega miru.

Radi tega smo ameriški Slovenci organizirali molitveno akcijo pod imenom "Molitveno fronto," da bi se po njej v molitvi združili s slovenskim narodom v stari domovini.

Mi ameriški slovenski duhovniki, kot verski voditelji ameriških Slovencev, pozivamo torej vse katoliške Slovence širom Amerike, da pristopijo v "Molitveno fronto" kot člani. Pozivamo Vas, da stanovitno in goreče molite za zmagajo naše armade in zavezniških armad in za skorajšni pravični mir. Prav posebno pa, da molite za ubogi mučeni slovenski narod v stari domovini, da bi mu kmalu zasijala zarja svobode verskega in narodnega življena.

Prosimo vas, katoliške Slovence in vso slovensko duhovščino, da posvetite letošnji Veliki petek spominu onega Velikega petka, ko se je začela prebridka Kalvarija našega naroda v stari domovini. Letošnji Veliki petek posvetimo posebnim skupnim in zasebnim molitvam, doma in v naših cerkvah, da bi Bog skoraj rešil slovenski narod tega strašnega trpljenja po Mariji na Brezjah, kraljici Slovencev.

Slednjič pozdravljamo naš ubogi mučeniški toda juninski narod, njegova škofa in vso trpečo duhovščino, da vztrajajo v tem svojem trpljenju na svoji strašni sedanji Kalvariji v svojem neomajnem zaupanju v Boga in Marijo, po kateri, kakor trdno upamo, mu bo kmalu napočil dan vstajenja k novemu verskemu in narodnemu življenu.

V imenu ameriških katoliških Slovencev:

MSGR. VITUS HRIBAR,
MSGR. B. J. PONIKVAR,
RT. REV. J. J. OMAN,
RT. REV. J. L. ZAPLOTNIK.

Ženski svet

PRVA GOSPA NA KITAJSKIM — MADAME CHIANG

Izmed vseh številnih obiskovalcev in gostov Amerike, je šibka žena napravila najbolj globok vtis na vse tiste množice, ki so jo prišle poslušat in med vsem prebivalstvom je vzbudila veliko simpatij in resnično usmiljenje za njeno nesrečno domovino.

Madame Chiang je še novembra meseca dospela v Ameriko, kamor je prišla iskat zdravja za svoje, v avtomobilski nesreči poškodovano telo. Čeprav je vsakemu prva skrb zdravje, vemo, da je ta izvanredno duhovita in plemenita ženska večkrat pozabila na vse svoje muke in bolečine, da

je snovala načrte za pomoč tistim neboroženim vojnim trummam, ki se že nad pet let tako vztrajno borijo napram dobro oboroženim Japoncem. Pomoč njeni domovini, ta misel je spravila to slabotno žensko na tako daljno pot v Ameriko. Neznansko dolgi so se ji zdeli tedni zdravljenja in komaj je čakala zdravnikovega dovoljenja, da bi šla tje, od kjer more pričakovati največ pomoći za svoj narod.

V četrtek, 18. februarja, ji je bilo dano, da je stopila na podium v kongresu, kjer je s svojo navzočnostjo očarala vse navzoče, ki so polnili obsežno dvorano do zadnjega kočička.

"V posebno čast si stejem, govoriti kongresu Amerike, a še v večjo čast mi je govoriti 78. kongresu, ki bo igral tako važno vlogo tekom te vojne in bo še posebej zapisan v zgodovini narodov." Smisel njenega govora je bila izpodbiti napačno naziranje o našem in njenem sovražniku, češ, da je važnejše najprej premagati Nemce potem še-le začeti resnični boj z Japonci. Napačno je tako mišljenje, ker Japonci so si do sedaj prisvojili ne samo dosti zemlje ampak tudi material, ki jim lajša in pomaga vojno nadaljevati. Gospa Chiang je prepričana, da je treba sovražnika napasti v njegovem brlogu. Iz Kitajske nidaleč in če bi se od tam začeli redni napadi z bombniki na Japonsko, bi bilo kmalu konec teh agresivcev. Preveč otokov je in če nadaljujemo tako, kakor smo začeli, da jih podimo s posameznih postojank, se bo vojna vlekla še leta in leta. Kitajska ima dovolj ljudi, ker jih je nad štiristo milijonov, a kaj pomaga, ko se morajo boriti skoro z golimi rokami. Če hočemo v resnici sebi in zaveznikom dobro, tedaj pomagajmo Kitajcem z bombniki in težjim orožjem in tanki. Manjše strelivo in orožje tudi sama Kitajska producira, a za večje in težje pa nima priprav zato. Svet strada, a Kitajcem ni za hrano. To si bodo že sami pridelali, čeprav so tudi v tem oziru velike težkoče. Če je v nekaterih delih bolj slab pridelek, trpijo pomanjkanje ker ni dobrih prometnih zvez, da bi jim od drugeje poslali živeža. Vendar živeža ne prosijo, le orožja, da ne bodo stali praznih rok, ko jim sovražnik pleni deželo. Amerika ima prav za prav precej na svoji vesti, kajti ona je zakladala Japonce z želesom in oljem, katero so oni rabilni za ropanje in klanje svojih mirnih sosedov. Na milijone dolarjev je šlo v žepe Japonce za svilo, katero so Američani kupovali, da so se ženske lahko radovale svilenih nogavic. To vse je na videz nedolžna kupčija, a če premislimo kam vse to vodi in koliko bridkosti in trpljenja povzročajo take transakcije, bi nas morala peči vest. Vsega tega se ta plemenita gospa ni niti z besedico dotaknila. Prezrla je naše številne grehe napram njeni domovini in nas smatrala za njene iskrene zavezničke. Njen globok čut pravičnosti in ljubezen do vsega človeštva je odseval iz celega njenega govora. Vse je tako očarala in pridobila, da so bili vsi privabljeni ugoditi njeni opravičeni prošnji v polni meri.

Gospa Chiang se je izobraževala v Ameriki in je bila silno ginjena, ko je po petindvajsetih letih obiskala svojo Alma Mater, kolegij Wellesley v Massachusetts. Zdela se ji je, da je zopet mlada kakor tedaj, ko je začela prvi semestri v tem znamenitem zavodu. V svojem govoru na učenke tega kolegija je omenila prvo svetovno vojno. "Ko sem bila jaz gojenka, kakor ste ve danes tukaj, je svet preživila strašne vojne grozote. Kri je tekla v potokih, a danes, ko razsaja še strašnejša vojna, so se ti potoki spremenili v morja. Znanost, ki ima namen pomagati človeštvo do večjega napredka, je uposlijala vse svoje izume za večje uničevanje vsega, kar je zgradila civilizacija." V svojem govoru se je ta gospa spomnila svojih lastnih sester, ki so se pred dvatisoč leti borile za pravico in priznanje. Posegla je v dobo, ko so se v Ameriki oglasile prve ženske emancipatorice, katerih vsaka je dodala nekaj h napredku človeštva. Svarila je gojenke, da naj mislijo samostojno ter naj sodelujejo povsod za dobro in pravično v korist človeštva. "Vsaka naj misli kako bo stregla drugim, ne sebi. Današnja vojna je vojna zlih sil napram luči in resnici. Življenje bo v vas stavilo velike zahteve in tukaj v tem zavodu imate priliko nabrat si duševna bogastva za bodočnost."

Prenaglo so ji potekli dnevi in posloviti se je morala

od številnih učiteljic in sošolk, s katerimi je leta 1917 gra-
duirala kot odličnjakinja v vseh predmetih.

Gospa Chiang govori perfektno angleščino brez vsakega tujega akcenta. V svojih govorih je rabila več nenavadnih besed tako, da je spravila reporterje v zadrego. Marsikateri besednjak je prišel na dan za razlagi neznanih besed, ki so prišle iz ust visoko izobražene žene. Med študijami je večkrat mislila, da je le njen obraz kitajski, a ko se je vrnila domov je njena domovinska ljubezen vsplamela znova in vse njene duševne vrline je začela posvečati za izobrazbo svojega naroda, kateremu upamo, bo tudi Amerika pomagala do zmage in pravičnega miru.

MISS MARGARET BOURKE-WHITE

Ta ženska je po poklicu fotografistinja, ki se posebno zanima in tudi v resnici izvršuje izvrstne slike industrijskih zgradb in strojev. V mirnih časih je bila industrija njena špecialiteta, a med vojno pa so jo začeli zanimati drugačni predmeti. Ves čas si je že lela posneti resničen prizor bombardiranja. Iz Rusije je prinesla celo zbirko slik, katere bodo služile zgodovinarjem in pričale proti nacijem, ki so pustošili in morili kamor koli je segla njih brutalna sila.

Odkar so se naše čete izkrcale v Afriki, je tudi to fotografistinjo vleklo tje, kjer se vrši boj naših vojakov napram sovražniku. V Algeriji in Tuniziji je začela moledovati generala, da bi smela z bombniki na tak izlet. Nekateri reporterji so si že prej izposlovali tako nevarno vožnjo, ampak, da bi se še ženski dovolilo, o tem ni hotel noben veljnik ničesar slišati. Poskusila je potegniti vse vrvice, da bi ji vojaško poveljstvo vendar omogočilo tako priliko. V januarju je končno le dosegla poveljnikovo dovoljenje, da se je pridružila skupini zračnih napadalev. V letiči trdnjavi (Flying Fortress), se je odpeljala nad sovražnikovo letalsko polje, katero so si bili bombniki izbrali za svojo tarčo.

Trideset bombnikov se je vzdignilo v zrak in to je branelo in ropotalo, ko so se vrtele te velikanske peruti. Tak polet gotovo razburi še tako mirne in trenirane živce, a če ima človek en gotov cilj pred seboj, za katerega je tvegal vse svoje življenje, potem lažje prenese vse take močne vtise. Vsak trenutek se je panorama spremenila in ko so se bližali letalskemu polju, je fotografistinja začela vrteti svoje aparate, da bi ujela ves potek bombardiranja na svojem filmu. Z višave štirih milij je posnela take slike, ki dovolj jasno pričajo, da so naši letalci dobro izvezbani v svojem poslu. Tekom dveh ur so se vsi srečno vrnili domov, za seboj pa so pustili številne požare in okrog 40 uničenih sovražnikovih letal. Ko je Miss Bourke stopila iz letala, so jo obsuli z vprašanji, kako se je kaj počutila in bala, a ona je vse zagotovila, da se ni prav nič utegnila ne tresti, ne bat, ker je samo mislila na slike, katere je v resnici kako dobro pogodila.

MEDNARODNI ŽENSKI DAN

Kakor druga leta, so tudi letos 8. marca praznovali takozvani International Women's Day. Ta dan se ni obhajal v pravem pomenu praznika, ker delo ni smelo počivati, a vendar je lahko vsaka ženska, ki zasleduje svetovne dogodke, čutila, da je njen sodelovanje upoštevano in priznano. V Rusiji, kjer ne delajo nobene razlike med delavci pa naj bo moški ali ženska, jè vlada izrekla svojo zahvalo ženskim državljanjam ter jih prosila, da še nadalje vstrajajo pri reševanju skupne domovine. Iz Amerike so naše javne delavke in ženske zastopnice potom radija poslale svoje iskrene pozdrave sestram v daljni Rusiji. Ta mednarodni dan za ženske ne postavlja ne verskih, ne narodnostnih meja, ker skuša doseči zbljanje žensk vsega sveta. Vojna je prinesla ženskam neizmerno gorje in žalosti, ko jim je razdrila domove in potrgale tesne rodbinske in prijateljske vezi in uničila vse, kar so njene pridne roke gradile v vsaki generaciji kar obstaja človeštvo, dom, rodbina. Vsega tega strašnega razdejanja bi ne bilo treba v našem prosvetljenem stoljetju, ačo bi bile vse ženske enakopravne in bi smelete odločati pri političnih in državnih zadevah. Vojna divjanje se še nadaljuje, a že sedaj pišejo kako kali zrno, ki nam bo prineslo še tretjo svetovno klanje. Ali ne moremo ženske

vsega sveta preprečiti s svojim vplivom in sodelovanjem to moško ponorelost? Vsak zdravnik, vsak politik ima mater, mogoče sestro, eno ali več, mogoče ženo. Ali ne bi vse te ženske, ki so v najtesnejši zvezi, blagodejno vplivale, da se ne zaseje novo sovražstvo in pohlep po časti in imetju? Bogastvo vzbuja zavist med tistimi, ki trpe pomanjkanje, zato je prav, da pomagamo uvesti in uresničiti blagostanje kakor je v načrtu zasnovano od izvedencev na pobudo našega plemenitega voditelja predsednika Roosevelta.

Zenske vsega sveta se moramo zavedati svoje velike odgovornosti ne samo napram naši družini ampak napram vsemu človeštvu. Vsaka naj v svojem krogu, med svojo družino, goji take razmere, ki bodo otrokom utisnile neizbrisni pečat ter jih vodile, ko bodo sami stopili v življenje. Nalogu matere, nalogu žene ni lahka, zavedajmo se tega, da bomo lahko dajale račun od svojega življenja, od svojih dejanj. Ne mislimo samo osmega marca na naše oddaljene sestre po svetu, storimo nekaj vsak dan, da jim po možnosti olajšamo trpljenje, katerega si niso same zakrivile.

POZNA VELIKA NOČ

Ta praznik ni tako stalen, kakor je Božič, ki ga vselej praznjujemo na določen dan—25. decembra. Velikonočni prazniki se ravnajo po luninih izpreamembah in so določeni tisto nedeljo po polni luni po 21. marcu. Ko je cerkveni zbor prišel v Nicejo v Mali Aziji na posvetovanje leta 325, je postavil Veliko noč na tak čas, ko sije polna luna. V tistih časih še ni bilo električnih žarnic, ki bi potnikom ozirovali romarjem razsvetljave pota. Luna jim je omogočila potovanje do oddaljenih svetlič tudi v nočnem času, kar je bilo zelo praktično za tiste čase in razmere. Letos bomo še-le 25. aprila sekali pirohe. Leta 1886 so zadnjič obhajali Vstajenje Gospodovo tako pozno in ko bo Velika noč zopet 25. aprila, ne bo od nas, ki to pišemo in beremo, ne prsti, ne kosti. To bo tedaj, ko se bo pisalo 2038. Bog daj, da bi se svet do tedaj pomiril in upošteval besede največjega učenika Kristusa, ki tako blagodejno donijo iz velikonočne pesmi:

"Kot jaz vas ljubim, se ljubite in zvesti bratje si bodite."

—0—

Frances Ponikvar:

V SKUPNOSTI BO ZMAGA!

V današnjih zmedenih časih se sleherni človek upravljeno vprašuje: Kako je vendar mogoče, da se ljudje, ki so prišli do tako visoke civilizacije, medsebojno v kar največji meri uničujejo, kajti grozna svetovna vojna divja od enega konca sveta do drugega in prinaša neizmerno gorje človeštvu.

Odgovor na to ni lahak. Gotovo je le, da povprečni ali mali človek tega ni kriv, saj kot tak nima od vojne pričakovati drugega kot trpljenja. Lahko se pa vzame za primer to-le: Dostikrat že zadostuje malenkosten kamenček, da se utrga plaz, ki se veča tekom svojega pota niz dol in potegne vse dosegljivo s seboj kot uničuoč velikan. Tak kamen sampašnosti in pohlepa po tujem ozemlju je bil sprožen po osebi z imenom Hitler. In ta vojni plaz je kmalu zajela skoro ves svet. V ta vojni metež so bili potegnjeni tudi taki, ki vojne niso hoteli, ampak so bili primorani prijeti za orožje, ačo niso hoteli, da bi izginilo iz sveta vse, kar je vredno človeškega življenja, to je svoboda in demokracija, ki je zlasti uveljavljena v Zedinjenih državah ameriških.

Srečni se lahko štejemo mi vsi, ki smo tukaj, da imamo v teh časih za voditelja moža, ki je vreden vsega ljudskega zaupanja, saj si prizadeva z vsemi močmi čolnič svojega vladanja privesti v miren in varen pristan iz viharja, kamor so ga potisnili sovražniki. Ta veliki mož je naš predsednik Franklin D. Roosevelt. Njegova dela jasno kažejo, da pogodi vedno pravo in da mu je pri srcu blagor ljudstva. Zato mu pa ameriško ljudstvo trdno stoji ob strani v tej težki preizkušnji.

Torej, kjer je tolika moč armade in mornarice, kjer se vsak posamezen državljан zaveda, kaj je njegova dolžnost, tam je ni sile, ki bi zamogla tako moč streti. Prizadevajmo si še zlasti ameriške Slovenke in članice SZZ, da bomo storili vse, kar naj pripomore k zmagam kot: kupujmo vojne

bonde in znamke; storimo vse, kar nam priporoča vlada. Zlasti je potrebno vsestransko varčevanje. Nikar ne go drnjajmo pri odmerkih hrane, mesto tega bodimo še ponosni, da tako vsak po svojem lahko pripomore k zmagi. Nahajamo se v časih, kakoršnih še ne pomni zgodovina in sedaj, kakor še nikdar prej velja rek: Vsi za enega—eden za vse!

Osnovna načela državljanstva

21.—VOJAŠKA SLUŽBA

Kdo je čuvar varnosti in blaginje naše dežele?

Ljudstvo brani našo deželo in vsak državljan mora storiti svoj del dolžnosti.

Kaj se pričakuje od vsakega državljanja?

Vsek državljan naj razume javna vprašanja, da lahko o njih glasuje ter, da je pripravljen v potrebi žrtvovati svoje premoženje in svoje življenje za domovino.

Ali mora vsak državljan sodelovati, ako je domovina v vojnem stanju?

Vsek državljan mora sodelovati in glasom predpisov je vsakdo lahko prisiljen, da stori svojo dolžnost.

Kako se določa starost za vojaško službo..

Kongres določa starost za vojaško službo.

Katera starost je bila določena za vojaško obveznost v svetovni vojni..

Prvotno je odločil kongres od 21. do 30. leta, a kasneje od 18. do 45. leta.

Kaj je današnja starost vojne obveznosti..

Najprej je kongres določil starost za izbirno vojaško službo od 23. do 35. leta, a je kasneje spremenil od 21. do 28. leta.

Kako je Amerika nabirala vojake v prvih letih njenega obstoja..

Vojaštvo je bilo sestavljeno samo iz prostovoljcev.

Ali je bil ta način dober..

Mnogi so se priglasili samo radi čuta dolžnosti do domovine, čeravno so bili doma bolj potrebeni, mnogi pa, ki bi bili lahko služili, so se raje izognili vojaški službi.

Je-li bil ta način vojaškega nabora včasih krivičen..

Smatralo se je, da bo vsak državljan napravil svojo dolžnost, ali ljudje, ki niso čutili te dolžnosti, so se ne pošteno izognili vojaški službi.

Ali želimo splošno vojaško obveznost v Ameriki..

Amerika je miroljubna dežela in ne želi vojaške obveznosti v času miru, ali v današnjih časih svetovne vojne opasnosti je obvezna vojaška služba naša edina obrana.

Ali potrebujemo številno vojsko?

Vsled moderne strategije potrebujemo milijonsko ali stalno dobro izvežbano vojsko.

Zakaj nam ne zadostuje mala armada?

Ker vzame vsaj pet let, da se izvežba moderno armado, zato je Amerika primorana, da spremeni svoje dosedanje stališče vsaj za tako dolgo, da se zlomi vojaška sila "roparskih držav" ter zagotovi svetovni mir.

Zakaj je Amerika vzdrževala malo armado?

Ker se je bala, da bi vojaštvo odvzelo ljudstvu upravo dežele.

Zakaj se Amerikanci boje, da bi jim vojaštvo odvzelo upravo državnih zadev?

Ker si ne žele, da bi se nam dogodilo isto, kakor v diktatorskih državah, kjer so ljudje sužnji vojaškega stroja.

Ali so bili ameriški kolonisti zadovoljni, da so imeli nastavljeno stalno armado?

Eden vzrok upora proti angleškemu kralju je bil ta, da so nastavili stalno armado v mirnem času in brez dovoljenja kolonistov.

Ali so kolonisti radi vzdrževali vojake v svojih domovih?

Kolonisti so smatrali to za veliko krivico.

Kako so se zavarovali proti tej krivici?

Določili so v ustavi, da ne morejo nikogar prisiliti, da bi v mirnih časih hranil in nočeval vojake v svoji hiši.

Kako se upravlja vojaštvo v Ameriki?

Ustava določa, da se proračun za vojaštvo ne more odobriti za več kakor dve leti obenem. Tem potom ima uprava kontrolo nad vojaštvom.

Zakaj je imela Amerika vedno malo armado?

Ljudje, zlasti politiki, so bili mnenja, da se velika armada rabi samo v osvojevalne svrhe ter za obrambo zadostuje peščica vojske.

Ali je ta nazor pravilen za sedanje čase?

Ne, ker potrebujemo izvežbane rezerve, a te je nemogoče izvežbati v enem ali dveh letih.

Ali morajo Združene države pomnožiti vojaštvo v slučaju potrebe?

V svetovni vojni so pomnožili armado do 4 milijone mož.

Zakaj je obvezna vojaška služba načelno pravilna?

Zato, ker je dolžnost vsakega državljanja, da brani svojo domovino ter v potrebi žrtvuje svoje življenje za to.

Zakaj je kongres predpisal obvezno vojaško službo v tekoči krizi?

Ker bi potom prostovoljne službe ne mogli skupiti dovoljno število vojske.

Kaj je vzrok naši vojni opasnosti?

Vsled ljubosumnosti in bojazni ni kongres nikdar dovolil vojski denarja za modernizacijo armade, ali izvežbanje naroda. Zato nas je našla svetovna vojna nepripravljene.

Kaj bi moglo ubraniti vojne?

Svetovna mednarodna vojaška policija in obvezno mednarodno mirovno sodišče, vsi ostali nazori so samo prazno blebetanje.

G. M.:

NAJDRAŽJI BISER

Med srci, ki na njivi božji
smrtno spanje spe,—
je biser moj najdražji—
moje matere srce.

Dobroto je trosilo,
mladost obsevalo,
ljubezen mi delilo
in cvetja sipalo.

A zdaj je ni,
utrujena že spi,
srce po njej
v brdkosti krvavi.

IZID KAMPANJE — PETI MESEC

Prosvetni odsek—

Educational Committee

	Nove članice	
	Odrasle Mladinske	
Načelnica Col. Albina Novak	8	—
Frances Ponikvar (25)	—	—
Frances Susel (10)	4	2
Anna Petrich (54)	—	—
Emma Shimkus (24)	—	—

Kadetke—Cadets

Betty Vershay (20)	3	—
Gladys Buck (16)	1	2
Pauline Kete (16)	1	—
Dorothy Porento (16)	1	—
Olga Erjavec (20)	1	—

Posamezne Agitatorke—

Individual Workers

Mary Otonicar (25)	28	5
Mrs. Anton Terlep (20)	24	9
Marie Floryan (17)	21	—
Agnes Mahovlich (16)	17	7
Angela Schneller (65)	5	26
Julia Zupancic (5)	13	1
Helen Corel (93)	13	—
Pauline Ozbolt (2)	12	—
Mary Hrovat (15)	8	7
Mary Urbas (10)	11	—
Jennie Gnidovec (24)	7	5
Frances Raspet (3)	6	5
Catherine Groznik (89)	8	—
Agatha Dezman (12)	6	1
Frances Rupert (14)	6	—
Dorothy Dermes (8)	6	—
Mary Krebs (65)	1	9
Angela Strukel (24)	4	2
Sophie Sever (25)	5	—
Antoinette Lucich (31)	5	—
Josephine Verbich (43)	5	—
Frances Kasher (61)	4	2
Mary Schimenz (12)	4	1
Louise Jugg (5)	3	1
Josephine Bait (14)	3	1
Frances Medved (14)	2	3
Josephine Dolinar (2)	3	—
Anna Srebernak (9)	3	—
Angela Kozjan (40)	3	—
Josephine Meserko (47)	2	2
Rose Racher (54)	2	2
Frances Zadnik (72)	3	—
Sophie Gorey (74)	3	—
Jennie Posega (74)	3	—
Antonia Svorcina (95)	3	—

Podružnice—Branches

Št. 25, Cleveland, O.	46	5
Št. 20, Joliet, Ill.	29	10
Št. 65, Virginia, Minn.	9	37

št. 16, South Chicago, Ill.	20	9
št. 17, West Allis, Wis.	21	—
št. 5, Indianapolis, Ind.	18	3
št. 93, Brooklyn, N. Y.	18	—
št. 2, Chicago, Ill.	17	1
št. 10, Collinwood, O.	16	2
št. 12, Milwaukee, Wis.	14	3
št. 24, La Salle, Ill.	11	7
št. 14, Nottingham, Ohio	12	4
št. 15, Newburgh, O.	8	10
št. 3, Pueblo, Colo.	7	5
št. 89, Oglesby, Ill.	9	1
št. 95, South Chicago, Ill.	5	3
št. 8, Steelton, Pa.	6	—
št. 74, Ambridge, Pa.	6	—
št. 84, New York, N. Y.	6	—
št. 54, Warren, O.	4	3
št. 31, Gilbert, Minn.	5	—
št. 43, Milwaukee, Wis.	5	—
št. 61, Braddock, Pa.	4	2

Odrasle članice:

V oktobru	54
V novembru	57
V decembru	53
V januarju	48
V februarju	149—361

Mladinske članice:

V oktobru	21
V novembru	21
V decembru	38
V januarju	27
V februarju	21—128

Skupaj 489

PRISPEVKI ZA ODPOMOČ STARI DOMOVINI

Od tajnice št. 6, Mrs. Frances Ošaben, sem prejela naslednje darove za odpomoč ubogim v stari domovini: Po en dolar: Frances Zupec, 153—7th St., Theresa Brus, Mary Maljavec, Jennie Troha, 906 Tuscarawas Ave., Frances Ošaben, Jennie Okolish, Mary Stražišer, Anna Mushalek, Jennie Podlipec, Theresa Sterling in Frances Stopar, skupaj \$11.00.

Iz Detroit, Michigan, je poslala Mrs. Mary Skorjanc \$5.00.

Od Urne Nežike vojni bond, katerega ji je podaril Jože Pograjc, \$25.00.

Kar znese skupaj za februar ..... \$ 41.00
Prejšnji izkaz 1,434.74

Sedaj na rokah \$1,475.74

Najlepša hvala vsem darovalcem. V aprilu praznujemo velikonoč in lepo bo od članic, ako bi se spomnile na naše sirote in poslale vsaj majhno svoto v ta dobredelni namen na naš glavni urad. Priporoča se vam prav iskreno!

PRISPEVKI ZA NARODNI DAVEK

Št. 1, Sheboygan, Wisconsin, je bila prva podružnica, ki je poslala darilo za pomožni sklad JPO-SS in se je zopet odzvala s prispevkom za Narodni davek. Poslale so svoto \$14.00, namreč od podružnice \$12.00 in od posameznih darovalk, Helen Goličnik in Mary Godez po en dolar.

Od št. 68, Fairport Harbor, Ohio, sem prejela svoto \$11.25, za katero so darovale: Po dva dolarja Jennie Zupan; po en dolar: Angela Lunka, Frances Skrabec, Mary Setina, Anna Svilgel, Josephine Gerlica, Josephine Perko, Josephine Bajc; po 75 centov: Amalia Juzna; po 50 centov: Josephine Ulle, Mary Sebenik in Jennie Zalek.

Vsa čast št. 68, kjer je samo 18 članic in so se tako velikodušno odzvale. To je lep vzgled ostalim podružnicam.

Od št. 59, Burgettstown, Pa., je poslala Josephine Pintar en dolar.

Skupaj nabranega v februarju	\$24.25
Prejšnji mesec	23.00

Nabranega do 1. marca 1943 ..... \$47.25

Drage sestre! Prispevajte v odrešitev uboge Slovenije, katero že dve leti tlači kruti sovražnik. Odzovite se posebno v aprilu.

JOSEPHINE ERJAVEC.

Tisočak nabran za Rdeči križ

V marcu so se nekatere podružnice prav lepo odzvale s prispevki za tisoč-dolarski sklad, za katerega smo urgirali pomoč skozi vse leto. Sijajno so se potrudile nekatere tajnice, ki so šle z vso resnostjo na delo in doprinesle lepo svoto s svojim trudom in sodelovanjem članic.

Mrs. Mary Hrovat, tajnica št. 15 nam je prinesla petdeset dolarjev, katera svota je bila nabранa potom posameznih prispevkov in pri kartardi-ju, ki se je vršil v ta namen.

Mrs. Frances Sušel, tajnica št. 10 tudi ni odnehalo s pobiranjem prispevkov, dokler ni imela skupaj petdeset dolarjev za izroči skupnemu skladu.

Mrs. Eva Majcen, tajnica št. 32 se je tudi zavzela za nabiranje prispevkov ter dobila skupaj lepo svojo petindvajset dolarjev.

Na seji št. 25 se je tudi nabirala za Rdeči križ in so dobrosrčne članice zopet prispevale do

svote trideset dolarjev. Sestra Mary Bratkovich in Mr. in Mrs. Sekira iz Luther Avenue je vsak poklonil svoto pet dolarjev.

Najbolj nas je pa presenetila naša plemenita Slovenka, gospodična Mary Smrekar, sestra po-knjega gospoda Smrekarja, ki nam je prinesla sama od svoje strani lepo svoto petindvajset dolarjev. To je mnogo pomagalo našemu skladu.

Srčna hvala vsem darovalcem. Posamezne svote in imena darovalcev bomo priobčili v prihodnji izdaji.

* * *

KONVENCIJA. V zadnji izdaji nas je glavna predsednica opomnila, da naj pošljemo vsa priporočila k pravilom na njen urad do 15. aprila, ker se morajo vse točke uvrstiti po redu. Storite to, ker boste pomagali, da bo lep red na konvenciji in se ne bo tratilo časa po nepotrebni reševanju stvari, ki se lahko ob času uredijo v pristojnem mestu.

* * *

PESMARICA. Na rokah imamo še nekaj sto pesmaric "Zapojmo," katere smo izdale že v drugi založbi. V pesmarici je več kot 175 najbolj prijubljenih slovenskih pesmic in cena je samo 40 centov s poštino vred. Naročila pošljite na Uredništvo "Zarje," 1135 E. 71st St. Cleveland, Ohio in priložite ceno v denarju ali poštnih znakov. Ne odlašajte, ker zaloga bo kmalu razprodana.

* * *

V aprilu praznujete svoj rojstni dan dve glavni odbornici. Mrs. Frances Rupert na 23. aprila in Rose Jerome na 24. aprila. Še na mnogo zdravih let!

IZ GLAVNEGA URADA

V NAZNANJE DELEGATINJAM

Šesta redna konvencija se prične v Roosevelt hotelu, Pittsburgh, Pa., v nedelji 16. maja, 1943. Sveta maša bo v slovenski cerkvi ob pol enajstih in popoldne bo formalna otvoritev, tekma med krožki in zvečer banket. Delegatinje bodo prejele kartice od ravnatelja hotela za rezervacijo sob.

Delegatinje so prošene, da kupijo skupni listek (round trip), to je za vožnjo tja in nazaj na konvencijo. Ko kupite vožnji listek, vprašajte za pobotnico, katero mi boste izročile na prvi dan konvencije.

Ker sedaj v vojnih časih je veliko več prometa na železnicah in busih, zato se vsem priporoča in svetuje, da si rezervirate prostor vsaj nekaj dni pred odhodom, ker to bo za vašo udobnost.

Podružnice, ki še niso poslale poverilnice svojih delegatinj, storite to takoj.

Nadaljnje podrobnosti o konvenciji bodo podane v prihodnji Zarji.

JOSEPHINE ERJAVEC, glavna tajnica.

†TILKA LAMPRECHTOVA - DUŠICA:

BELE VRTNICE

(Nadaljevanje)

Avto se je ustavil pred glavnim vhodom. Ko je izstihil, je videl pred seboj zbrano množico ljudi: dva zdravnika, hišnika, sestre strežnice in še nekaj drugih oseb. Pozdravil je prijazno in izmenjal z vsakim nekaj besed. Nato ga je hišnik odvedel v njegovo stanovanje. Umil se je in preoblekel. Sestra strežnica je medtem v drugi sobi pogrnila mizo in pripravila večerje, ker se je dan že zelo nagibal k večeru.

Po večerji se je lotil urejevanja, pri čemer sta mu pomagala strežnica in hišnik. Do noči je bilo večinoma vse v redu, izvzemši knjižnica. To bo tako moral sam urediti, zato je odpustil oba pomočnika. Dolgo v noč je zbiral in urejeval knjige. Ko je bil gotov, si je še enkrat ogledal stanovanje. Vse je bilo v najlepšem redu, vsaka stvar na svojem strogo odrejenem prostoru. Pa se mu je zdelo, da ni vse v redu, da nekaj manjka. Toda česa manjka, ni vedel in čim bolj je o tem razmišljal, tem manj je vedel, kaj mu pravzaprav ne ugaja.

Ne, urejevali sobe, to ne znam, za to res nimam talenta, si je priznal in potolažil z dejstvom, da to tako ne spada v njegov delokrog. Sploh to je delo za ženske . . .

Od žensk do Vande je bil zelo kratek skok in njegove misli so bile v hipu pri njej. Da, Vanda! Njo bi sedajle potreboval, da bi mi pripravila udoben, vabljiv kotiček v teh prostorih. Kako vabljivo je njen stanovanje! Poizkusil jo je posnemati, toda že po prvih poizkusih je izprevidel, da ne gre. Kar je bilo v Vandini sobi čisto na mestu, je v njegovi izgledalo smešno ali vsaj nerodno. To ga je jezilo. Pa se je spet potolažil, da se tudi enaka obleka ne poda dvema različnima osebam, da mora tudi čevljari delati po raznih kopitih in krojač po raznih krojih.

Sklenal je ponovno, da čim prej povabi Vando na obisk. Da bo napravila iz njegovega stanovanja pravi paradiž, o tem ni dvomil.

Ko se je drugi dan prebudil, je Drago pogledal nekoliko začuden okrog sebe. Potem se je domislil, da je vendar v novem stanovanju in v začetku nove službe. Hitro je vstal in se oblekel. Nato si je sestavil načrt dela za ves dan.

Preden pa je začel, preden se je lotil svoje častne, a težke službe, je še enkrat obnovil svojo oblubo, dati in žrtvovati se popolnoma svojemu poklicu.

Po zajtrku si je najprej ogledal prostore. Bila je krasna zgradba z vsemi modernimi napravami. Sobe so bile prostrane in svetle; v bolniški sobi je bilo šest zelo snažno opremljenih postelj. V prizemlju je bilo 20 takih sob in v prvem nadstropju prav toliko. V drugem nadstropju so bile manjše sobe za nastavljenice. V prizemlju so se nahajale tudi obednice in kuhinja, sprejemni salon in čakalnica. V prvem nadstropju pa so bili uradni prostori: pisarna, ordinacijska soba in laboratorij. V vsakem nadstropju so bile tudi umivalnice in kopalnice.

Primarijevo stanovanje je bilo ločeno od glavne zgradbe. Bila je to majhna, zelo lepa vila. Graditelj je bil očividno mnenja, da bo bodoči primarij imel družino; zanjo potrebuje primerenega stanovanja. V prizemlju enonadstropne vile je bila kuhinja, shramba, kopalnica in še mala sobica, ki ni imela posebne določbe. Zgoraj pa so bile tri krasne sobe. Pa tudi na primarijevo udobnost je mislil graditelj. Iz zadnje sobe, ki je bila skoro gotovo namenjena za primarijevo pisarno, je bilo po malem, umetno zgrajenem hodniku mogoče priti v laboratorij in obenem v glavno poslopje. Ta mali, a precej dolgi hodnik je imel tudi streho.

Večje udobnosti si mladi primarij res ni mogel želeti in si je tudi ni. Bil je z vsem zadovoljen. Ko je pregledal zgradbo, je šel k bolnikom in se seznanil z njimi in tudi z nastavljenici. Potem pa se je z obema zdravnikoma zaprl v pisarno in tu so skupno sestavili načrt za bodočnost in dnevni, tedenski in mesečni red. Nato je poklical še hišnika in sestro nadzornico. Pogovoril se je z vsemi o vsem potrebnem in jim položil na srce, da se drže njegovih načrte in da to zahtevajo od vseh podložnih.

Medtem je nastala že noč in Drago se je vrnil v svoje stanovanje zadovoljen z uspehom in delom prvega dne. Ko pa je nekaj časa sedel v svojem stanovanju, se je tudi njegovo navdušenje ohladilo. V teh obširnih prostorih se je čutil zapuščenega. Tudi način, po katerem je bilo stanovanje urejeno, mu ni ugaljal. Zato je sklenil, da povabi Vando, da mu ga uredi.

Tako je spet bil v mislih pri njej in to je že vedel iz izkušnje, ako se enkrat Vanda pojavi v njegovih mislih, potem resno delo trpi. Odložil je knjigo, poiskal pisemski papir in napisal Vandi ne posebno dolgo, a zelo prisrčno pismo. Ni se mu zdelo vredno opisati ji svoje novo domovanje, saj bo kmalu sama vse videla in presodila. Prosil jo je, naj ga čimprej obišče in pristavl, da bi mu bila tudi dalj časa ljub gost.

Bil je zadovoljen s svojim pismom in z lahko dušo je šel spati. Izračunal je še, koliko časa bo treba, da Vanda dobije njegovo pismo in on njen odgovor. V štirih dneh go-to, a najdalje v petih dneh. Mogoče pa sploh ne bo odpisala ampak kar prišla . . .

Toda Vanda je odpisala in njen pismo je Dragota zelo razočaralo. Pisala je namreč, da ji je zaenkrat nemogoče priti, ker mora najprej govoriti s šefom in ga prositi za dopust. Ker pa bo njen dopust trajal komaj kakih 10 dni, se ji zdi pametno, da ga hrani za čas najhujše vročine. Če bi torej res bil tako ljubezniv, da jo sprejme, bo prišla v začetku avgusta.

Skoro jezno je vrgel Drago pismo proč. Bil pa je toliko daleč od pisalne mize, da je pismo padlo na mesto na mizo, na tla. Pri tem pa je nekaj padlo iz svitka. Sklonil se je in pobral. Ko je natančno pogledal, je veselo vzklknil. Bila je — njena slika.

Torej je vseeno prišla — vsaj na papirju. Tako je, kar bi bila živa. Kot bi jo prosil odpuščanja, da jo je vrgel na tla, jo je zdaj nežno božal in nazadnje ves ganjen poljubil. Dolgo, dolgo jo je držal v roki in jo ogledoval. Zamislil se je, kako lepo bi bilo, če bi bila ona tu, kako prijetno, če bi ona hodila po njegovem stanovanju in njene roke urejevala prostore. Ko se je zavedel svojih misli, se je razsrdil sam nase.

Kak norec sem! Sanjarim kakor zaljubljen petošolec. A praznina sobe ga je zrla porogljivo in nekaj se je rogal iz kota: res si norec.

Dal je sliko v lep okvir in jo postavil na pisalno mizo. Vedel je, da ga bo ovirala pri njegovem delu, a hotel jo je imeti pred seboj, hotel je kljubovati sam sebi.

Prebral je še enkrat njen pismo. Zdelen se mu je preveč službeno in resno, skoraj hladno. In tisto o dopustu — ali ni samo izgovor? In njen šel, kdo je, — kaj je? Zakaj mu nikoli ne piše, kakšne vrste je njena služba? Res jo je vedno pozabil o tem vprašati, a saj bi bila lajko sama kaj omenila!

In Milan! Mogoče mu je že uspelo, priti v njeno bližino, mogoče se že skupno sprehajata po parku?

Bil je ves razburjen. Kaj takega še ni doživel sam na sebi. Najraje bi sedel v avto in se odpeljal prav tja do nje, da bi se osebno o vsem prepričal. Pa kaj bi mu to koristilo. Vanda je svobodna in dela kar ji drago.

In on? On je zdravnik in mora ostati zvest svojim načelom, zvest sam sebi. On ne sme ljubit dobre in bolehne Vande! Sme jo ščititi, sme ji pomagati, a ne sme je vzeti za ženo —!

"Drugi pa smejo!" je zašepetal glas iz teme.

Da prežene take misli, se je z vnemo lotil dela. Ukvartil se je z bolniki, popoldan pa se je mudil z asistentom v laboratoriju. Čez dan se je na ta način ubranil misli in

spominov. Toda zvečer, ko je sedel sam v svojem stanovanju, zvečer so se vračali spomini in ga razburjali. V svojem stanovanju je bil ponosni in strogo-resni gospod primarij zemljjan, kakor vsak drugi človek.

Nekega dne je pridrdral lep avto in se ustavil pred zdraviliščem. Iz njega je skočil mlad gospod in vprašal hišnika, ki je prihitek pred vrata, za gospoda primarija.

"Takoj ga pokličem, gospod! Izvolute ta čas v sprejemni salon."

"Ne. Pokažite mi njegovo stanovanje, grem kar tja, da mu prihranim nepotrebno pot!" je rekel prišlec in videč nekoliko začuden hišnikov obraz, je pristavil: "Velika prijatelja sva! Sicer pa — lahko greste z menoj."

Hišnik se je vdal in ga peljal do vile. Tu je pustil gosta naprej in rekel: "Sedaj ga boste že našli."

"Da — hvala!" Odšel je po stopnicah in obstal pred vrti. Potrkal je, a nihče se ni odzval. Odprl je vrata in stopil v sobo. V sobi ni bilo nikogar, pa tudi iz pohištva se ni dalo dozgnati, čemu služi ta soba. Iz te pa so vodila vrata v drugo sobo. Že je hotel potrkatiti, ko je opazil, da so samo priprta. Tiho in nahajno jih je toliko odprl, da je videl v sobo.

Ob pisalni mizi je sedel Drago in zopet enkrat mesto v knjigo, zrl v sliko pred seboj. Ni slišal tihih korakov, ni opazil, da stoji nekdo za njegovim hrbtom in ga opazuje. Šele, ko mu je nekdo zastrel oči in vprašal s spačenim glasom: "Kdo sem, ugani?" se je vzdramil.

Cetudi nemalo iznenaden — je vendar takoj ugani:

"Milan!"

Podala sta si roke in se pozdravila. Milan se je čudil: "Kako si mogel uganiti?"

"Kako ne! Tako si me ti vedno iznenadil, ko sva bila še študenta. Od takrat me ni nobeden več tako, zato sem vedel, da si ti." Ponudil mu je stol: "Sedi prijatelj! Veseli me, da si se me spomnil. Preden se človek privadi na novo okolico in na druge obraze, se mu toži po prejšnjih. Ravno sem obujal spomine in mislil tudi nate!"

"O, me veseli. No, zato sem tudi prišel do tebe tako, da me nisi ne videl, ne slišal." Ogledal se je po sobi: "Prijetno imaš! Zdaj ti manjka samo še ljubezne žene in — raj bi bil popoln."

"Saj poznaš moja načela glede tega. Če bi se oženil, bi vzel samo tako, ki bi jo ljubil, ki bi bila vredna moje ljubezni." Pri teh besedah pa je s pogledom pobožal sliko pred seboj. Milanu ni ušel ta pogled. Sledil mu je in skoro bi bil glasno vzkliknil. Komaj se je premagal. Na sliki je namreč spoznal ono mlado gospodično, ki ga je tako očarala, toda približati se ji še do danes ni mogel. Torej jo tudi Drago pozna, očividno dobro pozna! Toda kaj mu ni nič o njej že zadnjič omenil? Ali je ugani, da je "njegov ideal" in ta gospodična ena in ista oseba?

Milan je stal pred uganko in ker je ta uganka segala globoko v njegove srčne zadeve, je sklenil, da jo na vsak način reši. A kako? Da mu je Drago to znanje zatajil, ima gotovo svoj vzrok. Toda le zakaj, Milan ti že pride do živega!

Pon malomarno, pol radovedno je vzel sliko v roke in vprašal:

"Kdo je ta lepotica, ki jo imaš tu na svoji pisalni mizi?" Milan je motril sliko z mojstorskim pogledom, a nobena poteza v njegovem licu ni izdala, da je to dekle, ki zanj gori njegovo srce, da jo pozna in občuduje. Drago, ki ga je v začetku s strahom opazoval, se je popolnoma umiril. Ne pozna je! Po nepotrebnom se je vzneširal. Skoro glasno se je oddahnil. Milan je slišal vdih in ga razumel. Torej Drago se je bal odkritja? Bal njega? Zakaj? Tu se je Milan spomnil, kako je takrat, ko je on govoril o njej, in ni slutil, da jo Drago pozna, zagrozil, da bo spravil svojega tekmece stran.

Milan se je nasmehnil. Sklenil je, da se ne izda, da bo tudi on ravnal z Dragom, kakor je ta prej z njim. Prikrihal mu je še dalje, da jo pozna, in Drago, ta pošteni Drago mu je šel na led. Milan je ponovil vprašanje: "Kdo je ta

lepotica?" Drago, ki sedaj ni imel vzroka prikrivati resnice, je povedal:

"Ena mojih bivših pacientinj."

S čim si je zaslужila to čast, da imaš njeni sliko na mizi?"

"S čim? Kako naj ti povem? To dekle je tako nesobično, prisrčno, razumno, modro, skratka . . ."

"Nadzemeljsko bitje," je z nasmehom in z rahlim razčaranjem končal Milan navdušeni slavospev. Toda Drago se ni dal ugnati.

"Nadzemeljsko bitje ni, ampak nekaj drugega. Izjema je."

"Izjema? To me pa res zanima. Čedna je, to rad priznam, posebno izraz oči je lep, a videl sem že lepše ženske in spoznal, da lepota varata."

"Da, telesna lepota varata, dušna lepota pa ostane večno nespremenljiva."

Milan je odložil sliko, se naslonil nazaj in vpril pogled v prijatelja:

"Ti, meni se zdi, da govoristi zaljubljenost iz tebe!"

Drago je prišel v zadrgo, kakor šolarček. Milan je dobral vedno trdnješa tla pod seboj. Šel je naravnost na svoj cilj:

"Hm, zdaj mi je pa res popolnoma neumljivo, da se ne ženiš. Če si našel dekle, ki ti odgovarja in to si mi že napol priznal, — čemu si je ne pridobiš, čemu je ne vzameš? Da bi ti dala košarico, se mislim, ni treba batiti. V najlepših letih si, dobro zaslužiš in zraven, hm, da ne postaneš domišljaj — čeden dečko si tudi."

Moški radi slišijo svoj slavospev. Tudi Dragu je ugaljalo, kar mu je povedal prijatelj. Poznal je prijateljeve nave in vedel, da rad ubere malo višje strune. Tega se je pač navadol v vsakdanjem občevanju z ženskami. Milan je pač vročekrven — si je mislil — hitro se ogreje in hitro ohladni. Zdele mu se je primumero namesto odgovora na vsa mnogoštevilna vprašanja odgovoriti tudi v vprašanjem:

"Zakaj se pa ti ne oženiš, saj imaš vse prednosti in še nekaj več, kar si jih blagovolil našteti meni? In srečo pri ženskah imaš povrhu!"

"E, to je kaj drugega. Veš, ti in jaz! To je velika razlika. In če že hočeš vedeti, nisem še našel take, da bi ji mogel z mirno vestjo obljudbiti zvestobo."

"Ne znaš je poiskati, preveč površen si!"

"Pa mi jo ti pošči!" je menil Milan šaljivo in pri tem pogledal prijatelja tako poredno, da sta se oba zasmajala. Drago se je spomnil, da mora gostu postreči:

"Gotovo si lačen! Tako si me zabaval, da sem pozabil na gostoljubnost. Tako pokličem strežnico." Pozvonil je.

"Vidiš," je spet povzel Milan, "ko bi imel ženo, bi bil te skrbi rešen. Pa ne misli, da sem lačen, nasprotno, pol želodec imam, čaja bi se pa res ne branil. Samo, kdo ga bo pa pripravil, ko nimaš žene?"

Drago, ki ni slutil, zakaj Milan povdarja "ženo," ga je potolažil:

"Boš videl, da mi tudi drugi postrežejo."

"Plačana postrežba ni . . ." Milan je prenehal, ker je vstopila strežnica. Predno je utegnila kaj vprašati, je ukazal Drago:

"Dva čaja, prosim!"

"Takoj," je rekla in se hitro oddaljila. Drago pa se je obrnil k prijatelju:

"Vidiš, takoj bo čaj tukaj."

"E, da," je rekel Milan in nekako pomilovalno nadaljeval: "A vse drugače je, če je v sobi samovar in ob njem draža žena. Čaj, ki ti ga nalije nežna roka ljubeče žene, je posebna slaščica, — verjemi."

"Verjamem!" je vzduhnil Drago tako globoko, da se je sam zavzel. Spet ga je Milan pogledal:

"Ti veš! Torej si okusil? No, zakaj pa . . .?"

Spet je moral prekiniti stavki, ker je strežnica vstopila s čajem. Pognila je mizo, razvrstila vse, kar je imela na tacu in povabila: "Prosim izvolute!"

(Dalje prihodnjič.)

Št. 1. Sheboygan, Wis.—Zadnja sej 9. marca je bila važna za našo podružnico, ker smo ukrepale v prilog prihodnje konvencije in druge zadeve tikajoče se podružnice, Zvezе in njenega delokroga. Po običajnih rednih poročilih odbornic, je naša tajnica Kristina veselo poročala, kako uspešno je agitirala za nove članice. Živijo, Kristina, da bi jih še vsaj enkrat toliko vpisala, predno se kampanja zaključi.

Sestra Ančka Modic je ravno tako živahno podala svoje poročilo o kegljaški ligi in da se pridno vadi sedem skupin za tekmo, ki se vrši v Milwaukee dne 10. in 11. aprila. Le pripravite se kegljačice iz Jolieta, Chicaga in Milwaukee, kakor tudi od drugod, naše kegljačice so si svoje copate dobro podkovale! Vse priznanje in zahvalo smo dolžne sestri Modic, predsednicike kegljaške lige za srednji zapad, za njen pozornost in skrb v prid tega prijubljenega kontestnega športa.

Sestra tajnica naznana, da bomo nadaljevale z vajami pevskega kluba, ta mesec, ko se vreme nekoliko omili.

Program v počast materam se bo vršil po seji meseca maja. Upamo in želimo že sedaj, da se boste vse mamicce in hčerke udeležile te seje. Več o tem programu sledi prihodnji mesec.

Vzrok, da blagovoljno prestavimo našo vsakoletno prireditve je, ker na Materni dan bo letos slavilo društvo Krščanskih žen in mater svojo 30-letnico ustanovitve pri naši župniji. Pripravljamo se pa za zanimivo prireditve in program v mesecu juniju, ker ta mesec slavijo po naši lepi Ameriki "Father's Day" (Očetov dan) in bomo tudi podali našim očetom v spomin in na čast nekaj prav iskrenih točk.

V prilog prihodnje konvencije smo sklenile, da se priporoča, da bi se nekoliko zvišala zavarovalnina za pogrebne stroške, za kar bi se več plačevalo. To bi bilo zelo važno in potrebno pri agitaciji za mladino. Bilo bi več zanimanja, ako bi se zavarovalnina nekoliko zvišala, ker sto dolarjev za pogreb je zelo malenkostna. (Razume se seveda, da za to mesečino se nikakor ne more več pričakovati). Ukrepare smo tudi o raznih priporočilih za premislek, kar bi bilo koristno za našo organizacijo ali zaradi negotovosti v vseh ozirih v teh spremenljivih časih je boljše malo počakat.

Kakor na vsaki seji, smo tudi na tej ugibale za najhitrejši način in najbolj izdatne pomoči našim sirotom v stari domovini. Med vsem uboštrom gotovo bodo najbolj usmiljenja vredni otroci. Zavodi, kjer bi te sirote našle zavetišče, so kakor slišimo vse uničeno. Te nedolžne žrtve so razkropljene po vseh krajih od svojih staršev in jih bo težko skupaj dobiti. Mnogo jih bo tudi v teh barbarskih razmerah umrlo po razdejanih krajin in na bojišču.

Kdo bo podal usmiljeno roko izgubljenčku brez staršev in doma? Ako bi bilo mogoče te uboške dobiti na kakšen način sem čez morje, gotovo bi se našle tukaj družine, ki bi tem sirotom

odstopile prostorček v svojem domu in skrbele za njih, dokler bi si sami zasluzili svoj kruhek. Mogoče bi se naša organizacija zavzela za to veliko in težko zadevo in našla pota in način rešiti tisto, kar se še rešiti da.

Strinjam se z idejo za proglašitev narodnega praznika na Cvetno nedeljo. Priznanje zasluži glavni odbor Zvezе, ki je prejel tozadovno resolucijo. Vse narodnosti imajo svoje dneve, ko oživljajo spomine pomembnih dni in zaslужnih oseb. Tudi mi imamo svoje verske praznike, na katere se pripravljamo in se jih veselimo. Zato ni več kot prav, da se spomnimo tudi dneva, ko smo mi Slovenci kot narod žrtvovali in doprinesli na oltar pravice in slobode svoj velik del. Priporočljivo je posebno sedaj, ko se vsak narod poteguje za svoje pravice, da tudi mi osvezimo spomin tistega strahovitega začetka preganjanja in uničevanja našega hrabrega slovenskega naroda. S tem se ne bo častila nobena osebnost, pač pa naš narod, ko se ni podal sramotno brez odpora groznemu sovražniku.

Za delegatinjo je bilo izvoljena naša agilna tajnica Kristina Rupnik in za namestnico pa podpredsednica Mary Godez.

Vsa čast in priznanje naši predsednici sestri Ana Zavrl, ki je dala že trikrat kri našemu Rdečemu križu. Ko je prišla na preteklo sejo je ponosno pokazala srebrni znak. Veče žrtve, kot darovati svojo kri je sploh ni za ohranitev življenj naših vojakov. Naše članice so se častno odzvale pri vseh oddelkih Rdečega križa.

Glavnim odbornicam in članicam želim vesele velikonočne praznike!

Mary Godez, podpredsednica.

Št. 2. Chicago, III.—Zelo je razveseljivo biti navzoč na seji, kadar je lepa udeležba. Na seji v marcu smo razmotrivale o maškaradni veselici, ki se je vršila 7. marca, polovico dobička je bil namenjen za cerkev in polovico za našo ročno blagajno. Udeležba je bila povoljna, upoštevajoč sedanje razmere.

Najlepša zahvala vsem, ki ste posetili veselico. Upam, da ste imeli dobro zabavo. Prva nagrada maskam je bila poklonjena skupini sedem oseb, ki so predstavljale patriotično sliko. V tej skupini so bile članice našega pevskega kluba in sicer: Miss Jager kot "svoboda;" Miss Pretnar kot "Stric Sam;" J. Zelezarka kot "Zmaga;" Miss Mozina kot "bolničarka;" Mrs. Pretnar kot "vojak;" L. Pavlin kot "marinar;" in A. Rojewski kot "mornar." Čestitke! Bili ste izvrstni! Drugo nagrado je dobil Mr. Kieri, ki je bil oblečen kot mlada dekle in je "bila" prav fest! Tretja nagrada je bila poklonjena luškani punčki, ki je bila oblečena za fantka. Naš poklon!

Iskrena hvala vsem, ki ste darovali gotove stvari in vsem, ki ste pomagali in še posebna zahvala našim moškim pomočnikom v točilnici. Bili so Mr. Bogolin, Mr. Sever, Joe Oblak, Louis

Zefran in Mr. Prah. Prav lepa hvala sestri Ferenček, ki je imela kuhinjo pod oskrbo, kar ji je vzel precej časa, da je napekla vse okusne jestvine. Lepa hvala Mr. Franku Korenchan, ki je imel v oskrbi garderobo.

Nemogoče mi je označiti imena vseh, ki so pomagali, kar mi boste oprostili. Uverjeni bodite, da smo vsem iskreno hvaležni in naj Vam Bog plača!

Za delegatinje je izvoljena: Lillian Kozek, namestnica Liz. Zefran; Josephine Zelezarka, namestnica Mary Kovacic.

Naše čestitke sestrama Frances Meglich in Mary Stanger, ki sta dobili obiska od tete štoklje.

Članice, ki niste še plačale za vstopnice od zadnje veselice, storite to takoj, ker bi rada oddala popolno poročilo našemu častitemu gospodu župniku. Vse prodane vstopnice moramo prešteti, da se v redu plača davek. Pridite na sejo 1. aprila in 6. maja, ker se bo razmotrivalo o prihodnji konvenciji.

V nadji, da bo lepa udeležba na kegljaški tekmi, ki se vrši v Milwaukee, Wis., 10 in 11. aprila, 1943, vas ponovno vabim na obisk te tekme in voščim vesele velikonočne praznike. Vaša

Lillian Kozek, tajnica.

Št. 3. Pueblo, Colo.—Na zadnji seji je bila velika udeležba, da je stolov zmanjkal in smo jih morale nositi iz druge dvorane. Želim, da bi prišle vsak mesec v tako lepem številu.

Na prihodnji seji 7. aprila, bomo imelo malo zabave in igrale bomo igre, kar nismo mogle po zadnji seji, ker se je preveč zavleklo zaradi volitve delegatinj in tako smo morale odložiti za drugi mesec. Sprejeli smo nekaj novih članic in lahko bi jih mnogo več, ako bi se malo bolj zanimale in bile bolj prijazne. V Zarji berem, kako se po drugih naselbinah trudijo, da bi pridobile kaj več novih, samo pri nas spimo.

Sedaj smo v vojnem času in naša dolžnost je pomagati, kjer je naša pomoc potrebna. Tudi naše članice se precej zanimajo, toda še premalo. Vsačko sredo imamo sestanke od naše cerkve Marije Pomagaj, da delamo obvezne za Rdeči križ. Vedno smo ene in iste, ki pridemo skupaj. Potreba je velika in lokalni časopisi nas prosijo dan za dan, da bi prišle pomagati. Moram pohvaliti naše mlajše žene in matere, ki spadajo k P-T. A pri naši farni šoli, koliko so že našle za vojake in otroke in pri tem tudi pridejo delat obvezne.

V šoli Marije Pomagaj se vsak dan servira obed šolskim otrokom in računa se samo 10 centov. Kuha jim Slovenska in matere pomagajo pripraviti na mizo in potem pomiti posodo in tako se vrstijo vsak dan po dve in to vsak teden naprej. Spadajo pa tudi vse v našo podružnico št. 3.

Vsek tretji četrtek imajo kartardi in s tem denarjem pomagajo, kar je potreba v šoli in dvorani. Pri tem teden

so imele Rummage sale (razprodajo starih stvari) in so napravile \$110. Prodale so vse take reči, ko jih mi zavžemo. Kmalu bodo zopet imele tako razprodajo in prosi se nas, da darujemo staro obleko in druge stvari, katere ne potrebujemo.

Približuje se konvencija in upam, da bomo zopet mnogo dobrega napravile za dobrobit Zveze. Letos bo težko za vse, ker vsega primanjkuje, toda se bo že kako prestalo, da bo vsaj deloma za vse zadovoljivo.

Ko bi vsaj bilo te vojske konec. Zdi se mi kot da nismo več tisti ljudje, kar smo bili pred vojno. Kadar se kje srečamo, je glavno in prvo vprašanje, ako fantje kaj pišejo. Zdaj čakamo samo na pisma vsak dan in ako jih ni, smo razočarani in žalostni.

Tukaj je mnogo žen in deklet zapošlenih, ker ni moških. Sedaj več ne izbirajo kakor so nekdaj. Zdaj je vsak dobrodošel, samo ako hoče delat.

Vesele praznike!

Frances Raspet.

Mladinski krožki št. 3, 87 Pueblo, Colo.

Dne 9. februarja se je vršila skupna seja odbornic št. 3 in 87 glede združitve mlađinskih krožkov, namreč, da bi zborovali, priredili svoje veselice, predstave in drugovrstne prireditve. S tem bi se omejila nezadovoljnost, ki se večkat pojavi med strankami. Nekatere članice so bile mnenja, da ne bo mogoče spraviti skupaj vse otroke, zato je bilo sklenjeno, da se sklice sestanek vseh deklic, to je članic od št. 3 in 87 in naj same odločijo o tej združitvi.

Seja mlađinskih članic se je vršila 19. februarja. Ko smo deklicam raztomilčile našo idejo, ter jih vprašale, ako so zadovoljne, so začele na glas kričati: "Yes, yes yes!" Začele so tudi ploskati, da je bilo kar veselje gledati njih zadovoljne obraze, ki so izpričevali, da je med njimi prava družinska ljubezen in sporazum.

Na tem sestanku je bilo določeno, da se vrši prva zabava dne 5. marca in to naj bo St. Patrick Party. Priprave za to zabavo so bile izročene deklicam samim, ker smo dobro vedele, da se bo do tega mnogo naučile. Delo je bilo pod vodstvom mlađinskega odbora.

Povabljeni so bile vse matere, katerih otroci so premladi, da bi sami prišli. Navzočih je bilo 53 deklic, štiri matere, štiri načelnice, dve od št. 3 in dve od št. 87.

Program je bil mičen. Deklice so nastopile v soloplesih, solopetju, dvo-spevih in skupnem petju v slovenščini in angleščini. Potem se je vršil pa ples po starokrajski šegi, polka, mazurka, štajeriš in še drugi. Za zaključek so pa skupno zapele "God Bless America" in narodno himno "Star Spangled Banner."

Med tem časom so pa druge deklice pripravile dolgo mizo v dvorani in prostorov za 60 gostov. Miza je bila lepo pogrnjena z belim prtom in na sredi je bilo lepo postavljenih deset sveč. Mizo so imele bogato obloženo z vaskovstnimi dobrotami. Ko smo vsi sedeli, so ugasnile električne svetilke in svetloba je odsevala samo od gorečih sveč, kar je napravilo prav lep prizor. Deklice so nato začele veselo peti:

"The more we get together
the happier we'll be!"

In nato še pristni slovenski "Živijo, naša Zveza!"

Podpisana je v srcu želeta, da bi nas zdaj videla Mrs. Prisland ali pa Mrs. Novak. (Verjamem, da bi nama uga-jalo, ker na svetu itak ni bolj prisrčnega veselja kakor se najde v družbi mladine. Čestitke vsem odbornicam nad lepim uspehom. Dodatek ured.)

Sklenjeno je bilo, da se vrši prihodnjih prireditve meseca maja in za takrat se bo pripravil lep program, ki bo podan v počast vsem mamicam.

Začetek se je prav dobro obnesel in želja vseh je, da bi bile vedno tako složne in se ljubile med seboj. S tem napredkom bomo zagotovile svoj narodni obstoj, kakor tudi ohranitev materinskoga jezika. Starejše članice se pa vlijudno prosi za sodelovanje. Mladina bo dobila pogum in veselje do dela, ako bo videla, da se vse zanimamo.

Najlepše pozdrave vsem članicam in deklicam, Vam udane načelnice:

Dorothy Meister in Mildred Pechek,

od št. 87.

Mary Bozaich in Mary F. Fritzell,

od št. 3.

Vesele praznike!

Mary C. Fritzell, poročevalka.

ROBINOM V POZDRAV

Pozdravljeni ptički nam ljubi bodite, iz južnih ko krajev ste prišli nazaj! Pa ljubke nam pesmice zopet žgolite, naznajnjate, kmalu da tukaj bo maj.

Le glasno, veselo in redno vsi pojte, ker tužno i letos je naše srce; pri hiši se vsaki zglastite, postojte, višnjeva kjer v oknu le zvezdica je!

Pa mater tam žalostno potolažite, ki svojega sina v vojni ima, najlepšo ji pesmico svojo drobite, recite, da sin njen bo kmalu doma.

To leto naj pesem bo zmagje res vaša, pogum nam dajajte, tolažbe vsak vir, da želja spolnila iskrena se naša: da kmalu nastopil svetovni bi mir!

—Ivan Zupan.

—
Št. 5, Indianapolis, Ind. — Sestra Frances Semenich in soprog sta slavila 25-letnico zakonskega življenja med članicami in prijatelji. Želimo, da bi zdrava dočakala zlate poroke! Čestitamo!

Bolne so sestre Agnes Brodnik, Mary Ule in Rose Banič. Želimo jim ljubeza zdravja. Pozdravljenje!

Louise Jugg, tajnica.

Najlepša hvala!

Drage članice št. 5, prijatelji in prijateljice!

Težko se je vsakemu posebej zahvaliti, ker vas je bilo mnogo, ki ste soprog in meni napravili veselo presečenje ob prilikli najine 25-letnice zakonskega življenja. Zato se želiva tem potom vsem skupaj zahvaliti iz dna svojih src. Midva nisva pričakovala, da se boste spomnili, da sva praznovala 14. februarja svojo srebrno poroko in zato sva toliko bolj očarana nad veliko ljubezni in naklonjenostjo, katero ste nama izkazali.

Najlepša hvala kuharicam, ki ste se potrudile in pripravile okusne jestvine.

Da ste bile zelo zaposlene s predpripravami, to se dobro ve, ker pripravile ste vsega v obilici, da je bila miza bogato obložena z vsem dobrim. Da smo se pa potem zabavali pozno v noč, je pa bilo s pomočjo muzikanta Mr. Franka Matko iz Clevelandca, ki nam je igral poskočne polke in lepe valčke. In tudi petja je bilo obilo in vsem v veselje. Hvala Mr. in Mrs. Louis Pelko, ki sta prišla na obisk in za darilo.

Srčna hvala vsem darovalcem krasnih daril, ki bodo naju vedno spominjali na vas. Še enkrat najlepša hvala vsem darovalcem. Ako bo nama mogče kateremu kaj povrniti, to bo namna v veliko veselje.

Ostaneva vedno hvaležna prijatelja,
Joseph in Frances Semenich.

Št. 7, Forest City, Pa. — Navzlic slabemu vremenu je bila na marčevi seji dobra udeležba na prijaznem hribu pri naši tajnici Paulini Osolin. Namreč prijazno je tam v poletnem času, pozimi se pa mora vsak pomagati z rokami, da si obvaruje kakšnih poškodb, ker sedaj nam zdravnikov primanjkuje, ker jih je odvzel Stric Sam v službo.

Starika zlma počasi od nas odhaja in približuje se nam zelena pomlad. Pri nas imamo pozno sezono in se počasi ogrejemo. Tako je tudi pri naših delavskih razmerah, gre bolj počasi, ampak sigurno.

Na zadnji seji smo sprejele šest novih članic. Sestra Fannie Komin nas je veselo presenetila kar s tremi novimi članicami. Spodaj podpisani se je tudi posrečilo dobiti tri nove. Torej hvala materam, ki so dale vpisati svoje hčerke v našo organizacijo. Vsem novo pristoplim klicem: dobrodoše! Vemo, da bo načelnica Albina Novak vesela tega poročila, da smo na listini aktivnih podružnic. (To je resnica, da sem Vam srčno hvaležna za vso pomoc. Bog Vas živi! Dodatek ured.)

Mnogo naših fantov odhaja k vojakom in več naših članic-mater imajo po tri in štiri in pet sinov v armadi Stricu Samu. Pa tudi naša dekleta so še služit Stricu Samu. Miss Sylvia Petek je pristopila k WAVES in Miss Josephine Sever, hčerka naše sestre Mary Sever je prejela čin poročnice (First Lieutenant), ker je registrirana bolničarka in sedaj je v službi armade.

Za delegatinjo je bila soglasno izvoljena predsednica.

Imamo tudi nekaj bolnih članic, katerim želimo, da bi jim Bog kmalu povrnil ljubo zdravje. Vesele velikonočne praznike želimo vsem članicam SŽ!

Anna Kameen, predsednica.

Št. 9, Detroit, Mich. — Na seji v marcu je bilo navzočih lepo število članic, da smo bile vesele se videti in razmotačivali smo o več važnih stvareh v prid naše podružnice. Prečitana je bila zahvala od Rev. Zakrajšek-a za darilo za Molitveno fronto.

Skupno sveto obhajilo bomo prejele na Cvetno nedeljo. Po seji, ki se bo vršila 11. aprila, bo malo zabave in članice se prosi, da vsaka prinese nekaj za prigrizek, da se malo pokrepčamo po seji. Ako bo lepa udeležba in vsaka prinese nekaj, imamo lahko celo gostijo in prijetno zabavo, kar pride

posebno v teh žalostnih časih v razvedrilo, da se pozabi na krize in težave.

Po seji meseca maja bomo imele pa še posebno igro s številkami (obširneje ne smemo objaviti, ker je proti poštnim pravilom). To bo 9. maja in vsaka naj prinese en dobitek, da ne bo treba vzet iz ročne blagajne, saj veste, da denar mora biti za druge potrebne stvari.

Več naših članic je rahlega zdravja in želim, da bi kmalu popolnoma okrevale.

Naj še poročam imena našega odbora za letos: Predsednica Theresa Caisser, podpredsednica Mrs. Butala, tajnica Ann H. Bahar, zapisnikarica Angela Kochavar.

Prosim vas, da pridete v velikem številu na bodoče seje, saj bo vsak mesec lepše vreme. Veselo velikonoč!

Angela Kochavar, zapisnikarica.

Št. 10, Cleveland (Coll'nwood), O.—Zadnja seja je bila dobro obiskana. Razmotrovale smo glede proslave materinskega dne. Uvidele smo, da bo težko napraviti kaj večjega, ker so razmere nestalne. Zedinile smo se, da bomo praznovale ta pomemben praznik po seji 13. maja. Podači bo lepo izbran program s petjem, deklamacijami in domačo zabavo.

Ker pa imamo letos veliko več stroškov kot prejšnja leta in ker ne bo posebne prireditve, za katero bi se prodajalo vstopnice, zato je sklenjeno, da vsaka članica prispeva sveto 50 centov v ročno blagajno. Upam, da ne bo kritike, ker vsaka mora vedeti, da 5 centov na mesec ne zadostuje v teh časih za pokritje vseh stroškov. Prosim vas, da plačate prispevek 50 centov prej ko mogoče, da ne bo treba vse leto prisiti.

Odobrile smo tudi \$15 za Rdeči križ in prej smo dale že \$10, tako je zdaj sveta \$25 iz društvene blagajne. Posebej sem že nabrala od članic \$40. Imena bodo poročana prihodnjič. Prav lepa hvala vsem, ki ste prispevali.

Prišlo je tudi več drugih prošenj, katere ne moremo odvreči. Katera bi rada prispevala za uboge v starosti domovini, lahko meni izroči vsak čas in bo poslano v JPO sklad.

Za delegatinje so bile izvoljene: podpisana, Mary Urbas in Filomene Sedej.

Vile rojenice so prinesle družini Frank Sluga zalo deklico, prvorjenko in družini William Kozelj čvrstega sinčka. Najlepše čestitke!

Zadnji mesec je preminula sestra Mary Stokel, ki je deli časa bolehalo in mnogo trpela v bolezni in končno jo je ljubi Bog rešil trpljenja. Prizadeti družini naše sožalje. Naj ji sveti večna luč!

Vesele velikonočne praznike!

Frances Sušel, tajnica.

Že dolgo let sem članica Slovenske ženske zveze, toda do sedaj mi ni čas dopuščal, da bi Zarjo prebrala. Pogledala sem malo povelikem in nato spravila in tudi na sejo nisem hodila in tako nisem vedela, kaj se sploh godi pri naši podružnici št. 10. No, pa kakor več drugih stvari se zgodi na svetu, tako je tudi mene Bog priklenil na posteljo

in mi dal časa za brati in premišljevati preteklo življenje.

Sedaj preberem Zarjo od prvega do zadnjega stavka in tako vem, kaj se godi po svetu. Reči moram, da se mi Zarja najbolj dopade, ker tako lepo dopisujejo naše podružnice. Hvala naši urednici za tako lepo urejevanje. Če mi Bog da zdravje, bom vedno dobila toliko časa, da bom Zarjo prebrala.

Res, v današnjih časih se marsikaj žalostnega zgodi in mnogo solz pretoci. Uboge materje, ki so žrtvovale svoje sinove in mnogo jih še bo. Če so še tako težke razmere, mati jih mora prenesti, saj so tudi naši starši trpeli z nami in so tudi sinove imeli v takem položaju, toda me nismo še takrat občutile materinske boli. Še smo po sventu za boljšo bodočnost in so tudi nas bridke skrbi doletele. Ali sestre moje, udati se moramo v voljo božjo, tako nas uči sveta vera. Vse bomo prenesle in zasijalo bo sonce boljše bodočnosti.

Jaz sem že več let vdova in imam samo enega sina, ki bo moral kmalu k vojakom in v dopisih vidim, da je med nami mnogo enakih slučajev.

Končno se prav lepo zahvaljujem članicam in prijateljicam za obiske, kakor tudi za cvetlice in druga darila. Akoravno sem že leto dni v postelji, pa me članice vedno obiskujejo in delajo krate čas.

Bodite mi priscrno pozdravljene vse članice štrom Amerike in posebno pri št. 10 SZZ!

Mary Spilar.

Št. 12, Milwaukee, Wis.—Ne vem, ail je krivda vreme ali kaj, ker je bila tako majhna udeležba na seji v marcu. Izvolile smo tri delegatinje in te so sestre Schimenz, Kopač in Ritonia. Namestnice so pa sestre Jamnik, Matitz in Turk.

Prosim sestre da pridete na sejo v aprilu in boste slišale o napredku v kampanji.

Več naših članic je na bolniški postelji in te so: Mary Richter, Anna Klemenc in Anna Spende. Prosim članice obiskujte bolne sestre.

Teta Štoklja se je oglasila pri sestri Servant Josephine Koren ter ji pustila sinčka, prvorjenčka. Čestitamo.

Med članicami, ki bodo praznovale v aprilu svoj rojstni dan so sestre Mary Rojc, Josephine Pung in Margaret Ritonia. Vsem slavljenkam čestitke iz dna srca in še na mnogo let zdravja!

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in članicam Slovenske ženske zveze in Urni Nežiki!

Vesele praznike vam želim.

Mary Shimenz, tajnica.

Št. 13, San Francisco, Ca.—Cenjene sestre! Najprvo vas lepo pozdravim. V tem žalostnem času ni posebnih po-rodič, ker je sama otožnost. Na vsemi vogalu, ko prideti skupaj dve materi, se pogovarjati samo o tej nesrečni vojni. Vsako najbolj skrbi, kdaj bo zopet prišel tisti zaželeni čas, ko bo spet ljubezniovo objela svoje sinove.

Spominjam se dobro, kako je bilo med prvo svetovno vojno, ko sem svojim malim otročičem pekla kruh iz ovsene močnika (oatmeal). Solze so

zalivale moje oči, ko sem tak kruh pekla, a ni bilo druge pomoči. Do sedaj še nismo v takih stiskah ali se ne ve, kaj nam prinese bodočnost. Obuvala so že racionali, da sem kje v drugih krajih, bi poleti kar bosa hodila.

Kako rada berem Zarjo in vidim, da so po drugih podružnicah članice živahne in napredne ter priejajo razne igre, programe in zabave. Jaz bi želela, da bi tudi pri nas kaj ukrenile ali nam manjka, kot pravi rek: za uspeh moraš imeti korajzo in šnайд!

Dne 11. februarja je bila darovana sveta maša zadušnica v spomin štiriletnice smrti našega nikdar pozabljenega župnika, Rev. Francis Turk. Naš sedanji župnik Rev. Vodušek se ga spominjajo vsako leto in priporočajo faranon njegovo dušo v molitev. Pokojnega župnika imamo farani v blagom spominu, ker bil je ljubezniha duša in ljubil je svojo cerkev in farane. Blag mu spomin na vekomaj. Duša naša pa v Bogu počiva in sveti raj uživa.

Za poročati imam žalostno vest, da je preminula priljubljena sestra Katarina Gersich-Di Maruro. Njeno dekliško ime je bilo Gersich in rojena je bila v vasi Malne, župnija Semič, Jugoslavija. Spremili smo jo k večnemu počitku dne 23. februarja iz naše slovenske cerkve na pokopališče Holy Cross. Pokojna zapušča soprogata, ki je rodom Italijan ter sina in hčer, ki sta že poročena ter štiri brate in več sorodnikov in veliko prijateljev. Stara je bila komaj 49 let. Počivaj v miru, draga rojakinja in zvesta sestra do zadnjega izdihna. Priporočam jo v molitev. Naše sožalje vsem žalujočim preostalim!

Bog daj svetu skoraj ljubi mir!

A. Markovich.

Št. 14, Cleveland (Nottingham), O.—Zadnja seja je bila dobro obiskana. Pogrešale pa smo našo bivšo predsednico, sestro Frances Rupert. Želimo ji ljubega zdravja in poset prihodnjih sej. Isto smo pogrešali tudi sestro Frances Klein, katero tudi želimo videti na bodočih sejah.

Za delegatinje so bile izvoljene sestre Frances Medved, Rose Ulle in Ann Slopko. Namestnice so: Ann Hasty, Agatha Zajtz in Frances Gerchman. Vse te članice so pridno hodile na seje in bodo gotovo tudi dobre zastopnice.

Seja je bila kratka, ker po seji smo igrale karte. Nagrade so doble sestre Stefančič, Mersnik, Novince in Mandl. Najlepša hvala vsem, ki so se udeležili in posebno vsem, ki so pomagale in prinesle dobre stvari.

Lepa hvala sestrama Rose Ulle in Urški Trtnik za okusne krofe in sestri Josephine Bajt, ki je skuhalo okusno kavo. Lepa hvala tudi Mr. Joe Medved, ki je pridno delal za baro.

Bog daj, da bi bil kmalu proglašen mir na svetu in naši sinovi se zdravi in srečni vrnilsi med nas, kjer jih tako pogrešamo! Na svodenje na seji!

Vesele praznike!

Julia Boldan, predsednica.

Št. 15, Cleveland (Newburgh), O.—Na seji marca meseca je bila velika udeležba članic. Vsem bi bilo v zado-

voljstvo, ako bi se članice vsaj vsake kvatre udeležile v tako lepem številu.

Za delegatinje smo bile izvoljene: Mrs. Theresa Lekan, Mrs. Vera Skufca in podpisana. Za namestnice so: Mrs. Frances Lindič, Mrs. Anna Jakic in Mrs. Jennie Zupančič.

Poročano je bilo, da smo imele po seji kart pardi in dobikek je bil namenjen za Rdeči križ in za posebno blagajno za naše vojake. Kart pardi se je dobro obnesel, tako, da smo dale \$50 za Rdeči križ in \$50 za vojake in \$5 za mašo za srečno vrnilcev naših vojakov domov. Omenjeni denar ni samo dobikek od kart pardi, pač pa so vmes tudi darovi v denarju, katere so izročili nekateri, ki se niso mogli osebno udeležiti.

V prvi vrsti se zahvaljujem tistim, ki ste še tikete prodajat in darove pobirat ter onim, ki ste darovali za prigrizek in pihačo, kakor tudi vsem, ki ste pridno pomagali in tikete prodajale tisti večer. Torej še enkrat, lepa hvala za vse, kar ste žrtvovali za uspeh tistega večera. Hvala tudi tistim, ki ste prispevali v denarju, ki niste pri Zvezzi.

Slišala sem, da je več naših članic bolnih, katerim želimo ljubega zdravja ter skorajšen povratak med nas. Lepo prosim, da mi naznamite, kadar vam je znan slučaj nevarne bolezni članice, da se objavi v Zarji poimensko.

Izgubile smo sestro C. Modic izmed naše srede, ki je odšla po večno

plačilo, kjer je boljše življenje kot tukaj na svetu. Ti pa, draga sestra, ne boš nikdar pozabljena od ostalih članic, saj se spominjamo vas vsak mesec na sejah. Počivaj v miru v hladni ameriški zemlji.

Voščim vsem sestrám vesele velikonočne praznike!

Mary Hrovat, tajnica.

Zahvala

Spodaj podpisana se iskreno zahvaljujem podružnici št. 15 SŽZ za podarjeno mi poročno darilo. Res krasni dar, katerega sem srčno vesela. Obenem pa priporočam, naj bi vse žene in dekleta, katere niso še članice, pristopile v to dično organizacijo.

Hvala lepa in pozdrav vsem!

Stella Kordan, omožena Zmarsky.

Št. 18, Cleveland (Collinwood), O.—
Prihodnja seja bo 13. aprila in je zadnjia pred proslavo 15-letnice, ki se vrši 11. maja, 1943. Mnogo razpravljanja je potrebno v enak namen vsepovsod, tako tudi med nami ni izjeme. Vljudno prosim vse sestre, da se odzovete društvenemu sklepu in pomagate s sodelovanjem po najboljši moči ustvariti najlepši spomin na ta pomembni dan! Času primerno se bo skušalo ustreči vsakemu posetniku, to je želja vseh, ki se zanimajo za ta dogodek.

Tem potom vljudno vabimo že sedaj vse sosedne podružnice k naši proslavi, daslavno mogoče ne bo sijaja kot se

lahko ponašajo po nekaterih krajih. Skromnost je tudi lepa čednost, pravi nek pregovor . . . sicer pa prepustimo kritiko za lepše in boljše čase!

Članicam še enkrat prisrčen apel za udeležbo.

Sestri Glavič iskrene čestitke k poroki hčerke Rose.

Mrs. Nettie Strukel, naši predsednici pa željo, da bi kot delegatinja na prihodnji konvenciji ukrenila mnogo dobre v prid podružnici!

Velikonočna voščila pošiljam vsem Slovenkam širom Amerike. Naj cvetoča pomlad vzradosti vsa težka srca teh racioniranih dni!

Josephine Praust, tajnica.

Št. 19, Eveleth, Minn.—Pohvaliti moram naše članice za lepo udeležbo na zadnji seji. Vršila se je volitve delegatinje za šesto redno konvencijo in izvoljena je bila tajnica Rose Jerome, namestica je pa Matilda Roberts.

Želim, da bo prihodnja konvencija odobrila mnogo koristnih nasvetov za Zvezo in članstvo. Od naše podružnice smo izročile navodila naši delegatinji. Naša predsednica Mary Lenich je pa glavna nadzornica, ki gre tudi na konvencijo. Obljubili sta nama, da boste storili vse v svoji moči za dobrobit organizacije.

Meseca aprila bo praznovala naša podružnica 15-letnico obstoja. V teh časih je nemogoče prirediti program, ki

Glavne odbornice in delegatinje prve konvencije S. Ž. Z. vršeče se 7. in 8. novembra 1927 v Chicagi, Illinois

bi odgovarjal pomenu velike proslave. Sklenilo se je, da bomo praznovale, ko se časi izboljšajo, namreč ako bomo žive in zdrave.

Ravno ob tem času, ko pišem ta dopis, sem dobila žalostno novico, da je umrl soprog sestre Frances Sterle. Podružnica izreka globoko sožalje žalujoči sestri Sterle in ravno tako njeni družini. Pokojni pa naj počiva v miru!

Želim se zahvaliti vsem članicam in mojim priateljicam za voščilo k rojstnemu dnevu, katerega sem prejela od njih. Ob priložnosti želim povrniti vsem tistim, ki ste se spomnile name. Prav prisrčna hvala. Človek je v resnici vesel, ko je deležen lepih izrazov priateljstva.

Prav prisrčno pozdravljam vse glavne odbornice in delegatine šeste redne konvencije in vesele velikonočne praznike vam želim.

Matilda Roberts, zapisnikarica.

Št. 20, Joliet, III.—Letos št. 20 praznuje 15-letnico ustanovitve in ni več kot prav, da se praznuje s primernim programom.

Ko je št. 20 zagledala beli dan pred 15 leti, je pristopilo ravno 14 članic. Ustanoviteljica je bila gospa Barbara Kramer iz Kalifornije. Prvega marca letos je pri št. 20—739 članic v obeh oddelkih. Lep napredek! Upati je, da bo z vsakim letom večji napredek.

Na seji v februarju je bilo sklenjeno, da se 15-letnico praznuje v nedeljo, 20. junija v Rival's parku. Ker bo nekaj posebnega, se je izbralo temu dnevu naslov "Fiesta." Ta dan bo mnogo zabave za mladino in starejše.

Proslava se bo pričela zjutraj, ko se bodo članice skupno udeležile svete maše, ki bo darovana za žive in umrle članice št. 20. Popoldne in zvečer bo pa raznovrstna zabava v parku. Zapomnite si dan 20. junija, to bo ravno praznik "Očetov" in bo lepa prilika, da pridete s svojo družino na to prireditve in se skupno veselimo.

Zbolela je Mrs. Ana Agnich, mati naše predsednice Mrs. Anna Korevec. Nahaja se je nekaj tednov v bolnišnici, sedaj se zdravi doma. Mrs. Angela Silc je srečno prestala operacijo na slepiču. Miss Bernadine Kastec je pri delu dobila poškodbo na roki. V avtomobilski nezgodi je bil Mr. John Papesh, soprog sestre Marie Papesh iz Dearborn St. Vsem bolnikom želimo ljubo zdravje.

Nagloma je preminula Mrs. Fulman, mati sestre S. Korevec. Zapustila je soproga, sina in hčer ter mnogo sorodnikov in priateljev. Naj ji sveti večna luč. Preostalom naše sožalje.

Vesele dogodke so dočakali pri družini J. Rusina, kjer so dobili sinčka; pri družini J. Ariagno se veselijo zale hčerke (Mrs. Ariagno je hčerka Mrs. Kunstek); pri družini W. Papesh so dobili tudi srčkano hčerko. Vsem srečnim staršem naše iskrene čestitke!

Miss Lucille Ambrose, hčerka Mrs. Mary Ambrose, ki je poznana kot spretna kegljačica je prva Slovenka iz Jolieta, ki se je vpisala v službo Strica Sama in sicer v SPARS in se nahaja v New Yorku za nekaj časa. Njen brat Ralph je tudi pri vojakih. Naše čestitke patrioci družini!

Kot vojaški bolničarki sta se vpisali dve dobropoznani bolniški strežnici Miss Bernice Slapničar in Miss Mae Gregorich, ki sta se poslovili iz Jolieta okrog 15. marca in odšle v San Francisco. Naše čestitke hrabrim in vrlim dekletom.

Sedaj pa še samo par besed glede mesečnine. Nekatere članice vedno čakajo, da se jih po večkrat opominja, predno pridejo plačat. Prosim vas, da upoštevate ta opomin in pridejte plačat zaostali asesment in ako le mogoče plačajte rajšči za nekaj mesecov naprej namesto za nazaj. Koliko skrbi si boste prihranile, ako boste plačale, kar za vse leto skupaj! Sedaj so boljši časi in ni nobenih vzrokov, zakaj bi se zaostajalo. Prosim lepo, da plačate, da mi ne bo treba vedno o tem prosiš!

Vesele velikonočne praznike!

Josephine Muster, tajnica.

Št. 21, West Park (Cleveland), O.— Od nas se je zavečno poslovila 18. februarja nad vse dobra in dolgoletna članica Mary Jurca. Bog jo je rešil iz mučne bolezni in jo poklical za večno plačilo za njena dobra dela, katerih je bilo veliko na tem svetu.

Bila je zvesta družica svojemu soprogu in dobra mati svojim otrokom in tudi drugim. Nad vse dobra je bila pa tudi članica naši podružnici. Odkar jo je mučila bolezen, ni hodila na seje, ampak nikdar ni pozabila Slovensko žensko zvezo. Kako rada jo poslala svojo hčerkjo z darilom na sejo! In to je bilo mnogokrat. Naj Ti Bog obilo poplača, draga sestra. Me Te pa tudi ne bomo pozabile, temveč spominjale se Te bomo vedno in posebno pa v molitvi. Nikdar ne bom pozabila, kako si bila vesela, ko si prišla pred dolgimi leti mene nagovarjat, da naj pristopim v žensko zvezo. Rada sem Ti ustregla, kar se tudi nikoli nisem še kesala. Njeno največje veselje je bilo storiti kaj dobrega za SZZ.

Pokojna sestra Jurca zapušča soproga Rudolfa, tri sinove, tri brate v Ameriki in enega v starem kraju, tri sestre in veliko drugih sorodnikov. Družina se prav lepo zahvaljuje članicam, ki so ji naredile tako veličasten pogreb in tudi za mnoge obiske ob času bolezni, kakor tudi za molitve ob krsti. Hvaležni so tudi vsem, ki ste prišle kropit in tudi pogrebnicam in nosilkam krste. Naše članice se vedno zavedajo svojih dolžnosti in izkažejo ljubezen do sosedov, za kar vsem srčna hvala.

Ti pa draga sestra Jurca, zapustila si nas in odšla v kraj, kjer ni solz in ne trpljenja. Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti! Pokojnico priporočam vsem sestrám v molitev in blag spomin. Žalujočim preostalim pa naše globoko sožalje.

K vojakom je odšel sin sestre Josephine Zupan in sin Rose Kovač, da bosta branila deželo pred napadalci. Vso srečo in zagotov povratek.

Zadnja seja ni bila nič prida obiskana. Upam, da bo drugič boljši. Najsrčnejša hvala sestrám, ki so prinesle darila na zadnjo sejo in te so bile Rose Joselj, Mary Hosta in Cecilia Brodnik, Josephine Weiss in Mary Gustincič. Bog vam plačaj! Na zadnji seji smo tudi obhajale rojstni dan se-

stre Anna Intihar. Še na mnogo let!

Najlepša hvala sestri Pauline Zupan, ki je darovala en dolar za Rdeči križ. Naši zavedni sestri Rose Kovač in Anna Košak sta že drugič darovali svojo kri. Vsa čast vama!

Sestra Mary Šinkovec se je ponesrečila na ledeni teh in se sedaj zdravi na domu. Upamo, da kmalu okreva in isto želim vsem bolnim sestrám! Prosim, da jo obiščete.

Vesele praznike vam želim,

Ančka Pelčič, tajnica.

Št. 24, La Salle, III.—Nahajamo se v postnem času in naš gospod župnik nas vabi, da naj se pridno udeležujemo pobožnosti vsako sredo, ko se opravlja molitev za naše fante, može in dekleta, ki služijo v armadi. Do danes, ko to pišem, je 221 zvezdic prilepljenih na žastavi, ki visi pred velikim oltarjem. Zatorej matere, udeležite se teh lepih pobožnosti v cerkvi vsako sredo in molimo, da bi nas Bog uslušal, da se skoraj konča ta nesrečna vojska in naši dragi se zdravi in zmagovalni vrnejo med nas.

Po cerkveni pobožnosti pa naše članice delajo za Rdeči križ. Vljudno se vabi še druge, da se nam pridružijo. Pridite v šolsko dvorano po pobožnosti in pomagajte za naše vojake, ki potrebujejo naše pomoči.

Ko to pišem, pri nas snežuje kot za stavo. Res imamo dolgo zimo in hud mraz. Starejši ljudje ne pomnijo tako mrzle in občutne zime, kakor je letosnja. Upam, da se kmalu približa pričlubljena pomlad, katero vsi z veseljem pričakujemo.

Težko operacijo je prestala Alojzija Korošec, ki se nahaja v bolnišnici, kateri tudi naša blagajničarka sestra Johana Gnidovec, ki si je zlomila pet kosti v hrbtni in sama ne ve, koliko časa bo morala ostati v bolnišnici. Iz bolnišnice se je vrnila sestra Julija Furjan, ki je tudi nesrečno padla in si zlomila nogo. V bolnišnici se je tudi nahajala sestra Olga Fric. Vsem bolnim sestrám želimo ljubega zdravja.

Tudi teta štoklja je zopet vasovala pri naši podružnici in se ustavila pri sestri Anna Dajučak, kateri je podarila zalo deklico in pri sestri Jennie Jeraj je pustila pa čvrstega sinčka. Vsem želimo ljubega zdravja. Čestitke!

Za poročati imam tudi žalostno novo, da je naselbino obiskala tudi bela žena in si izbrala za svojo žrtev Frances Luzar dne 16. februarja. Pogreb se je vršil 18. februarja iz cerkve sv. Roka. Lepa hvala vsem članicam, ki ste prišle molit k njeni krsti in se udeležile pogreba ter napravile lep sprevod pred hišo in pred cerkvijo. To je prav lepo, da se udeležite v lepem številu, za kar vsem skupaj iskrena zahvala. Prosim, da pridete še v večjem številu ob takih slučajih, ker to je zelo lepo in pregovor pravi: danes meni, jutri tebi! Zato, kadar pride tak slučaj, ne recite, da ne grem, temveč zapomnite, da tega bo deležna vsaka izmed nas.

Pokojna sestra Luzar zapušča soproga, dve hčeri in več sorodnikov in priateljev. Naše sožalje. Pokojni pa naj sveti večna večna luč. Podružnici se zahvaljujejo za poslane cvetlice.

Na zadnji seji sta bili izvoljeni za delegatinji na konvencijo, ki se bo vršila meseca maja v Pittsburghu, Mary Furar in tajnica Angela Strukel; namestnici sta Anna Šoyer in Anna Frankovič. Torej udeležite se prihodnje seje in podajte priporočila in navodila delegatinjam.

Voščim vsem skupaj vesele praznike in mnogo pirhov!

Angela Strukel, tajnica.

Št. 25, Cleveland, O.—Članice so se v lepem številu odzvale na zadnjo sejo.

Za delegatinje so bile izvoljene: Mary Marinko, Mary Peterlin in Dorothy Sterniša. Namestnice so pa Julija Brezovar, Frances Brancel in Ivanka Krall. Med nami je bila tudi naša urednica Albina, ki je članice navduševala za kampanjo, kakor tudi podala gotova pojasnila o približujoči konvenciji, ki se vrši v maju v Pittsburghu.

Najiskrenejša hvala vsem našim spoštovanim članicam, ki so priskočile na pomoč skladu, ki se zbira za uboge reževe v domovini ter plačale dolar za listke, katere so prejele za krasno ročno izdelano posteljno odejo, katero je darovala Mrs. Coe, bivša učiteljica angleščine v javni čitalnici. Do polovice števila članic v naši podružnici je že plačalo za listke in naša srčna želja je, da bi še druge sledile ta mesec, ker odeja bo oddana na seji v majniku, ko bomo imele materinsko proslavo v dvorani nove šole sv. Vida. Do tedaj pa moram imeti vse listke vrnjene, kar vas lepo prosim, da storite. Saj gre za plemeniti namen in je naša sveta dolžnost pomagat, ako le moramo. Torej prosim!

K prejšnji svoti \$150, ki smo jo že darovale za pomožno akcijo, so darovale še sledeče: \$2: Mrs. Mary Javornik, Štefanič Paulič in Mary Česnovar. Po \$1: Dorothy Sterniša, Frances Kausnič, Jennie Tekavec, Mary Skodlar, Mary Zajnar, Josephine Ladiha, Josephine Turk, Justina Velič, Mary Zgajnar. Najlepša hvala!

Zadnji mesec nas je za večno zapustila sestra Mary Skodlar. Naj počiva v miru. Preostalim naše globoko sožalje! Veselo alelujo!

Mary Otoničar, tajnica.

Št. 27, North Braddock, Pa.—Ah, kako lep dan je danes, kakor pomlad, kar nas vse veseli, saj smo vsi starke zime že siti.

O naši seji v marcu se moram pochlubit, ker je bilo res izvrstno. Imele smo prijetno zabavo, katero je preskrbelo sestra Sečan, za kar se ji prav lepo zahvaljujem. Članice so tudi darovale vsaka nekaj, da smo si za nekaj dolarjev opomogle ročno blagajno, katera je bila izčrpana. Sestre, le tako naprej, ker v slogi je moč in napredek. Najlepša hvala vsem skupaj.

Za delegatinjo je izvoljena/predsednica Anna Tomašič in njena namestnica je Mary Sečan. Do konvencije imamo še dve seji, zato pridite v polnem številu, da boste dale delegatinjam navodila in priporočila.

Naša sestra F. Hrajščak žaluje nad izgubo ljubega soproga Franka, ki je preminil po dolgi bolezni. Naj mu sveti večna luč. Preostalim žalujocim pa izrekamo globoko sožalje.

V zadnjih izdajah sem poročala o bolезнih naše tajnice Josephine Rednak. Med tem časom je bilo njeno stanje slabše in se je morala podati v bolnišnico v svrhu zdravitve, kjer je prestala hudo operacijo. Vsi smo že skoraj obupali nad njenim stanjem in gospod so ji podarili poslednje zakramente, ali Bog je dober in ji še nadalje dal življenje in zdravje. Zdaj se počuti boljše in se zdravi na svojem domu. Hvala Bogu, ki je tako dober. Sestre, obiščite jo, kakor tudi vse druge bolne sestre v bližini.

Voščim vsem skupaj veselle praznike in še posebno našim hrabrim vojakom, ki so raztreseni pod milim nebom. Da bi v Vstajenju Gospodovim bilo konec trpljenja in tega strašnega preganjanja po vsem svetu.

Anna Tomašič, predsednica.

Št. 30, Aurora, Ill.—Podpiram predlog sestre Mary Stefanic od št. 28, da bi se vpisalo imena vseh vojakov naših članic v posebno knjigo in še posebej onih vojakov, ki bodo dali svoje življenje za demokracijo in svobodo nas vseh. Saj komu smo pa dolžni večjega spoštovanja in hvaležnosti kot našemu predsedniku Rooseveltu in našim vojakom, ki se borijo in umirajo zato, da ne bi mi postali sužnji Hitlerju!

Zadnji mesec je bil na dopustu sin slovenskih staršev August Rudman, ki je že 17 let pri mornarici. Bil je v Pearl Harbor ob času japonskega napada na koncu nekega parnika, ko je japonska bomba padla na drug konec parnika. In naš August je postal zdrav. On je edini sin v družini in je še tako dober, da pošilja že dolgo vrsto let vsak mesec določeno svoto denarja staršem, kar jim je v veliko pomoč. Naj Bog varuje takega fanta!

Albert Fajfar, sin našega poznanega Jožeta in Mary Fajfar je bil tudi doma na 15-dnevni dopust. O, kako sta bila vesela nekaj dni. Toda komaj poteka polovica dopusta, pa že začnemo matere s strahom štetiti dneve, potem ure in nazadnje—ločitev. O Bog! Ali ga bom še kdaj vidla?

Drugi naš mornar Ed. Kocjan je bil na parniku President Coolidge, ko je zadel mino in se potopil. Od štititisoč vojakov, ki so bili na krovu, je utonilo samo pet. Škoda jih je, vendar tukaj vidimo, da Stric Sam da vse mogoče priprave za varnost vojakov.

Z odliko je dovršil letalsko šolo Joe Kocjan, sin Louisa Kocjana, ki živi na farmah in brat dveh naših članic. Žal mamica mu je umrla in gotovo z veseljem gleda z nebes na svojega pridnega sina. Čestitke družini, posebno pa fantu in Bog ga srečno pripelji domov k očetu!

Delegatinje ne bomo poslale, ker smo premajhne z blagajno. Naprosile bomo kot ponavadi, da nas zastopa Mrs. Prisland.

Za Rdeči križ smo darovale pet dolarjev podružnici v Aurora, Ill.

V začetku marca je poteklo pet let, odkar sta družini Frank Gorenca umrila dva otroka. Hči je bila učiteljica, sin je pa pohajal v College ter je hotel postati učitelj športa. Naj se veselita pri Bogu! Staršem pa naj bodo te vrstice v tolažbo. Od te družine sta dva

sina v vojaški službi, ko bi ju tako zelo potrebovali na tako veliki farmi.

Veseli velikonočne praznike želim vsem skupaj! Da bi vstali Zveličar prinesel nam mir!

Frances Kranjc.

Št. 32, Euclid, O.—Neznosna zima je bila najbrž vzrok, da ste bile odsotne zadnji mesec. Na seji v februarju smo odbornice poskušale ustanoviti šivalni klub, pa je skoraj nemogoče vsled premalega zanimanja, da bi skupno šivali. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da naj vsaka, ki more, nekaj ročno izdelal doma in tisto daruje v ta namen, kar se bo potem dalo na listke in dobček daroval v dobrodelne svrhe.

V marcu so prinesle darove sledeče sestre: Frances Ferme, Barbara Baron in Jennie Sintič. Dobitki so lepi in upamo, da boste segle po listkih, da tako vsaka nekaj doprinese k skupni koristi.

Prošene ste, da pridete v večjem številu na seje in se zimate za dobro reč, ker je res žalostno biti na seji, kjer je toliko praznih stolov.

Za delegatinjo je bila izvoljena sestra Iva Majcen; namestnica je pa Teresija Zdešar.

Ponovno ste prošene, da plačujete svoj asesment. Vsem bolnim članicam klicem: Naj vam Bog pošlje ljubega zdravja.

Na svidenje z vsemi članicami na seji 6. aprila v dvorani sv. Kristine!

Frances Perme, predsednica.

Št. 33, New Duluth, Minn.—Na seji 11. marca je bila prav lepa udeležba. Upam, da boste odslej prišle vsako sejo v obilnem številu. To je v veselje odboru in se tudi lažje ukrepa v korist podružnice in Zvezze.

Naznjam, da smo izvolile za delegatinjo na šesto konvencijo sestro Krall, ustanoviteljico naše podružnice. Ona je mnogo koristila naši podružnici in je zmeraj pri roki, kadar potrebujemo pomoč.

Sklenile smo, da se prihodnja seja 8. aprila prične ob pol sedmih zvečer in po seji bomo imele kart pardi v korist naše ročne blagajne. Izbran je bil odbor, ki bo na delu ta večer. Drage sestre! Upam, da boste vse prišle in pripeljale še druge s seboj, da bo velik dobček.

Na svidenje 8. aprila. Pozdrav vsem sestrám Slovenske ženske zveze in posebno pri št. 33!

Anna Podgoršek, predsednica.

Ko bomo brale te vrstice, bo kampanja že zaključena. Da ne boste misljile članice drugod, da smo tukaj zmrznile, naj poročam, da smo na seji v februarju sprejeli štiri članice v odrasli in eno v mladinski oddelek. Naša predsednica se je pridno potrudila za nove članice. Glavna odbornica Mrs. Lenich nam je pisala prijazno pismo, da naj se vsaj zadnjo minutno potrudimo za uspeh kampanje. Lepo je od članic, da se zanimajo za napredok Slovenske ženske zveze.

Veseli velikonočne praznike želim članicam!

Mary Shubitz, tajnica.

Št. 36, McKinley, Minn.—Dne 5. aprila bo poteklo eno leto, odkar je premi-

nula Mrs. Ana Rozman, moja prijateljica in birmanska botra v Virginia, Minn. Naj ji veljajo sledeče skromne vrstice v spomin:

"Da, pomlad je zopet tukaj, radošna za vse zemljane, toda smrt je neznana, če nam vseka v srce rane.

"Že drugo leto v grobu snivaš. Prekmalu si ločila se od svojih dragih in domačih, ki Te težko pogrešajo!"

"Spavaj mirno v grobu tihem, kjer ni težav in ne skribi, duša Tvoja pa pri Bogu naj se večno veseli; mi pa žalostni, otožni čakamo povelja dan, da po naši želji, prošnji združeni vso bomo tam!"

Le počivaj v miru božjem draga mi prijateljica! Misel in spomin nate mi ostane blag do konca mojih dni!"

Pokojna sestra Rozman je zapustila dve hčeri, ki spadati k podružnici št. 65 v Virginia, Minn.

Tukaj v naši naselbini je kakor povsod. Sinovi gredo v vojsko, matere smo žalostne. Bog daj, da bi bilo kmalu konec vojne, da bi se naši fantje zdravi vrnili k svojim dragim.

Vesele velikonočne praznike želim vsem glavnim odbornicam in članicam Slovenske ženske zveze!

Anna Spehar.

Št. 37. Greaney, Minn.—Drage sestre! Prijazno ste vabljene na sejo 11. aprila, saj se nismo videle vso zimo. Pridite v polnem številu, da se bomo dogovorile, kako bomo pridne v bodočnosti in vsaka lahko kaj svetuje, da bo seja zanimiva in vsem v zadovoljstvo.

Kampanja za nove članice je zaključena, toda to ne pomeni, da ne smemo delati za napredok svoje podružnice, ampak bodimo vedno na delu za lepši uspeh. V mladinski oddelki se sprejemajo deklice od štiri do 18 let starosti, ki plačujejo 10 centov mesečnine in zavarovane so do \$100 posmrtnine, kakor odrasle članice. Za odrasli oddelki ne moremo dobiti novih članic, ker so povprečno vse med nami, toda mladinski oddelki bi pa lahko napredovali.

Ravno, ko pišem ta dopis, je zunaj silovita burja in vsa pota so zasnežena. V marcu je večkrat vseh vrst vreme, saj rek previ: če sušec ne vije z glavo pa gotovo z repom. Tako lahko pričakujemo lepo vreme koncem meseca.

Tudi v našem mestu z žalostjo gledamo, ko se dragi poslavljajo k vojakom. Nekatere družine imajo po tri in štiri sinove v službi Strica Sama. Moji trije sinovi so se vsi prostovoljno javili. Louis in John sta že dve leti in pol v Californiji in mlajši je že šest mesecev v taborišču v Denver Colo. Bog daj, da bi se vsi naši dragi vrnili srečni in zmagoslavni domov.

Žalostno vest je prejela družina Petra Vider-ja, da njih ljubi William ni več med živimi. Star je bil 28 let in zelo prijaznega značaja ter povsod poznan kot izkren prijatelj. Bojeval se je v Novi Gvineji. Vidrova družina ima še dva sina pri vojakih. Mrs. Vider je naša članica. Naše globoko sožalje družini Vider. Pokojni William naj pa počiva v miru božjem in večna luč naj mu sveti!

Članice št. 37 pa prosim, da se vidiemo v velikem številu na seji 11. aprila!

Voščim vsem glavnim odbornicam in

članicam Slovenske ženske zveze vesele velikonočne praznike!

Frances L. Udovich, tajnica.

Št. 43. Milwaukee, Wis.—Zaradi kegijaške tekme, ki se bo vršila 10. in 11. aprila v Milwaukee, bo naša seja premeščena na torek večer 13. aprila ob polet osmih ur.

Za delegatinjo je bila izvoljena tajnica Mary Bentz in za namestnico Gertrude Delopst.

Bolne so: Mrs. Laurich, ki je srečno prestala operacijo, Mrs. Tevz si je zlomila roko, ko je padla po stopnicah. Zbolela je tudi naša predsednica Mrs. Delopst, katero smo pogrešale na seji. Mrs. Ellseg se tudi nahaja bolna. Vsem bolnim želimo povratek zdravja in nasvidenje na seji.

Ker je resignirala prejšna podpredsednica, je bila na njeni mesto izvoljena Mrs. Tkavc.

Vsem članicam želimo vesele velikonočne praznike!

Josephine Verbick.

Št. 45. Portland, Ore.—Tem potom naznanjam članicam naše podružnice, da je bilo sklenjeno na seji v februarju, da se skozi leto 1943 vršijo seje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne na domu sestre Werderber. Prošene ste, da se udeležite seje in da plačate asesment ob pravem času. Iz blagajne se bo založilo samo za en mesec in članica, ki ne plača v tistem času, bo enostavno suspendirana. Jaz ne morem zalagat iz svojega denarja. Zapomnite si to obvestilo zaradi sej, kadar tudi za točno plačevanje mesečine in obenem izpolnjuje svojo člansko dolžnost.

Vesele velikonočne praznike!

Louise Stružnik, tajnica.

Št. 47. Cleveland (Garfield Heights), O.—Udeležba na zadnji seji je bila malo boljša napram drugim mesecem, vendar ne povoljna. Kadar nas je eno tretjino navzočih, takrat se mi zdi, da je lepa skupina, zato upam, da se boste v bodoče potrudile vsaj vsak tretji mesec in pride na sejo.

Za delegatinjo je bila soglasno izvoljena tajnica in za namestnico Rosalyn Shuster. Dne 10. aprila je prihodnja seja in sedaj je čas, da na seji svetujete kaj koristnega za Zvezo, kar bi se predložilo konvenciji. Po konvenciji bo prepozno ugovarjat in se jeziti na delegatinjo, da bi moralno biti tako in tako, ker povsod je treba ob času naročiti.

V newburškem okrožju se je ustavnila podružnica SANS. Pridružila so se vsa društva brez razlike v prepričanju. Na shodu 14. marca je bila lepa udeležba in lep sporazum ter vsak se je zavedal eno, da je pomoč stari domovini potrebna. Vseh Slovencev v Ameriki je dolžnost, da pomagamo naši lepi Sloveniji vstatiz muke, v katere je bila potlačena. Ko smo se poslovili od doma in odhajali v nepoznano tujino Ameriko, vsi smo se ozirali nazaj proti hišici ocetovi, večinoma z mislio v srcu, da se vidimo čez par let.

Ko vse to premišljujem, se mi zdi, da nas je Bog že pred 50 leti poslal samo zato v širno Ameriko, da bi v stiskah

Sylvia Zeleznik

V petek, 29. januarja, 1943 je graduirala Sylvia Zeleznik na San Pedro High School, San Pedro, Cal. Uspešno je prestala Civil Service izpit kot stenografinja in sedaj bo uslužbena pri United States Navy v San Pedro, Cal.

Sylvia je hčarka dobro poznane in spoštovane družine John in Mary Zeleznik. Mrs. Zeleznik je članica podružnice št. 47 SZZ, ker je pred leti družina stanovala v Garfield Heights, Cleveland, Ohio.

Mladi graduantki in družini naše iskrene čestitke!

svojega naroda v Sloveniji mu bili resitelji. Naj vsak dela in pomaga, kolikor more, kakor tudi prispeva v denarju, ker to je treba imeti na rokah, zato se ne ustrašite, kadar bo društveni zastopnik potrkal na vrata in prosil za milodar za uboge v domovini. Kdor ne more pomagat, pa naj bo vsaj toličko prijazen, da ne bo ugovarjal in s tem odvzel veselje do dela zavednim možem in ženam do plemenitega dela.

Sestra Mary Salamon je postala prvič starca mamica, ko se je pri sinu naselil naslednik. Teta štoklja je pustila čvrstega sinkota tudi pri družini sestre Mary Rep (Grobel). Naše iskrene čestitke in obilo zdravja!

Tudi pri naši podružnici imamo hčerke, ki služijo Stricu Samu. Čim druge poročnice je dobila Viktorija Požar, ki je izučena bolesnika strežnica in se nahaja v Indiani ter komaj čaka čimprej se podati čez morje, da bo tam med našimi fanti vršila usmiljeno delo in reševala življena. Nadalje se sestri Christina in Angela Barbič že tretji mesec trenirajo kot WAAC'S v Des Moines, Iowa. Vsa ta dekleta so iz Rosewood in od fare sv. Lovrenca. Več naših članic je dalo že po dvakrat in takrat svojo kri Rdečemu križu. Nekaj članic je tudi prispevalo denaro za Rdeči križ. Dva dolarja je dala Mrs. Ida Brožič; po \$1: Theresa Bizjak, Helen Mahne in Uršula Zala; po 50 centov: L. Kastelec in Helen Tomažič, skupaj \$6.

Kadar se katera članica ne ve kam

obrnit, ko bi rada prispevala eno ali drugo stvar v dobrodelni namen, se vedno lahko obrne name in bom po svoji moći skušala pomagati in sodelovat, da bo vsaka stvar pravilno izvršena.

Prošene ste, da ob času plačate meščino in katere dolgujete, da bi povravnale svoj dolg, za kar bom hvaležna. Veselo alelujo vam želi.

Helen Tomažič, tajnica.

Št. 49. Noble, O.—Zadnja seja je bila dobro obiskana in članice so bile v živahnem razpoloženju, kar je napravilo sejo zelo zanimivo. Za delegatinjo je bila izvoljena predsednica Mary Stušek in za namestnico Anna Kozan.

Sklenjeno je bilo, da se pošlje vsaki članici za en dolar listkov za vojni bond, kateri bo oddan na seji 5. majnika, ko bomo praznovale Materni dan. Tisti večer se bodo kazale premikajoče slike, katere je posnel Mr. Anton Grdin na ob priliki blagoslovitve praporja od naših kadetk, kakor tudi od drugih zanimivih stvarek. Mr. Anton Grdina je obljubil, da bo prinesel več lepih slik za večer. Serviran bo tudi prigrizek Torej članice, toplo se Vam priporoča, da sezete po listkih, ker s tem boste pomagale kadetkom, da bodo poravnale za svoj dolg, kakor tudi naši ročni blagajni, da ne bo prazna. Vse, ki boste plačale za knjižico listkov, boste upravičene do proste vstopnine za dočično predstavo in s seboj lahko pripeljete tudi eno drugo osebo. Zapomnite si datum 5. majnika za lep večer v dvorani sv. Kristine.

Sklenjeno je tudi bilo, da bo šel naš krožek v Pittsburgh, Pa., da prisostvuje pohodu, ki se vrši ob otvoritvi v nedeljo popoldne 16. majnika. Ako bi se katera članica rada pridružila skupnemu potovanju v Pittsburgh, naj se prijavi na seji 5. maja.

Darovala smo tudi pet dolarjev za Rdeči križ.

Na svidjenje na seji 5. maja!

Mary Stušek, predsednica.

Št. 54. Warren, O.—Zadnja seja je bila še precej dobro obiskana, vendar bi bila udeležba lahko večja. Izgovor, da niste dobine Zarje ne drži, ker vse dobro veste, da se vrši seja vsak drugi torek v mesecu in to skozi vse leto.

Predzadnjim mesecem je bilo v dopisu, da vsaka članica plača 3 cente, kar bi se moralo pravilno glasiti, da bi vsaka plačala za tri mesece asesment skupaj, ker moramo varčevati na gazonu in obročih (tires). Prihranile bi mi dosti skrbi, ako bi imele plačano za naprej, zato vas na tem mestu še enkrat prosim, bodite točne pri plačevanju, za kar vam bom hvaležna.

Na zadnji seji smo sprejele lepo število članic v oba oddelka. Kličemo vam: Iskreno dobrodoše! Zgledalo je, kakor da smo zamrznilo v tej hudi zimi, ker se ni toliko časa nobena odzvala klicu kampanje. Vesela sem, da nismo popolnoma pri zadnjih. (Najlepša vam hvala za ves trud v kampanji. Dodatek ured.)

Sklenile smo prirediti veselico v konstit ročne blagajne, ker v teh resnih časih se moramo izkazati kot dobre državljanke in moramo pomagati naši

državi z nakupom bondov in za te je treba denarja. So še druge stvari, katere moramo podpirati, kot Rdeči križ in pomoč stari domovini. Vse to in več drugih dobrih del lahko storimo, ako bomo delale roka v roki ter se vse udeležile te veselice in tudi prihodnje seje, ker imamo več točk za razmotriti. Veselica se vrši v Hrvatski dvorani. Igral bo naš poznami Jack Persin in njegov orkester. Da mu ga ni kmalu para, veste gotovo vse, saj ga vsi poslušamo vsako nedeljo za pol ure na radijo, pričetek ob pol ene popoldne, ko nam igra najlepše polke in valčke.

V bolnišnici v Youngstownu se nahaja naša sestra Anna Knezevich, ki je nevarno bolna. Želimo ji ljubega zdravja.

Zadnje čase je več naših fantov zapustilo svoje domove in šlo služit Strigu Samu. Naj na tem mestu omenim imena naših članic, ki imajo po tri sinove pri vojakih: moja sestra, vdova Carolina Smuke, Anna Glavan, Ivana Sajn, Matilda Rek. Po dva: Elizabeth Persin, Mary Rifel in Frances Pavlinac. Naj jih čuva ljubi Bog.

Če ima katera članica kaj priporočil k izboljšanju pravil, ki bodo odobre na na konvenciji v Pittsburghu, Pa., meseca maja, naj pride na prihodnje seje in pove svoje mnenje. Slišala sem, da nameravajo tukajnska društva prirediti predstavo za pomoč Slovenski sekcijsi. John Petrič se je izrazil, da bo on kazal slike brezplačno. Po mojem mnenju je to zelo dobra ideja. Kaj več o tem bomo še slišale.

Vesele praznike!

Rose Racher, tajnica.

Zahvala članicam št. 54

Tem potom se želi soprogi in jaz zahvaliti in povedati, kako so naju prijatelji veselo presenetili za najino petletnico zakonskega življenja dne 19. februarja, 1943.

Tisti večer so prišli do nas Mr. in Mrs. John Petrič in Mr. in Mrs. Frank Racher in hčerka Jean. V hišo so vstopili z harmoniko, kar je bilo res presenetljivo in zaklali: Surprise! Midva, ko nisva pričakovala praznovanja, sva bila res iznenadena. Potem so pa začeli nositi v hišo še druge stvari, okrepčila in darila. Mrs. Anna Petrič je pa prinesla velik kejk in Mrs. Rose Racher vsakovrstne stvari, da je bila miza obložena z dobrotami. Komaj mi je malo odleglo od tega presenečenja, je pa že drugo prišlo, ko so prišli Mr. in Mrs. Schisler, Mr. in Mrs. Ostič in Mr. in Mrs. Kegelmeyer, ki so tudi prinesli darila.

Meni je bilo nemogoče se tisti večer zahvaliti, ker so mi besede kar v grlu zastale. Naj se vam na tem mestu najlepše zahvaljujem za vse, kar ste za naju storili in za lep večer, katerega ne bova nikdar pozabila. Posebno hvala Mr. in Mrs. John Petrič, ki sta skupaj zbrala naše prijatelje in toliko žrtvovala in vsem, ki ste šli tako lepo na roko. Mr. John Petrič in Mr. Frank Racher pa še posebej hvala za igranje na harmoniko. V imenu zbrane družbe nama je čestital Mr. John Petrič, za kar mu srčna hvala. Najlepša hvala tudi Mr. in Mrs. Ogulin ter Mr. in Mrs. Frank Gorup za poslano vočilo.

Kadar bo nanesla enaka prilika, boste uverjeni, da sva na uslugo.

Ostajava Vam vdana,

Frank in Angela Petrič.

Št. 57. Niles, O.—Udeležba na zadnji seji ni bila velika, toda navzoče smo imeli prav lep večer. Seja je bila zanimiva, po seji smo pa igrali igre in serviran je bil okusen prigrizek, katerega so pripravile nekatere naše pridne članice. Pridite v velikem številu na sejo 13. aprila ob pol osmih zvečer, ker po seji bomo imeli zopet lepo zabavo.

Dalje bomo imeli na prihodnji seji vzorce od preprog, katere bomo prodajale v našem klubu. Vsaka, ki bo dobila dva odjemalca, dobi eno preprog zastonji. Odjemalci so lahko tudi izven naše organizacije. Potrudite se, da bo lepo število odjemalcev v tem klubu, ker dobiček bo za našo ročno blagajno.

Vesele praznike in na svidjenje 13. aprila!

M. Mollica, tajnica.

Št. 66. Canon City, Colo.—Na dan zadnje seje je bilo zelo mrzlo vreme in to je bil vzrok, da je bila bolj slaba udeležba. In tako je šla volitev delegatinje za konvencijo, ki se vrši meseca maja, mimo nas. Upamo in želimo, da je podružnica v Leadville, Colo., s katero smo združene, izvolila delegatinjo, da bomo imeli zastopnico na konvenciji.

Vse sestre naše podružnice prosim, da se udeležijo društvene seje meseca maja, takrat bo že bolj gorko vreme, da boste tudi oddaljene lažje prišle. Za rešitev imamo par stvari, ki se tičejo vseh članic in če boste vse navzoče, bomo rešile stvari v splošno zadovoljnost.

“Zapojimo” pesmarica se nam zelo dopade. Vsa čast in hvala urednici Albini in vsem tistim, ki ste se potrudile in zbrali te pesmi skupaj, da se ohraní med nami slovenska pesem.

Vsem glavnim odbornicam in članicam vočim veselo alelujo!

Pozdravljenje!

Katarina Yekovec, predsednica.

Št. 68. Fairport Harbor, O.—V teh resnih časih ni skoraj novic, o katerih bi človek poročal, ker vsak izmed nas občuti na en ali drugi način sedanje razmere. Najbolj pa me matere, tiste, ki jim je najdražje vzeto, ko odhajajo od doma, od časa do časa naši ljubi sinovi in sorodniki. Nepopisna je pa žalost za tiste, katerih sinovi in dragi se nikdar več ne povrnejo. Usoda nam je mila.

Naša podružnica šteje samo 18 članic, zato ni prilike, da bi priredile veselice ali predstave. Toda naše članice so vseeno zavedne do svojih dolžnosti in sem od njih nabrala lepo svoto za rešitev domovine, za SANS. Darvale so sledče: Jennie Zupan, \$2. Po en dolar so dale: Angela Lunka, Frances Škrabec, Mary Setina, Anna Svigel, Josephine Gerlica, Josephine Perko, Josephine Bajc. Po 75 centov: Amelia Južna. Po 50 centov: Mary Šebernik, Jennie Zalek, Josephine Ulle. Skupaj \$11.25. Pozdravljenje!

Josephine Bajc, tajnica.

**V BLAG SPOMIN POKOJNIM
SESTRAM, KI SO PREMI-
NULE PRI SLEDECIH
PODRUŽNICAH**

PODR. ŠT. 12 — Mary Mesarich, 839 So. 2nd St., Milwaukee, Wis., rojena 8. decembra 1889, pristopila 3. avgusta 1931, umrla 4. februarja 1943.

PODR. ŠT. 15 — Cecilia Modic, 3592 E. 81st St., Cleveland, O., rojena 12. novembra 1887, pristopila 10. junija 1937, umrla 21. februarja 1943.

PODR. ŠT. 21 — Mary Jurca, 13308 Carrington Ave., Cleveland, O., rojena 2. julija 1880, pristopila 13. septembra 1928, umrla 18. februarja 1943.

PODR. ŠT. 24 — Frances Luzar, 118 Chartres St. La Salle, Ill., rojena 18. februarja 1884, pristopila 2. oktobra 1938, umrla 16. februarja 1943.

PODR. ŠT. 25 — Louise Stirn, 7114 Donald Ave., Cleveland, O., rojena 7. januarja 1882, pristopila 10. septembra 1934, umrla 7. februarja 1943.

PODR. ŠT. 28 — Mary Sotlich, 208 Seventh St., Calumet, Michigan, rojena 5. maja 1892, pristopila 10. aprila 1929, umrla 11. januarja 1943.

PODR. ŠT. 41 — Violet Mihalinec, 15015 Hale Ave., Cleveland, O., rojena 10. oktobra 1896, pristopila 6. avgusta 1931, umrla 15. februarja 1943.

PODR. ŠT. 89 — Alice Kerne, 125 E. 3rd St., Oglesby, Ill., rojena 8. novembra 1927, pristopila 3. decembra 1939, umrla 11. februarja 1943.

Naj jim sveti večna luč!

Št. 72. Pullman, Ill.—Naša seja v marcu je bila precej dobro obiskana in vse navzoče so bile v najboljšem razpoloženju. Seja je bila zelo zanimiva.

Za delegatinjo je bila izvoljena sestra Mary Dreshar in za namestnico sestra Frances Zadnik. Kakor ste brale v Zarji in v pravilih, Zveza plača polovico vožnjih stroškov delegatinjam in polovico se krije iz ročne blagajne. Ker je pa naša blagajna precej izčrpana, zato je bilo sklenjeno, da prihodnji mesec prispeva vsaka članica en dolar v ročno blagajno. Vse veste, da smo imele v par mesecih precej

stroškov zaradi nesreč v bolezni. Upoštevajte to poročilo in vas prosim, da ne uporekate določbi, katere niste bile navzoče na seji.

Za poročati imam veselo novico, da je sestra Nemanč dobila krepkega sinčka in sestra Handricks tudi sinčka, prvorjenčka. Naše čestitke obema materama.

Sin sestre Puzel, Sergeant Joe Puzel, ki se nahaja v ameriški armadi, se je oženil zadnji mesec. Mladina zakoncem čestitamo in želimo srečno bočnost.

Prostovoljno je odšel k vojakom Frank Bezljaj, sin sestre Bezljaj. Srečni povratak, Frank!

Drage sestre, ne pozabite na sejo v aprilu, ker ne boste dobine posebnih vabil, zdaj je pošta preveč zaposlena. Želim vesele velikonočne praznike in veliko pirov.

Pozdravljeni in na svodenje na seji 13. aprila!

Jennie Orazem, predsednica.

Št. 74. Ambridge, Pa.—Zadnja seja je bila uspešna. Pristopilo je šest novih članic, katere so iskreno dobrodoše.

Poklonile smo dar dva dolarja in pol sestri Mary Chereka, ki je postala postala mamica zali hčerki. Čestitamo!

Vsaka članica je prejela knjižico. Prošene ste, da vrnete denar do seje 8. aprila. Prebitek bo za stroške za pardi, ki se bo vrnil na Materni dan. Na seji se bo ukrepalo o programu tega dne.

Za delegatinjo je bila izvoljena Jenny Anzur in za namestnico Jenny Gasperic. Vesele praznike.

Mary Anzur, tajnica.

Št. 77. N. S. Pittsburgh, Pa.—Prišel je mesec april, ki nas spominja na lepo pomlad in slovo od stare zime, ki nas je letos precej mučila. Aprila meseca se pričakuje več dežja, ampak pravijo, da dež v aprilu pomeni cvetke v maju!

Pomlad je lepa sezona, ko se vse oživlja in prebije iz dolgega zimskega spanja. Bog daj, da bi se tudi svetovne razmere prenovile in zopet zasiljajo na svetu ljubi mir in srečno vrnili naših dragih na svoje domove.

Drage sestre! Prosim vas, da prideite na prihodnjo sejo, ker je zelo važna. Saj vse veste, da se vrši meseca maja konvencija v Pittsburghu, zato želim, da bi prišle na sejo, da sklenemo to in ono ter pokažemo, da smo zavedne slovenske matere in dekleta. Zato pokažite, da ste zveste članice št. 77 SŽZ.

Kakor je bilo že poročano od glavnega urada, se vrši konvencija v Roosevelt hotelu. Začetek bo v nedeljo, ko se nas vabi, da se udeležimo skupne svete lube ob pol enajstih. Delegatinje bodo hvaležne za našo gostoljubnost, zato se tudi me odzovimo in ne zamudite lepe prilike biti navzoče pri sprejemu. Vsem bo v korist biti vsaj za kratek čas v prijazni družbi, da se malo razveselimo in pozabimo na naše tuge, ki nas mučijo v današnjih časih.

Zato se udeležite seje v aprilu in maju, ker je velikega pomena, da se

ustmeno pomenimo kaj več o bližajoči konvenciji.

Vesele velikonočne praznike.
Angela Jeke, predsednica.

Št. 88. Johnstown, Pa.—Udeležba na seji 7. marca ni bila velika. Res je, da je bilo zelo mraz, da se skoraj ni bilo za izpod strehe pokazat in posebno neudobno je bilo za oddaljene, ali kadar je kaj posebnega za ukrepati, bi morala biti boljša udeležba.

Za delegatinjo smo izvolile sestro Mary Šudenik. Konvencija se vrši meseca maja v Pittsburghu.

V naši naselbini se je združilo skupaj več društev in smo ukrepale, da bi se tudi naša podružnica pridružila, da skupaj delujemo za Slovensko ameriški narodni svet. Na seji je bilo sklenjeno, da se pridružimo. Vse drugo boste že izvedele.

Kampanja je zaključena in upati je, da je bil lep uspeh!

Vesele velikonočne praznike in pozdrav vsem sestrám SŽZ!

Mary Lovše, tajnica.

Št. 89. Oglesby, Ill.—Spomlad, katero vsak težko pričakuje, se je zopet vrnila med nas. Vse se zopet oživlja in razveseljuje. Tudi jaz sem vsako leto z veseljem pričakovala pomlad, toda letos je zame žalostno. Čas me spominja na prerano smrt mojega soprog Franka Meglich, ki je za vedno zapustil ta svet 12. aprila, 1942. Blag mu naj bo ohranjen spomin in naj počiva v miru božjem.

Pri naši podružnici smo 14. februarja izgubile eno izmed najmlajših članic, Alice Kernz, stara 16 let. Zapušča žalujoče starše, Mr. in Mrs. Frank Kernz, pet sester in dva brata, izmed katerih se štirje nahajajo v vojaški službi. Članice smo priredile lep spredvod, dasiravno je bil mraz, da je vse škripalo. Lepa hvala, drage članice, ker se zavedate svojih dolžnosti.

Ti pa, ljuba Alice, srečno snivaj večni sen in lahka naj Ti bo zemlja, katero Ti bo rahljala Tvoja ljubeča mati, Tvoje sestre in brati. Ti nisi sama v grobu. Ljubezen Tvoje mame je s Teboj. Na Tvoj prerani grob Ti bo njena roka sadila in negovala cvetje, dokler tudi ona ne pride počivat zraven Tebe. Spavaj mirno in večna luč naj Ti sveti!

Tudi članice SŽZ Te ne bomo pozabile. Naše globoko sožalje izrekamo družini Kernz.

Teta štorklja je obdarila dve naši mladi članici, Mrs. Frank Kodrich in Mrs. Adolf Senica z zalimi hčerkami. Čestitamo!

Večkrat katera izmed naših članic zbole. Prosim, obiskujte jih, ker priateljska tolažba je najboljše zdravilo.

Približuje se šesta redna konvencija. Na seji 7. marca sem bila izvoljena za delegatinjo in za namestnico pa Mrs. Mary Prijatelj. Sestre, prosim vas, da prideite na zadnji dve seji pred konvencijo in podaste dobra priporočila delegatinji. Vsaka nova ideja je dobra in morda bo vaša najboljša. Konvencija se vrši za povzdrigo Zvezne in za korist članstva. V času kot živimo sedaj, imamo Slovenci in Slovenke veliko dela in treba je mnogo pozrtvalnosti. Skrbeti in podpirati je treba

našo novo domovino, dokler nas tare vojna. Poleg tega ne moremo in ne smemo pozabiti naše rojstne domovine onkraj morja in svojih dragih, ki se še tam nahajajo.

V ta namen je podružnica št. 22 JPO-SS v La Salle, Ill., sklical velik shod, ki se bo vršil popoldne 25. aprila v Slovenskem domu v La Salle. Vabljeni ste vsi rojaki in rojakinje, ki se zavedate, da ste Slovenci in stanujete v La Salle, Peru, Oglesby, De Pue, Ottawa in Granville. Naša dolžnost je, da delujemo skupno in pomagamo, ker gre za ves slovenski narod. Glavna govornika bosta Etbin Kristan in naša glavna tajnica Mrs. Josephine Erjavec. Na programu bo petje in po shodu prosta zabava. Vse članice SZZ na plan 25. aprila.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da kupimo dva vojna bonda in darujemo \$5 za Rdeči križ. Pomagajmo, kar je v naših močeh.

Kampanja za nove članice se je končala. Žene in dekleta do 25. leta so proste vstopnine skozi vse leto. Vpišite svoje mlajše hčerke. Plačuje se samo 10 centov na mesec od 4 do 18 let starosti. Nihče ne ve, kdaj ga zadene smrt. Dolgost življenja našega je kratka, ker dneva ne pove nobena pratka.

Meseca maja bo poteklo pet let, od kar obstoji naša podružnica št. 89. Ker lepo napredujemo, se spodbodi, da nekoliko praznjujemo petletnico. Pridite na sejo 2. maja. Po seji bo zabava, kar bomo natančneje poročale pozneje. Lepo bi bilo, da bi enkrat v petih letih prispe vse na sejo!

Vesele praznike!

Mary Meglich, tajnica.

Št. 90, Presto, Pa.—Minilo je že precej časa, odkar sem se zadnjič oglasila v preljubljenim listu Zarja, v kateri čitam, kako živahno se gibljejo po nekaterih naselbinah in da se pridno udeležujejo sej. Pri naši podružnici je pa vse bolj mrtvo. Želeti je, da bi se bolj zanimale za seje, ker je res žalostno, ko ne moremo po več mesecih skupaj obdržavati seje zaradi premajhne udeležbe. Pozimi je res neudobno priti skupaj, ker imamo slabo vreme in posebno sedaj, ko ni gazolina, da bi se vozili. Upamo, da bo te strašne zime že enkrat konec, saj tripi že pet mesecov samo sneg, braz in dež. Človek se kar naveliča sedeti v hiši in pri peči.

Ime delegatinje bo poročano prihodnji, ker se je seja vršila dne 21. marca. Upati je, da bo lepa udeležba. Naša glavna seja ni bila in tudi odbor ni bil izvoljen, kot bi želele in je morala ena članica sprejeti kar dva urada. Odbor za letos je sledec: Predsednica Christina Klemenčič, tajnica Mary Rupnik, blagajničarka Christina Klemenčič, zapisnikarica Frances Mar.

Aprila meseca bo pa ena članica srečna, ker bo dobila lepo posteljno pregrinjalo. Katera še nima listkov, jih lahko dobi pri tajnici in pri predsednici. Torej potrudite se, da bomo s tem malo podprtje ročno blagajno.

Slišala sem, da je odšla v službo Strica Sama naša sestra Ana Subič. Želimo, da bi se srečno vrnila domov k svojim staršem. Uboge matere, ki morajo gledati svoje sinove in hčere, ki

morajo iti po svetu in se žrtvovati za zmago Amerike. Upajmo, da bo kmalu konec te strašne vojske in uničevanja človeštva.

Najlepše pozdrave pošiljam,

Mary Robich.

Mr. in Mrs. Frank Suhadolc

Št. 84, New York, N. Y.—V sedanjih časih, ko "se fantje zbirajo po naši deželi" in "ko se dekleta jokajo" in "ko fantje na vojsko gredo," kakor je to bilo v nekdanjih časih v našem starem kraju tedaj, ko so nastale te lepe naše narodne pesmi, ki so sedaj tudi v naši domovini doobile svoj pomem in veljavo, so precej redke poroke izven vojaških uniform ali pa bližnjih. Vsaj tako je pri nas v New Yorku in najbrže tudi po drugih naselbinah ni boljše.

Vendar pa smo pred nekaj meseci (4. oktobra) imeli poroko, ki ni imela nobenega opravka z vojaško uniformo. Nevesta v tem slučaju je bila Miss Caroline Ahčin, doma iz Žabje vasi pri Novem mestu, ki je bila med prvimi članicami naše podružnice. Svoj čas je živila v Clevelandu, O., in v Gary, Ind., ter za kratek čas tudi na West Allis, Wis., kjer ima svoje sorodnike in veliko poznanec.

Srečni ženin pa je Mr. Frank Suhadolc, ki je bil rojen v Clevelandu, O., sel s svojimi starši v otroških letih v stari kraj in se pozneje vrnil ter živel v McKinley, Minn., kjer ima še danes sorodnike in sina iz prvega zakona, ter dosti znancev. Tako poznanstvo novega para sega od atlantskega oceana pa prav do severne Minnesota, kar je vsekakor precej redek in tipičen slučaj iz življenja ameriških Slovencev.

Novi par je na svojem "honeymoon" obiskal svojce in znance po vseh krajinah svojega prejšnjega bivanja, a po vrnitvi v senco naših neboličnikov, se je pa nastanil onkraj reke Hudson v Hoboken, N. J. na 1010 Garden St.

Novemu paru kličemo, čeravno že nekoliko pozno: Bilo srečno!

Št. 91, Oakmont, Pa.—Od naše podružnice se le malo kdaj oglasimo, ker vse smo povečini take, ki rajši čitamo, kot pišemo.

Naše seje so precej dobro obiskane, akoravno nam vreme kot nalač ključuje, kadar se vršijo seje. Upam, da je zima za nami in da bo pomlad obudila tudi tiste članice, ki so vso zimo pri peči sedeče in zamudile seje.

Čas beži in konvencija se približuje. Moje priporočilo je, da bi se ustavil še en posmrtninski sklad, ker pri naši podružnici je več članic, ki bi rade povisale svojo posmrtnino in bi plačevali več na mesec. Dalje bi priporočala, da bi se v Zvezdo sprejemalo članice drugih narodnosti.

V minili kampanji se nismo pri naši podružnici pohvalno potrudile. Čas je hitro minil in vse je nekako žalostno. Sinovi slovenskih družin še vedno odhajajo. Upam, da bo kmalu konec tega gorja in naši vojaki se srečni vrnili.

Prihodnji konvenciji želim mnogo upisha in če bo čas dopuščal vas bom prišla pogledat.

Vesele velikonočne praznike!

Amalia Sorch, tajnica.

Št. 99, Elmhurst, Ill.—Naše seje so dobro obiskane navzlic zimski sezoni. Seveda pričakujemo večjo udeležbo, kakor hitro nas starka zima zapusti.

Zivimo v težkih časih in potrebujemo več razvedrila, kot kdaj prej. Še posebno za matere, katere imajo sinove pri vojakih je priporočljivo, da pozabijo vsaj za par ur svoje težkoče in skrbi. Želimo, da bi se čimprej zdravi in zmagoslavni vrnili domov k svojim dragim.

Prihodnja seja se vrši dne 4. aprila pri spodaj podpisani na 243 Larch Ave. Prav prijazno ste vabljene na sejo. Pridite vse brez izjeme.

Vesele velikonočne praznike želim vsem sestrám SZZ!

Victoria Volk, tajnica.

NEKDO TE POTREBUJE

Kolikokrat slišimo: "Zakaj bi ga poslušal, saj imam sam dovolj skrb?" ali "Kaj so meni mar njihove težave, saj imam sam svoje!" Tako si večkrat tolazimo svojo vest z lastnimi skrbmi, z lastnimi težavami.

Nekdo te potrebuje, in tebe ni! Ali ni to strašno? Ali ste bili kdaj v stiski, sami, zapuščeni? Ali ste kdaj sami blodili okrog, upajoč, da boste koga našli, ki bi mu mogli potožiti svojo bolest? Če ne, potem bodite usmiljeni svojemu bližnjemu, ker vas to ni zadelo, če pa ste doživeli, misliti na to, kadar vas kdo potrebuje.

Večkrat se menimo za usodo svojega bližnjega in gremo nemarno mimo, ko bi že dobra beseda veliko zaledla. A te besede ne izgovorimo, ker nočemo poslušati tožb in tarnanja.

Nekdo vas potrebuje, a vas ni! Prav sedanji čas zahteva vzajemno pomoč. Vi niste bogati, toda je še mnogo revnejših, kakor ste vi—ali imate odprto srce in roke? Žalostni ste—toda še je nekdo, ki je bolj žalosten kakor vi, ali ste pripravljeni tolaziti? Ali vas lahko najdemo, če vas iščemo? Vsakdo naj se dan za dnem vpraša, ali je sto-

ril svojo dolžnost do bližnjega. Ni dovolj, če samo pravično in pošteno živimo, a se ne menimo za nikogar in za nič. To je veliko premašo. Noben dan ne sme miniti brez majhne žrtve, pa naj bo denarna ali pa duševna.

Videli boste, koliko moči, koliko sonca bo v vašem življenju, če boste zdaj tu, zdaj tam, kjer in kadar vas nekdo potrebuje.

Zato boste pripravljeni, če vas kdaj potrebuje! Veilk je čas, v katerem živimo, bodimo ga vredni!

Draga Nežika:

Tvoje preročanje v januarski številki Zarje, je bilo zelo zanimivo. Tudi jaz sem slišala nekaj takega v svojih mladih letih.

Skoraj eno uro sem gledala Tvoje šuhe. Veš, ravno take sem jaz imela za svojo očet pred 28 leti. Skrbi me pa, kje si jih dobila zdaj Ti, saj vendar vse fabrike le šolne delajo. Morda Ti jih je Pograjc kupu? Taki šuhi so zelo pametni, ker človeka branijo pred revmatizmom.

Te pozdravlja,

Francka iz Čizma.

Draga Nežika:

Vidim, da se Jožeta Pograjca kar nekako bojiš. Saluširaš mu, pa greš naprej. Nikar se ga ne boj, Nežika, ker Jože je fejst fant že zato, ker je iz naše fare doma. Ima dobro srce in pameten je. Če hočeš, da malo med vama posredujem, mi piše, kar bom rada storila. Ti, pa Jože bi bila tak par, da bi bilo za pogledat.

Prav lepo Te pozdravlja,

Čičetova Micka iz Newburgha.

* * *

Draga Nežika:

Najprvo Ti moram čestitati, ker si tako fajn krizmus prezent dobila. En cel bond za \$25 že niso smeti. Jože Pograjc se je res postavil, Ti pa tudi, ker si ga dala v tako dobre namene. Morda boš spet enega dobila za pirhe, saj sem čula, da ima Jože toliko bondov, da si z njimi postiljo.

Oni dan sem tega Jožeta srečala na štritu, pa sem mu povedala tole:

"Veš, Jože, jaz bom pisala Nežiki, naj

odpre svojo novo torbico in prične pobirati dajme od nas članice, za stari kraj. Jaz sem ji enega že poslala in do konvencije, ki se vrši v Špitburgu, ji bom poslala vsak teden en dajm. Zdaj pa računaj! Deset dajmov en dolar; 100 dajmov deset dolarjev, tisoč dajmov sto dolarjev, enajst tisoč dajmov—to pa ne znam zračunati, ker sem vedno bila pri ta 'zabitih.' Pa veš Nežika, kaj mi je ta človek odgovoril? 'Kolikor denarja boste ve ženske skupaj spravile, toliko ga bom tudi jaz senkal. Ženske me že ne boste bitale!' rekel Pograjc.

Nežika, zdaj pa na delo in vse naše članice s Teboj! Napolnimo tisti Tvoj paket buk in pa še kak sut kes zraven, če ga imaš, da ga boš na konvencijo privlekla vsega polnega z dajmi. Naj Jože Pograjc vidi, da mu bomo vse aržete posušile in ga bomo spravile tako daleč, da nas bo moral še za tobak prosi. Ker pa vemo, da samo zato tako govoriti, da bi se Tebi prikupe, zato mu ne bomo zamerile, če nas prosi za kak vbgajme, potem, ko ga bomo posušile za naš sklad za sirote v stari domovini.

Draga Nežika! Jaz Ti kar tukaj posiljam svoj dajm, ostalim članicam pa na srce polagam, da tudi tako storijo. Jaz sem si že kupila koverte ter napisala naslov: Urna Nežika, 1135 E. 71st St., Cleveland, O. To je sicer naslov naše urednice, ker pa ona Zarjo druka, kjer je Nežikina kolona priobčena, bo najbolj prav, če se njej pošilja denar, bo poprej v Zarji zabeleženo. Torej vsaka naj priloži listek s svojim imenom s številko podružnice in en dajm. Brez šrafenge je lahko tudi več dajmov kot eden. Samo zavijte jih v papir, da ne bodo po kuverti skakali. Jaz bi že zadnji teden svoj dajm poslala, pa sem brok, ker sem morala plačati inkotek. Nekaj sem mislila zamolčati, ker sem pa ženska, ne morem in to je, da sem Ti kar malo favš, ker si mi Jožeta prevzela, saj sem bla vendar jaz ta prva, ko sem ga srečala v Clevelandu, ko je prišel iz starega kraja. Če bi takrat vedela, da je tako dobrega srca, bi ne bil zdaj pečlar.

Bodi lepo pozdravljena od Tvoje prijateljice,

Cilke.

NAVADNA PRST JE POLNA ŽIVLJENJA

Kadar presajamo cvetlice ali prekopavamo vrtno gredico, gotovo ne posmislimo, da s tem motimo številno in različno življenje, ki ima v prsti ali zemlji svoj začetek in konec. V eni sami čajni žlički prsti se nahaja na biljone bakterij, na milijone drožij, tisoče raznih gob in alg in enostavnih živalic kot so protzoa in nematode.

Kakor je prst različna, tako različni so tudi njeni živi delci, katere moremo opaziti le s pomočjo drobnogleda (microscop). Vse te nevidno življenje odvisi v svojem razvoju od toplotne, vlage in kvalitete zemlje. Na nje upliva kislota zemlje in tudi, ako je alkalična.

Večina teh drobnih življenj opravlja koristno delo, ker pretvarja organske snovi v razne druge potrebne sestavine in zajedno vničuje rastlinstvu škodljiv organizem. Če bi zemljo sterilizirali,

bis s tem vničili ves ta tako važen živiljenjski proces. Vendar so tudi slučaji, ko moramo zemljo razkužiti in tedaj napravimo le delno razkuženje, da s tem vničimo škodljiv organizem v zemlji in v semenih. Te škodljivce znanost imenuje "pathogenes." Mnogo izmed teh pokončamo, ako spremeniš kislo zemljo v alkalično in tudi s tem, da ne sadimo vedno enega in istega v dolični zemlji; to se pravi, da pridek izmenjavamo z rotacijo. Sedaj, ko vemo, da zemlja ali prst ni mrtva in kaj vse se v njej nevidno vrši, lažje pojimimo, da je treba vrtnarju in kmetovalcu gotovega znanja, ako hoče uspešno voditi svoje posle in dobiti iz zemlje najboljši in najbogatejši pridelek.

Dobro je za nas, da vemo, kaj vse se nahaja v zemlji in se tako obvarjemo mogoče smrtnih posledic. Med bakterijami v zemlji je za človeka smrtno nevaren bacil "tetanus." Ako se pri poljskem in vrtnem delu zborimo, vrežemo ali prasknemo, je možno, da smo s tem nehoti in nevede privabil tega smrtnega sovražnika v naše telo. Previden zdravnik v slučaju takih poškodb vselej prepreči možnost obolenja z antiserumom, katerega vbrizgne pod kožo. Res je, da se človek stoinstokrat kaj rani in ni nič drugega kakor mala brazgotina, a če nas napade le enkrat tetanus, je lahko usodno za nas.

Med škodljive pathogenske bakterije spadajo tudi tiste, ki povzročajo gnitev. Te se razmnože v dobro pognojeni zemlji, ako je dosti deževja v času rasti. Ako se vam kaj takega primeri, je najbolje, da vse, kar je napadeno, izruejte in sežgete, da se ne razpase na druge prideanke.

Letos bo vsaka gospodinja skrbela, da spravi kar največ živeža v kane in kozarce, da ne bo treba premišlati, koliko številk bi morala odšteti v trgovini za eno samo konzervo. Vsled tega je prav, da omenim še enega našega sovražnika, ki pa si poiše svoje prebivališče v kanah in kozarcih, kjer držimo vkuhanu hrano. Ta neviden sovražnik se imenuje "botulinus" in uspeva vselej v slabo zaprtih posodah. Zapomniti si moramo, da se vgnezdijo posebno rad v konzerve mesa, fižola, koruze in graha. Botulinus razvije strupene toksine in te toksine lahko vničimo z dovolj visoko vročino.

Ne bodite prepovršni s konzervami. Naj se vam ja ne toži opraviti vkuhanje tako, da bo popolnoma zanesljivo prekuhanje in neprodušno zaprto. Tudi potem, ko kano ali kozarec odpremo, moramo vsebinu prevreti vsaj četrte ure. Neprevidno je pokušati tako hrano predno, je ne prevremo. Najzanesljivejše vkuhanje se naredi v parnem kotličku (steam kettle). Katera ga ima, naj to ceni, ker v taki vročini, kakor se razvije v kotliču, pogine tudi botulinus.

T. K.

MINLJIVOST

Hladni blesk tišine,
mrzli dih globine
nemo kliče, tožno poje:
"Bežni časa so valovi
v strugi med stvari bregovi . . ."
Ah, li čuješ, srce moje:
"Vse — kot dim — premine!"

VRT ZA ZDRAVJE IN DOBIČEK

Vsaki dan nas opominjajo, da naj sejemo in sadimo, ker tako pomagamo sebi in državi, da ne bo pomanjkanje hrane. Po mestih ni bogove kako velikih vrtov, a če vse prej zrišemo in zračunamo, se tudi na takih flikah nekaj zelenjave lahko pridela.

Dandanes moramo upoštevati vitamine in zato posejajmo tiste zelenjave in sadeže, ki so najbolj bogati teh, tako potrebnih sestavin.

Vitamin A pomaga za rast, za kosti, zobe, dober vid in mirne živce. Ta vitamin A ima rad žive barve in ga največ najdemo v zelenjavni, korenju, papriki, stročjem fižolu, grahu, okri, sladkem krompirju, bučah in melonah ter v paradižnikih. Torej če nam ostaja kaj prazne zemlje, posejajmo kaj teh koristnih zelenjav, pa se nam bo trud obilo poplačal. Na trgu je vse čimdalje dražje in če si kaj prihramimo z domaćim pridelkom, je toliko bolje za nas. Vitamin B ima celo družino vitaminov, ki se ga držijo, a jih še vseh ne poznamo. Je torej tako važen vitamin, da ga ne smemo pozabiti. Dosti vitamin B najdemo v svetli zeljnati glavi, špinači, v raznih drugih zelju sorodnih rastlinah, brocoli, cvetači (cauliflower), fižolu, grahu in paradižnikih.

Dostim ljudem manjka vitamina C, pa bi se počutili mnogo boljše. Ta vitamin ima to lastnost, da ga je treba dati telesu vsaki dan sproti. Ni tako, da bi ga danes telo dobilo pa shranilo za drugi in tretji dan. Tega telo porabi vsaki dan sproti. Ta vitamin se drži v oranžah, grapefruitih, limonah, citronah, paradižniku in svetlem zelju. Oranž in citron ne bomo sadili, ker ne živimo v dovolj topli klimi, a lahko pa se preskrbimo z paradižnikom, ki povsod dobro uspevajo. Ako se hočemo potruditi in vsejati nekaj paradižnikov v trušce v kleti ali sobi, si s tem prikrajšamo dobo zorenjia vsaj za par tednov. Posejajmo prav naredko v nizko trušco. Dobre so tudi škatle od jajc ali kaj podobnega. Ako rastline vsaki dan malo zalijemo pa držimo na soncu, bomo imeli v sredi aprila že prav krepke rastline za presajanje na vrtu. Pri tem delu ne smemo vznemiriti koreninc in zato je pametno vsejati semena prav na redko in kar jih skali pregoсто, je treba populiti, da imajo druge korenine več prostora za razvoj.

V Ameriki imamo veliko izberzo zelenjave in kar si bomo izbrali, bo bolje kakor pa če ne vsejemo drugega kot cvetlice. No, tudi te so potrebne za naše razvedrilo in kras, a v vojnem času moramo biti bolj praktični, zato poslušajmo, kaj nam priporočajo vladni voditelji.

T. K.

VITAMINI

Ni še dolgo, ko smo se nauku o vitaminih posmehovali in rekli, da to je nekaj za tiste, ki ne vedo, kaj bi jedli. Danes pa vsak pameten človek priznava važnost vitaminov in skuša tudi praktično izvajati. Važnosti vitaminov se moramo posebno zavedati po-

zimi in zgodnji pomladi, ko je organizem izčrpan in vsled zimske hrane postane telo neodporno. Sonce je tista velika sila, ki poganja vse in tvori in razvija življenje. In prav sončna energija je nakopičila v nekaterih jedilih vitamine, da nam tudi v brezsončnih dneh posreduje življenske moći.

Mnogo pomladanskih bolezni in prehlajenje bomo preprečile, če bomo pravočasno poskrbele, da bodo v jedilih, ki jih pripravljamo, vsi potrebnii vitamini.

Najvažnejše v tem oziru je sadje in sicer surovo sadje in sočivje. Saj na trgu se dobi vso zimo korenje, repa, kolerabce in špinača, kakor tudi radič.

Predvsem pa pustimo otroke na soncu. Nič ne de, če otrok malo kašča, dobro ga oblecimo in vsaj za nekaj časa naj gre ven na prost, pa bo kmalu imel rdeča lička. Pa tudi nas bo pomladno sonce poživilo.

Priporočljivo je, da pridno sledimo vsem navodilom, ki nam povedo o vitaminih in skrbimo, da bomo servirale jedi, ki vsebujejo vse to važno za zdravje.

ZBIRA FRANCES SUŠEL: NAŠA KUHINJA

Sočivje

Sočivje imenujemo vse užitne dele rastline, ki so: korenine, listi, stebla, cvetje in sadovi. Vsebuje le malo beljakovine, škroba in tolšča, za to tem več hranilnih soli in vitaminov. Posebno bogati so jih listi raznih rastlin, ki zbujačo tek in pospešujejo prebavo.

Vedeti moramo, da razrezanega sočivja ne puščamo golega v vodi, da ga voda ne izluži, prav tako gredo pri tem tudi soli in kislino v izgubo. Če odlijemo še vodo, v kateri se je kuhalo sočivje, potem je to skoro brez koristi. Predolgo in močno kuhanje uniči vitamine. Če sočivje dušimo, mu ohranimo največ hranilnih snovi.

Dragocenje kot kuhanoto sočivje so siroke salate, ki jim ostanejo vse vitamine in soli ter koristijo naravnost našemu telesu.

Kruhove rezine s slanino

Bel kruh (štruco) obstrži, pretakni s prekajeno slanino ter zreži na prst debele rezine. V raztopljeni jajci z drobno rezanim zelenim poteršiljem in praškom popra pomoči rezine, jih potresi z drobtinami in ocvri na razbeljeni masti. Na mizo daj k solati.

Kruhovi cmočki

Kruh zreži na drobne kocke, deni v skledo in polij z mlekom, v katerem si raztepla dva jajci. Dobro premešaj ter pusti stati 15 minut. Potem vmesaj še par žlic moke ter napravi za drobno jajce velike cmoke in jih kuha v slani vodi 15 minut. Nato jih takoj vzemi iz vode in zabeli z ocvrtilimi drobtinami.

Z voskom okapljene obleke pustimo najprej, da se vasek strdi. Potem pa pokrijemo madež s pivnikom (blotter) ali svilenim papirjem in ga tudi prav tako podložimo, potem pa povlečemo z vročim železom, da se vasek vleze v papir.

Meso je proteinska hrana

Že dolgo časa nas strašijo s pomanjkanjem mesa in vendar je meso tako potrebno, kakor so druge sestavine, kot maščoba in škrobi. Naše telo potrebuje proteina in če jih ne bomo dobili v mesu, bo treba misliti na druga nadomestila.

Tisti, ki imajo radi fižol, ne bodo pogrešali proteina, ker tega je veliko v njem. Posebno bogata proteinska hrana pa je fižol, ki se imenuje soy ali kitajski fižol. Tega fižola je veliko vrst in v zadnjih 20 letih so ga tudi v Ameriki pridno sadili in mnogo pridelali. Iz tega soy fižola izdelujejo vsakovrstno hrano. Moka mešana s pšenično, da izvrsten in tečen kruh. Če vzamemo enako težo mesa in fižola, je v fižolu trikrat več proteina kakor ga je v mesu. V laboratorijih so krmilli podgane izključno s soy fižolom in skozi sedem generacij niso zapazili nobene pomanjkljivosti glede prehrane teh podgan.

Soy fižol se lahko spremeni tudi v mleko. So ljudje in deteta, ki ne prenesejo kravjega mleka in za take občutljive želodce je mleko iz fižola dobrodošlo.

Ta fižol se dobi po trgovinah po 10 ali 12 centov funt. Treba ga je namočiti čez noč in malo delj kuhati kakor navadne vrste domačega fižola.

RAZKUŽEVALNO SREDSTVO ZA RAZNA SEMENA

Če pogledamo na zavojček raznih semen, čitamo na nekaterih, da je dočično seme take vrste, da mu ne škodi ne ena ne druga bolezen. Po veliki večini pa so semena prav tako izpostavljena raznim nadlogam, kakor je vse ostalo stvarstvo. Da se izognemo močnih poznejših razočaranj, je dobro, če semena razkužimo.

"Cuprocide" je rdeč ali rumen prashek, ki se potrese med semena in se rabi eno čajno žličko tega prashka za vsak funt semena. Najbolje je, da se dene to količino v steklenico s semeni in se zaprto pošeklja. Paziti je treba, da se tega prashka ne vdihna, bodite torej vselej previdni, posebno še, ako so otroci kje blizu, ki v svoji nevednosti lahko napravijo škodo in nesrečo.

Ta "cuprocide" je dober za semena: pese, zelene, špinače, paprike, korenja, paradižnika in "eggplant."

Z večja semena kakor so od buč, kumarc, melon, je treba le pol žličke prashka na en funt semen. Za en mali zavojček semen, ki so po 10 ali 15 centov, se vzame tega prashka le malo za—za nočevje konico.

Ta prashek ni dober za sledeča semena: brocoli (broccoli), zelje v glavah, čebule, čebulček in koruzo. Za taka semena se priporoča "Semesan." Tega je treba jako malo, le en četrt čajne žličke za en funt in v tem sorazmerno za manjše količine.

"Spergon" rabijo zelo uspešno za vse stročnice kot so: grah, fižol raznih vrst. Rabi se po eno žličko za vsak funt semen.

Ako je zemlja apnena (limed) tega prashka ne priporočajo.

T. K.

No. 4 — Vol. XV

The Dawn

April, 1943

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

YOUTH AND RECREATION BOARD

DISTRICT 1—Mrs. Albina Novak, 1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio, president of Board

DISTRICT 2—Miss Molly Sumic, 222—57th St., Pittsburgh, Pennsylvania

DISTRICT 3—Mrs. Lillian Kozek, 2244 So. Wolcott Avenue, Chicago, Illinois

DISTRICT 4—Mrs. Frances Marinsek, 438 Sheridan St., Ely, Minnesota

DISTRICT 5—Mrs. Dorothy Meister, 332 Michigan Avenue, Pueblo, Colorado

DIRECTOR OF JUNIOR DEPARTMENT—Mrs. Albina Uehlein, 1686 E. 32nd St., Lorain, Ohio

We Slovene-Americans are motivated by a two-fold hope. Primarily, we earnestly seek and desire the victory of our United States and her allies; and secondly, we pray and seek the deliverance of Slovenia that gave us and our ancestors birth into this life.

For purposes of historical, as well as current value, the following memorandum is printed—an expression of our fear and our hope for the future.

MARIE PRISLAND, Supreme President.

MEMORANDUM

Submitted to the Department of State, Friday, January 15th, 1943, by the Delegation of the Slovenian American National Council, representing Americans of Slovene extraction

We are confident, Mr. Welles, that you are thoroughly informed about Slovenia and its significance in Central and Southern Europe. Here we wish to present to you a few aspects of that country's problem which are close to the hearts and minds of those whom we represent.

Geographically, Slovenia is at the crossroads of the commercial and political strivings and aspirations of the Slavic nations, and of the aggressive imperialism of the Germans and Italians.

Culturally, the Slovenian people are inferior to no other European nation. Their deep Slavic culture, which includes a deathless devotion to liberty, is what enabled them to withstand the Drang nach Osten and the Italian imperialism.

In 1918 the tiny country, with its 2,000,000 population, was partitioned and relatively large elements of Slovenians became unwilling minorities in Italy, Austria and Hungary; and as such have commanded the strong and inevitable sympathy of the Slovenians in Yugoslavia.

The passionate ideal of all Slovenians has been to achieve unity and freedom within one political organization. The parts of Slovenia which were put under Italian, German and Magyar rules must be returned to the main body of Slovenia, thus creating a country which will include the cities of:

Ljubljana
Trst (Trieste)
Gorica (Goritzia)
Celovec (Klagenfurt)
and Maribor;

and which will be strong enough to further serve in what appears to be its historic function—to frustrate German and Italian imperialism.

We could dwell on the terror, economic exploitation, and cultural repression which have been the lot of Slovenians under foreign rule in recent decade; but we are certain you, Mr. Welles, know all about them.

We wish to stress, however, that, in reaction to the terror and exploitation, Slovenians in Italy and Austria have been fighting the current war before it actually involved other nations. All through the 1930's Slovenians in Italy were sabotaging Mussolini's war preparations and operations (Ethiopia, Spain). Their military fight since 1941 has been relatively greater as a contribution and sacrifice to the cause of the United Nations than that of almost any other people or group. We are prepared to document this statement.

Mr. Welles, you are doubtless familiar with the horrible fate which has befallen the main body of Slovenia since the Axis conquest of Yugoslavia in April 1941. Over 200,000 people have been exiled, most of them into forced labor in Italy and Germany. Thousands have been shot and hanged. Tens of thousands are dying of hunger. Thousands of girls have been commandeered to serve as so-called "free military maidens." Over 150 towns and villages have been completely destroyed.

Germans and Italians are rivals in the effort to exterminate the people of Slovenia.

The resistance of Slovenia to the Axis is general. Nearly all the Slovenians are fighting in the guerrilla war in one war or another. They are most effective in sabotaging the war traffic from Italy to Russia.

Let us repeat: The Slovenians are making a great contribution to the victory of the United Nations.

And this, we feel, entitles the Slovenian people to the right of a worthwhile future, which—let it be emphasized—is possible only in a single political organization, in a united Slovenia with large autonomy; in a free, federated and democratic Yugoslavia; in a free, federated Balkans; in a free, federated Europe.

REPORT FROM HEADQUARTERS

DELEGATES, PLEASE READ!

The Sixth Regular Convention of our Union will be held at the Roosevelt Hotel in Pittsburgh, Pa., commencing with Holy Mass, the formal opening, competitive drill work and banquet on Sunday, May 16, 1943.

Names of delegates were submitted to the hotel management from where cards will be mailed for room reservations.

The delegates are requested to purchase round trip tickets to the Convention and obtain a receipt for same which you will present to the Supreme Secretary on the first day the Convention is in session.

Because of traveling facilities being very much in demand, it is necessary to make train or bus reservations a few days prior to your departure. Remember these are war times and we must co-operate with the people in charge of transportation and everything will be taken care of for us, if we'll not wait until the very last day.

Secretaries who did not as yet mail to our office the delegates' credentials, please mail same at once, without any further delay.

All other particulars pertaining to the Convention will be published in the May edition.

JOSEPHINE ERJAVEC,
Supreme Secretary.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 1, Sheboygan, Wis. — Several new local members and those from Port Washington were initiated in March.

Anna Modez, president of the Midwest Bowling League reported we have seven teams ready to compete in the tournament to be held in Milwaukee on April 10-11, 1943.

Because of the 30th anniversary of the Christian Mothers Society, our branch relinquished its customary Mother's Day program to be held the second Sunday in May. Therefore, a Mother's Day program will follow our May meeting.

It was decided to honor the Fathers this year on their Sunday dedicated to them in June. A committee was elected to have charge of this program. They are: Anna Modez, Christine Rupnick, Mary Godec, Mollie Udovich and Agnes Gergisch.

Our secretary, Christine Rupnick, was unanimously elected as delegate to our coming convention. Mary Godec is the alternate.

A motion was made that the Union at its convention raise its present funeral fund, as \$100 does not cover burial expenses. (Accordingly an increase in the assessment.)

A lively discussion was held in regard to a possibility in bringing Slovenian war refugees children to America after the war for adoption by Slovenian families. A suggestion was made that the convention investigate more thoroughly the possibility of such undertaking.

Our president, Anna Zavrl, has in the course of one year donated blood three times and received the silver medal from the Red Cross Committee for her patriotism.

We are congratulating Mr. and Mrs. John Versey on the arrival of a new daughter. Best wishes to them!

Our member Mrs. Helen Golichnik now has three sons in the armed forces. We wish them luck and a safe return.

Last month I sent greetings to my brother Ted at Camp Wheeler, this month I am greeting my brother-in-law Ensign Robert Dicke who is stationed at the National Naval Medical Center at Bethesda, Maryland.

MARGARET FISCHER.

No. 2, Chicago, Ill. — It really is a big satisfaction to all the officers to see so many members attend meetings. At our March meeting we discussed the final plans for the Masquerade dance which was held on March 7 for the benefit of our Parish and branch. The attendance was good considering the conditions.

We wish to thank all who attended and I'm sure they enjoyed themselves. The first prize for the masks went to the patriotic group of seven who were members of our choral club. Miss Jaeger represented Liberty. Miss Pretnar

Uncle Sam, J. Zeleznikar Miss Victory, Miss Mozina a nurse, Mrs. Pretnar a soldier, L. Pavlin a marine and A. Rojewski a sailor. Second prize went to Mr. Kiery who dressed as a girl and looked grand. Third prize was given to a little girl dressed as a boy, or as someone said, it was a gremlin. Congratulations to all!

We express our thanks to all who donated towards this affair and all who worked and especially are we grateful to our men who worked all night in the bar room. They were: Mr. Bogolin, Mr. Sever, Jos. Oblak, Louis Zefran, Mr. Prah; and Mr. Frank Korenchan took care of the wardrobe.

Mrs. Ferenchak was in charge of the kitchen and she worked many hours to have delicious refreshments ready to serve. It's impossible to give everyone individual credit but we want you to know that we are most grateful to everyone.

The following are our delegates: Lillian Kozek, alternate Liz. Zefran; Josephine Zeleznikar, alternate Mary Kovacic.

Congratulations to Frances Meglich and Mary Stanger, who became proud mothers recently.

Members who didn't pay for the dance tickets, please do so, because we would like to give a report on what was made to our Pastor. All tickets must be accounted for in submitting the tax to proper authorities.

Hoping to see many members at the bowling tournament in Milwaukee,

LILLIAN KOZEK, Sec'y.

No. 10, Cleveland, O. — At our last meeting cadet Angie Glavan gave an account of the Captains' meeting which she had attended in my place, and among other things she stressed the hope that our team would attend the SZZ convention in Pittsburgh, Pa., this May. We discussed the possibility of attending for some time but due to the absence of three of our members we postponed the final decision until our next meeting which will be held the first Sunday in April. I sincerely hope that all members will be present at this meeting so that we can come to an understanding and make final arrangements for the convention.

The combined cadet teams of Cleveland are holding a dance on Easter Monday at the Slovenian National Home on St. Clair Ave. It will be up to the individual cadets to make this dance the success it certainly deserves to be. The admission will be fifty cents per person with service men in uniform admitted free.

We were glad to see our twin cadets (Faye and Joy) back in the ranks last meeting and I hope that they can continue to attend regularly. We have also acquired a new member last month; she is Mary Dremel, and it is with pleasure that we welcome her into our midst.

Birthday greetings this month are extended to our very capable lieutenant, Alice Boitz, who is celebrating April 30, and to cadet Alice Trunkely, celebrating on April 5. Many happy returns of the day to both of you.

FRANCES SUSEL.

No. 14, Cleveland (Nottingham), O. — The attendance at our last meeting was very good. We missed our past president Mrs. Frances Rupert and hope she'll be with us at our future meetings. We hope her health will be improved with the approach of spring. We also missed Mrs. Frances Klein, whom we haven't seen for a few months.

The following members were elected delegates: Mrs. Frances Medved, Mrs. Rose Ulle and Mrs. Anna Slopek. Alternates are: Mrs. Ann Hasty (our vice president), Mrs. Agata Zajtz and Mrs. Frances Gerchman. These members attend our meetings regularly and will be good representatives.

The meeting was short as everybody was anxious to play cards. We were happy to see some of our cadets among us and they are sure a bunch of nice girls! Mrs. Stefancic won first prize; Mrs. Mersnik, second prize; Mrs. A. Novince, third prize, and Mrs. Mandl, fourth prize.

I wish to thank all the members who helped in any way and also for the generous donations. Special thanks to Mrs. Rose Ulle and Urška Trtnik for baking those delicious doughnuts. Thanks also to Mrs. Josephine Bajt for helping in the kitchen and Mr. Joe Medved for helping behind the bar.

God bless you and hoping for peace and safe return of our loved ones.

Our coming meetings will be important and your presence is requested!

A Joyous Easter!

JULIA BOLDEN, President.

No. 15, Cleveland (Newburgh), O. — Hello, everybody! I know you are surprised to see this article, but this is the season of Easter, and, just as everyone has turned to doing good deeds for the Lenten season, so have I finally decided to write my long absent news article to the "Zarja."

To many St. Lawrence cadets in Branch No. 15, this magazine is practically the only source of getting information. I could even go so far as to say that this article is decidedly for the benefit of those who never show up at monthly meetings. We have a nice bunch of girls in our team, and if nothing else, you could come to see each other, since so many of us live farther out. Girls, what puzzles me, is that it's the girls that have to come by street car who come. Now that isn't fair, and you know it. After all, those girls could be doing something else just as you probably do rather than come to meetings, and when they come all that distance only to find a mere

handful present, I can assure you it is very disgusting. How about all pitching in to help the Black and White get that for which we are all striving for. First prize at Field Day!

You have probably all heard that we are planning to go to Pittsburgh! Yes, we are, but the sad part of it is that not all are going. Why not come to meetings and learn more about this, then maybe we can get down to brass tacks and discuss it as a group.

Remember drill nights are EVERY FIRST and SECOND THURSDAY OF EACH month at 7:30. Oh yes, 7:30 sharp! Those of us who are going to the convention at Pittsburgh will probably have to come more often, because we sure do need the practice. I hope you won't mind coming!

Here are some interesting news bits, that I have collected at the meetings.

Did you know THAT:

Our singer, Dorothy Blatnik, is engaged to Jack Kouba? Congratulations Dot, from your teammates.

Dorothy Barle is engaged to Pvt. Henry Korosec. Dot has been in the team ever since it began, and I hope this event won't change her mind. To you also, our heartiest congratulations.

Marie Filipovic, upon graduation, has been admitted to the Thompson Products Co. as draftsman! Good work, Marie, and here's hoping for your continued success! Incidentally, girls, Marie is very active in our team, and it looks to me that she is entitled to some cooperation from us. She has been at every meeting, and she comes by street car, which is no fun. Thanks, Marie.

Vic Zabak is planning a trip to Chicago to see brother Ed in the U. S. Naval Training Station! Have a good time, Vic, but don't forget to come back!

Stephie Zaitz has become a new Aunt! Congratulations!

Hubby Kazimer Wasilewski of the U. S. Marines has left for overseas duty, and leaving Cadet Helen Hocavar at home. Cheer up, Helen, he'll be back!

DUES MUST BE PAID!!

This month is the 7th anniversary of Captain Eleanore Hrovat! Yes, girls, time certainly flies, doesn't it? Are we going to settle down?

Eleanore, this is for you. April is the month of your anniversary. No doubt you are remembering all the years of Captaincy in the St. Lawrence Drill Team. Of course, three of those seven years spent with No. 47, so when we got you, you were already "hep to the idea"!

You are recalling the worries you had with the blanket club; uniforms; dances; and every affair that the team you are Captain of held. During your four years with us, you are remembering the troubles, worries, and anxious moments you spent before Field Days.

The team as a whole has been a constant headache to you. You have trouble keeping us quiet at meetings or drills, something which should be of the least worry to you, because you are Captain, and we cadets; you should be obeyed.

Eleanore, during your Captaincy of the St. Lawrence team, you have put up with it. We know you are more or

less proud, so you have patience with us; but it won't last forever. Now I am going to ask the girls to cooperate with you, and at least during the coming year obey you in the true sense of the word—obey. I know I am saying what every girl wants to say; that we admire your patience and your good work! I hope you will continue, and the whole team hopes for your continued success in the coming years. From now on, you can count on us for cooperation! (Girls, can she expect us to live up to that promise?)

So much for now, except that I want to wish all the cadets in St. Lawrence Drill Team a very Happy Easter! I'm not forgetting our mothers and all members in No. 15. I not only want to wish you the best of the season, but I want to say "Thank You" for everything you are doing to help our team along.

STEPHANIE ZEFRIN,
Reporter.

No. 16, South Chicago, Ill.—Sunday, January 24, is a day that will live long in the memories of the South Chicago Cadets of the Branch No. 16 of the S. W. U. The blessing of their uniforms took place at the 11:30 A. M. Mass, at which Father Francis officiated. Then the banquet followed.

Miss Katie Triller,
active president of Branch No. 16

We all assembled in the Church Hall at 11:00 A. M. Albina Novak, editor of *Zarja* and Grand Colonel of the Cadets, led the parade into the Church which was followed by the Cadets of Joliet, Ill. branch No. 20 of the S. W. U. Next in line came the South Chicago Cadets followed by their uncles and aunts. The Cadets of Joliet and South Chicago made a most impressive picture in their colorful uniforms. After the Mass we all marched down to the church hall for the wonderful dinner that was prepared by Katie Triller, president of S. W. U. No. 16. Dinner being dispensed with, we found that a lovely program was in store for us. Edward Kompare, as master of ceremonies, introduced the following

speakers: Mrs. Josephine Erjavec, supreme secretary of S. W. U.; Albina Novak, editor of *Zarja*; Wm. F. Kompare, Kandid Grmek, John Novak, Peter Krilich, president of the Jugoslav Club; Mrs. Mahovlich, Katie Triller, Frank Ivancic, Dorothy Parento and Josephine Makovec, captain of the Joliet Cadets. Following the banquet, dancing took place to the music of Jack Buck.

We wish to thank our sponsors, aunts and uncles, well wishers, the business men for their ads for our program and the women who helped in the kitchen as well as the waitress. Your co-operation and helping hand will always be remembered. And special thanks go to Gladys Buck, Pauline Spretnyak, Pauline Kete, who worked so hard preparing for the affair, as well as the other girls that gave them such an able hand. (If anyone's name has not been mentioned it is not intentional and you have my apologies.) Our one regret is that Edna Triller, one of our most active and hard working members, who is now in W. A. A. C. stationed at Daytona Beach, Florida, was not present.

Now that this affair is over we are looking forward to a playlett and bingo party to be held sometime during Lent. The date will be announced later. The Bowlerettes meet weekly and the scores look pretty good. (At times.) We intend to give our opponents some stiff competition in the tournament in April. The Cadets meet weekly and they are determined they will bring the championship home to South Chicago this year.

The membership drive closed March 31st. Let's each of us try to bring a new member at the next meeting. The goal last year was 1000 members. Let's try to surpass that figure this year.

MRS. JEAN TRILLER BUKVICH.

Thank You, Cadets!

I was very much impressed by the beautiful ceremony on Jan. 24. Your success was the result of sincere co-operation. Congratulations!

Many thanks for the lovely corsage of war stamps. Don't forget the promise about new members.

ALBINA NOVAK

No. 16, So. Chicago, Ill.—Our February meeting was fairly well attended, but we still do not see the faces of many members. Our meetings are held on the third Thursday of each month and we are taking this opportunity of asking you to keep that date in mind. Not only do we accomplish more by having a good attendance but you are sure to have an enjoyable evening among friends. After all, one of the main purposes of joining an organization is to attend meetings and get right into the swing of activity offered you. So don't forget, we're going to be looking forward to seeing a lot more of you at our monthly meetings.

And when you speak of activity, you speak of Branch No. 16 of the S. W. U. Every Tuesday finds the bowlers at the YMCA busily "bowling them over." We're anxiously looking forward to the tournament to be held in Milwaukee on April 10-11. If there are any of you

who would like to join us, please don't hesitate to do so, for we assure you of a very good time.

We thank our president Katie Triller for the delightful bowling party held recently. After an afternoon of bowling we all went to Katie's house, where she served the most delicious dinner. The evening was spent in playing Bunco. Everyone went home with aching cheeks from the laughing done that day.

At the present time the cadets are rehearsing an operetta which they expect to put on early in spring. The title is the "Love Pirates of Hawaii." It is being directed by Mrs. Hathaway and Miss Gospodaric of Calumet Park. This is something entirely different for the cadets and we ask you to look for the date in the near future.

On March 28th, our branch is having the play "Bogata teta iz Amerike" at the church hall. It is a Slovenian play given by the ladies of Club Ljubljana of Chicago. This is the first time the play will be shown in South Chicago. So for an enjoyable afternoon you'll want to remember that date. Immediately after the play, movies will be shown. This is a chance for all to see our cadets in movies.

That's about all the news from So. Chicago, but I'll be looking forward to seeing all of you at the tournament in Milwaukee.

GLADYS BUCK, Sec'y.

No. 17, West Allis, Wis. — Our last meeting was very interesting and we had a good attendance. I hope all our future meetings will be likewise and the attendance improved until it is 100 per cent complete.

Our branch is celebrating its 15th

anniversary and we decided to get at least 15 new members. We are very happy to report that we topped our goal. We welcome into our midst all new members and it is impossible to mention all by name because of the large number. (Good work, Marie, I'm very grateful to all the workers.—Editor.)

Members, please attend the April meeting as there are important topics to be discussed. Our May meeting will be held on the first Sunday, May 3rd, at 7 p. m. because the second Sunday is Mother's Day and also a big day for our Victory cadets. The drill team will attend Holy Mass and have the uniforms and staffs blessed. More details on this at the April meeting.

Helen Sernek was the recipient of the bed spread.

Having over 200 members we were entitled to two delegates. They are: Marie Floryan and Mary Kastner. Alternates are: Kristina Bevez and Katherine Horvath.

A speedy recovery is wished to all ill members. A Joyous Easter!

MARIE FLORYAN, Sec'y.

No. 20, Joliet, Ill. — Felicitations and get-well-wishes in abundance. The cadets extend their heartiest congratulations to:

Mr. and Mrs. Richard Sak upon the birth of a daughter. Mrs. Sak is the former Helen Todorovich;

Mr. and Mrs. Joseph Ariagno upon the birth of a second son. Mrs. Ariagno is the daughter of the branch's sergeant-at-arms Mrs. Mary Kunstek and sister of cadet Edith; and to Mr. and Mrs. John Rusina upon the birth of a third son. Mr. and Mrs. Rusina were one of the sponsors at the

November 8 dedication and Mr. Rusina is a mason contractor.

Sincere wishes for a speedy recovery and a permanent restoration to health are extended by the cadets to Mrs. Anna Mahkovec, vice president of the branch and mother of Captain Jo; to Mr. Anton Popek, father of our vice president Marie;

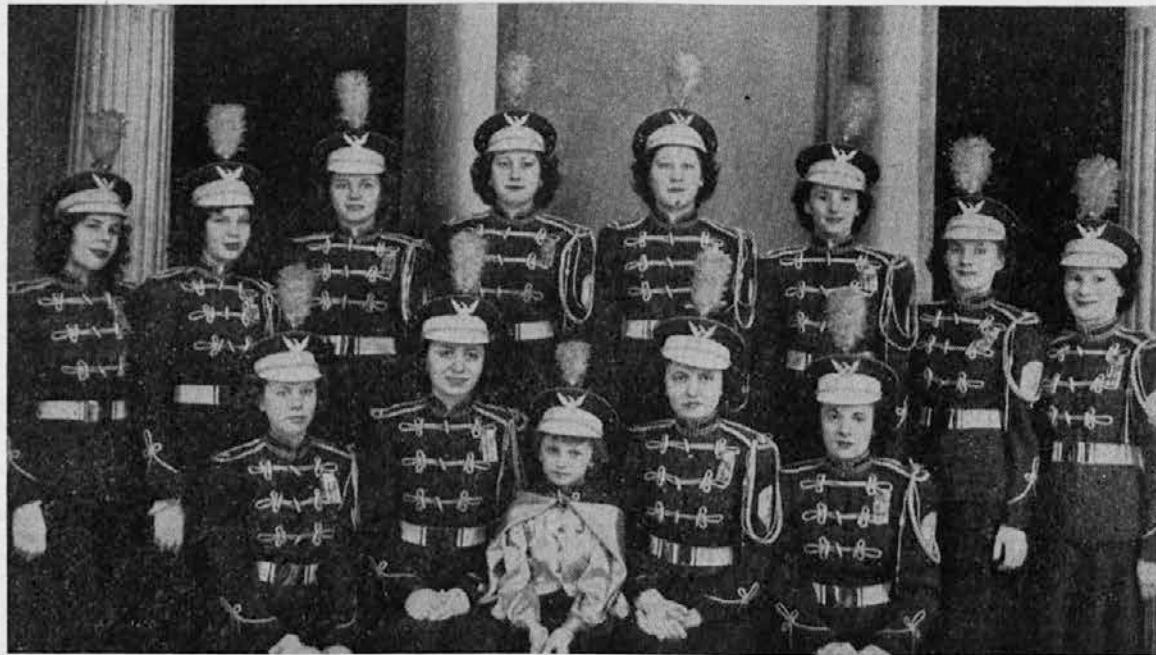
and to Mrs. Anna Agnich, mother of the branch's president Mrs. Anna Korevec and grandmother of cadets Marion and Irene.

Interspersed with the joys of life are the sorrows. And so to cadet Vida Papesh and her folks, the cadets extend their deepest sympathies upon the death of her father, Mr. John Papesh.

The turnouts at drills have been unexpectedly remarkable, especially now since our drillmaster Mr. Fred Pearson and Captain Jo Mahkovec have assumed a strictly militaristic air in their trainings. With some cadets rearranged and others promoted to a preceding squad, as Sophie Matkovich from the second to the first, Marie Kastelic from the third to the second and Helen Zadel from the seventh to the sixth; with pivots firmly established; with resolved minds; with earnestness and seriousness, the cadets set forth once again to compete for the title.

Whether one is a working girl or a student reminders are always very helpful. Thus I wish to remind every cadet to pay her dues including the month of May before boarding a bus or entraining for Pittsburgh. On Sunday, April 18, the secretary Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St., will be most willing to perform her duty in Ferdinand Hall or yours truly is at your disposal at every drill.

If peace reigns in all our hearts then

SISTER CADETS OF NO. 20, JOLIET, ILL.

The Honor Cadets of No. 20, Joliet, Ill., include among their members six groups of sisters. This is a distinction that the Joliet drill team can be proud of. All are making plans to attend the convention in Pittsburgh.

Standing, from left to right, are: Marie and Theresa Metesh, Lucille Brulc, Bernadine and Marie Kastelic, Dolores Kubinski Lewis, Irene and Marion Korevec.

Seated are: Lillian Brulc, Reporter Olga, Mascot Jonita and Lieutenant Mildred Erjavec, Jean Kubinski.

peace will also reign throughout the world. So on Easterday and every day of the year, may the peace of God rule in your hearts.

I remain as ever your cadet reporter.
OLGA ERJAVEC.

Corp. Lawrence Novak, U. S. Marines

Pvt. Patrick Novak

Corporal Lawrence Novak and Private Patrick Novak are sons of Mrs. Mary Novak, 3623 E. 82nd St., Cleveland, Ohio. They are both in service overseas. Lawrence is 19 years of age and Patrick 21. Their sister Ann presented President Roosevelt with a beautiful hand-made (weaved) American flag and the Red Cross Center of Cleveland with a Red Cross emblem flag. Congratulations to the patriotic Novak family of Newburgh section in Cleveland, Ohio.

o

No. 25, Cleveland, O. — St. Vitus cadet news. — Our heartiest wishes for a very happy birthday to our captain Miss Emily Mahne, who will celebrate it April 14. May you have many more years of happiness and good luck!

The cadets wish our honorary president Jean Paik a speedy recovery from her present illness. We hope she'll be up and around very soon.

Ronnie Luzar, our secretary, has recently spent two weeks in Texas visiting her beau Pvt. Frank Gerjevic who is stationed at Camp Bowie. We do hope you had an enjoyable visit and we're glad you came back safe and sound.

NEWSY.

No. 33, New Duluth, Minn. — Our meeting was well attended. Hoping that you will keep up this enthusiasm for we will accomplish much more if we have good attendance at every meeting in the future.

Mrs. Krall was elected as delegate to the coming National convention to be held in Pittsburgh in May.

It was decided that the business session of our next meeting be started at 6:30 p. m. and following we shall have a card party (open to the public), the proceeds to go to our treasury.

Dear members! Let's try to come and each bring at least one friend to make the party a successful one. A committee was selected to help at the card party.

A speedy recovery to all our sick members. Greetings to all!

ANNA PODGORSEK.
President.

No. 37, Greaney, Minn. — Esteemed members! We urge all members of our branch to attend the meeting on April 11th since it will be the first meeting this season. We need many good suggestions and if the attendance is good, we will make many successful recommendations.

The campaign for new members is closed but this should not keep us from gaining some new members during the coming months. In the Juvenile department girls between the ages of 4 to 18 years are accepted and the dues are only ten cents per month. In case of death up to a hundred dollars is paid in funeral benefit. We have many young girls among us who could join at this time.

In our neighborhood there are many homes where they miss their loved ones who joined the armed forces. Many families miss three and four of their dear ones. From our family there are three boys in the service. Two of them, Louis and John, enlisted two and a half years ago and are stationed at camp in California and the youngest, Henry, is stationed at Denver, Colorado. We pray daily for a safe and victorious return of all our boys!

Sad news reached Peter Vider's family that their son, William, age 28 years, was killed in action in New Guinea. He was a real friend to all who knew him and possessed a pleasant personality. Everyone will miss him. God give him eternal rest! Our sincere sympathy to the Vider family.

A Joyous Easter to all!

FRANCES L. UDOVICH,
Secretary.

No. 41, Cleveland (Collinwood), O. — Since our quorum wasn't reached at our monthly meeting, a special meeting was called by Captain Mary at her home. Elections were held and the following are our officers: Sophie Klarcar, president; Ida Golob, sec'y; Mrs. Janc, treasurer; Viola Mocnik, reporter; Mary Sever, captain. It was decided the team starts maneuvering again. Girls, let's have 100% attendance at our next meeting.

Some of the girls thought it would be interesting to introduce the cadets respectively each month in Zarja. I promised to do it. It wasn't hard to decide who deserves first honors. It is Mrs. Mary Janc who has been our treasurer for a long time and is looked up to as the mother of the team. Her jolly personality has given us many a laugh and she has been an understanding guardian to her daughters. In be-

half of the cadets, I say to you Mrs. Janc: Thank you for everything and may God bless you with good health and happiness!

VIOLA MOCNIK, Reporter.

No. 43, Milwaukee, Wis. — On account of the Bowling tournament being held on Sunday, April 11, 1943, we will not have our meeting that day but on Tuesday, April 13th at 7:30 p. m.

On the sick list are: Mrs. Delopst, our president; Mrs. Tevz who broke her arm in a fall down stairs; Mrs. Laurich, who underwent an operation; and Mrs. Elliseg. We wish them a speedy recovery.

Mrs. Tkavec was elected vice president of our branch upon the resignation of our past vice president.

Mrs. Bentz was elected delegate to the coming National convention and Mrs. Delopst alternate.

I wish everyone a joyous Easter time!

JOSEPHINE VERBICK.

No. 50, Cleveland, O. — Our last meeting was very poorly attended. We realized it was a cold night, but now that spring is here, we expect to have a large attendance. At our February meeting Frances Misley served refreshments in celebration of her birthday. We were delighted to have with us after a long absence Mrs. Susnik and her sister Mrs. Vidic, Molly Frank, Josephine Bradac and Rose Lo Presti, who looked very chic in her new spring bonnet. We were also happy to see Mrs. Hocevar and Mary Andolsen and we hope they will all attend regularly in the future.

At our March meeting, we elected our charming president, Mrs. Pavlovic, as delegate to the convention. She is efficient and capable. The girls would like to start a sewing circle for the Red Cross, if there are enough who are interested, at our next meeting. If possible, we would like to organize a blood donor party in the name of our branch. Everyone else is doing it so why not our branch! Many of you may have given some of your blood, but let's do it again in a group. So let's show our patriotism and attend the next meeting April 12. Please remember to pay your dues as there are many who are in arrears.

Hasta la vista!

ARLENE SEELYE.

No. 57, Niles, O. — We had an enjoyable time at the March meeting. A few members were ambitious and prepared a nice lunch which was served after the meeting. Thanks to all who attended and to all who helped to make the social a success. Games were played with prizes going to Justine Logar, Mrs. Johanna Zuzolo and Mrs. Johanna Prinz. The absent members missed a good time.

Members please take notice: At the next meeting we expect to have samples of rugs for our "Rug Club." Please attend and bring the names of your friends who want to join. Anyone may join the club. It isn't necessary to be a member of SWU. The more members we'll get, the more money for our treasury. Here is the good part: Any member who secures two members for

the Rug Club will get a rug free. Will you do your part to help your club?

The March meeting was poorly attended. Let's make a good showing at our next meeting on April 13, at 7:30 p. m. Same place. Will you be there?

M. MOLLICA, Secretary.

No. 74, Ambridge, Pa. — The March meeting was very successful. Six new members joined our branch. They are: Virginia Habich, Marion and Alberta Vlasic, Mary Yanchar, Mary and Anna Rosman.

Two dollars and fifty cents was given to Mrs. Mary Chereka, who became the proud mother of a baby girl. Both mother and daughter are in a fine condition.

Books were given to every member. The money will be used to defray expenses for the Mother's Day party. All money must be in by the April 8th meeting. I wish all the members will come because important business will be discussed about the party.

Election of delegates took place in March. Jenny Anzur was elected delegate and Jenny Gasperic, alternate.

MARY ANZUR, Secretary.

No. 78, Leadville, Colo. — February meeting was held in the home of Vivian Fabian. Our guests included boys from Camp Hale Pando. January meet-

ing was held at the home of Emily Morlan. It was nice to see some new faces again. Mrs. Voorhees, head of the Red Cross nutrition classes gave a very interesting talk on the need of nutrition and its value in the home front. A class was organized with Miss Weber as the teacher. The class will meet every Wednesday for ten weeks at Masonic Temple. The following members are in the class: Angela Zalar, Mary Mehlich, Helen Popovich, Lillian Kuss, Albina Weaver, Olga Babich and Rose Champean. This course will be followed up with Canteen corps and nurses aides.

With Lent here, let us look up to the first Red Cross on which our Lord died on Good Friday and rose gloriously on that memorable Easter morning; that the merits of His blood flow freely and unmeasured to save men and the gates of hell were fastened for all eternity.

There is no restriction. Did you bring the ticket for your portion of grace? These graces must last you for two weeks. No heartless. Though there are six or eight in your family, God's ways are not man's ways.

Roosevelt must ask for rationing to secure the four freedoms, but God has forever secured with His spiritual freedom with His Infinite Bounty. Man may drink at the fountain of God's

life, giving graces always and forever.

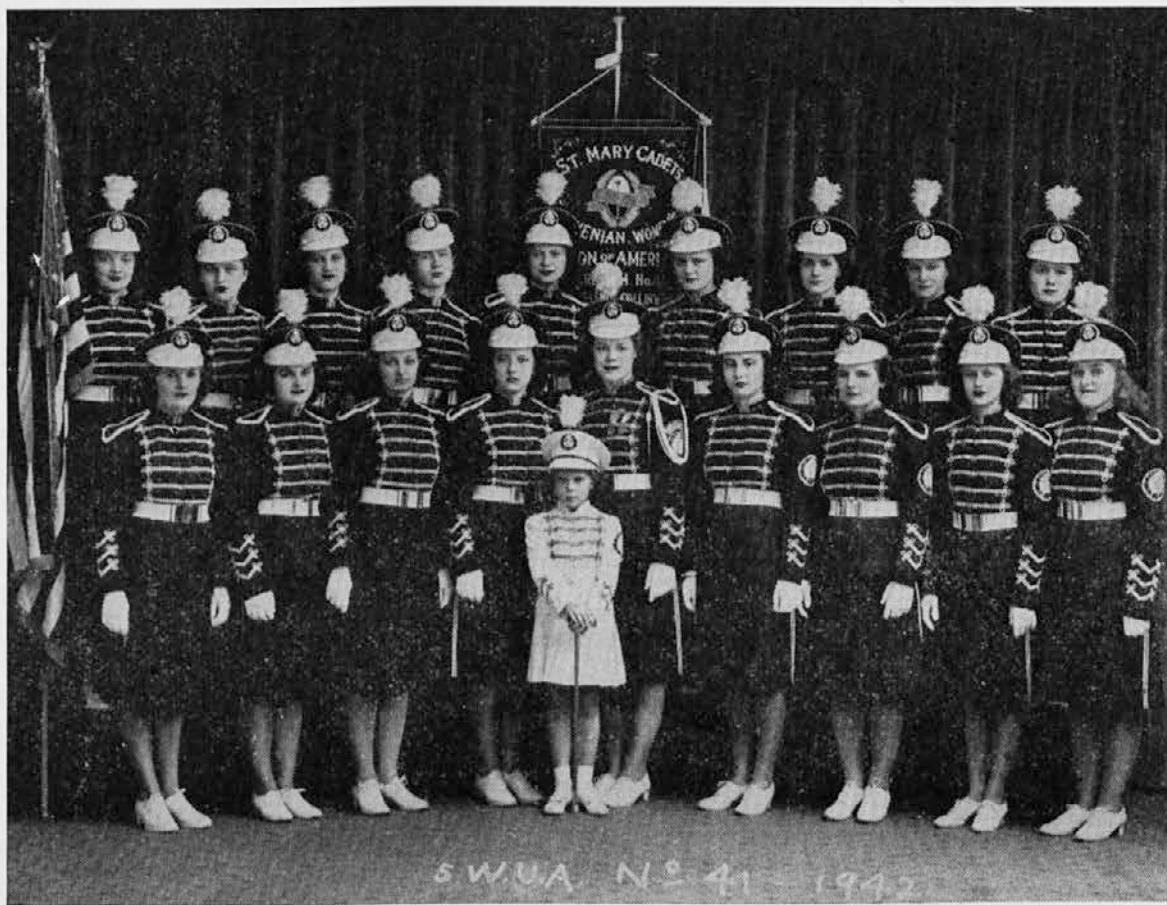
Let our prayers be during Lent to the Prince of Peace, that our loved ones and you may have spiritual and physical health, courage, contentment and happiness, that your loved ones may come back to you unbroken in spirit and body and that the world may soon again enjoy a truly just and lasting peace.

ROSE CHAMPEAN.

SHEBOYGAN, WIS. — A hearty welcome to all bowlerettes who will participate in the coming Midwest Bowling Tournament which will be held in Milwaukee at Hank Marino's Alleys, 536 W. Wisconsin Ave. I'm happy to say that Sheboygan will again be well represented with eight teams lined up for the big event. No doubt that our stand-bys, Chicago, Joliet, So. Chicago, La Salle and others will likewise come in strong with their entries. We hope that Cleveland will again be with us this year.

Thanking all the bowlerettes and the committees of the previous tournaments for the past support. I'm looking forward to seeing you all in Milwaukee. I remain fraternally yours,

ANNA MODIZ, President,
Midwest SWU Bowling Ass'n.

ST. MARY CADETS NO. 41, CLEVELAND (COLLINWOOD), O.

Reading left to right: Ida Golob, Mae Prisel, Theresa Miklaucic, Lillian Russ, Captain Mary Sever, Mascot Carol Smole, Viola Mocnik, Eleanor Debenjak, Eleanor Stupar and Eileen Prisel. Second row, left to right: Ella Starin, Louise Potocnik, Sophie Klancar, Mary Fidel, Mary Ann Strumbel, Anne Aucin, Bertha Ann Stupar, Helen Klaus and Mildred Stopar. (Captain Mary Sever's picture is also on the cover page.)

TO OUR MIDWEST BOWLERETTES!

The seventh annual bowling tournament of our Union is here which I'm sure many teams have been looking forward to attending. Entry blanks have been mailed out and the schedules will be arranged as soon as the returns are received and mailed to the participants. Please observe a very important rule: Get to the bowling alleys on time and captains please register a half an hour before scheduled to bowl and also pay for the bowling at that time. The same rule applies to the girls who are bowling in doubles and singles. All fees must be paid a half an hour before starting time.

No doubt you have carefully read the information given in last month's publication by Mrs. Josephine Verbick in regards to hotel reservations, rates and other details. I hope you have followed her instructions and suggestions and have made your necessary arrangements. It is the desire of the local committee and the officers of the Midwest division that everything will be carried out as arranged and that all participants and visitors will be satisfied.

I'm looking forward to meeting you and the best of luck to all!

LILLIAN KOZEK, Secretary.

WELCOME BOWLERETTES!

Milwaukee is anxiously awaiting the arrival of the participants to the annual S2Z tournament which will be held on Saturday and Sunday, April 10 and 11, 1943 in our city. We hope this will be one of the biggest tournaments we've had. It will be held at Hank Marino's Alleys, 536 W. Wisconsin Ave. There are 16 alleys, therefore we have plenty of room to accommodate all bowlerettes.

The big question is: Which team will be lucky winner of first place?

Two beautiful trophies will be presented to the winning team. One, as you know, is the traveling trophy which has to be won by the same team three times for permanent possession. (It hasn't done much traveling in the past years, once Joliet gets hold of it, they keep it there. This is not a dig but a compliment.) However I've heard whispers that a great effort will be made to take it away from them. A beautiful trophy will be presented by your hostesses of branch No. 43.

We wish every team the best of luck. If you can't win the trophies, you'll have plenty of chances for other prizes including good fellowship.

We recommend reservations for overnight stay be made at the Hotel Wisconsin, 720 N. 3rd St. We urge you to make these reservations if you intend to come to Milwaukee and stay over night. With best wishes to all,

JOSEPHINE VERBICK,
2020 So. K.K.K. Ave. Milwaukee, Wis.

Sergeant Technician E. A. Zupan

Mrs. Cecelia Zupan, vice president of No. 77, N. S. Pittsburgh, Pa., recently received word from her son Sergeant Technician E. A. Zupan who is with the Radio Corps at French Morocco, Africa.

Mr. and Mrs. Frank Jaketic being presented a five star service pin by a veteran in the American Legion. This is a grand distinction for parents to have five healthy and ambitious sons in the service of Uncle Sam. May her sons and all our American boys come back to their loved ones in good health and victorious!

Pittsburgh, Pa. Branch No. 26 is highly honored for having amongst the group, a most patriotic symbol of womanhood. Mrs. Frank Jaketic has given to our country five stalwart sons.

Whereas she has already been honored by civic authorities and has been the recipient of medals and tokens of appreciation, branch No. 26 and the entire organization join in giving honor and paying respect. There are not medals or tokens we can tender other than our heartfelt appreciation and our soulful debt of honor and esteem to one who has given so much. May God's blessing be with her in the anxiety for a safe return of her dear ones.

Mrs. Frank Jaketic and her two daughters are members of No. 26 and the latter also members of the drill team.

FRANCES SUMIC.

We are proud to present to our readers the five soldiers of one family. They are pictured below, from left to right: Pfc. Joseph Jaketic, Pvt. Peter Jaketic, Sgt. Albert Jaketic, Pfc. William Jaketic, and Pvt. Frank Jaketic.

MILENA:

WOMEN ALL OVER THE WORLD

United States of America

The National Council of Women of the United States, Inc., Mrs. Harold V. Milligan, president, and the Women's Society for a Free and Democratic Europe, Miss Henriette Hart, chairman, held a Reception and Tea at Holland House in New York City in celebration of Flag Day. The program was arranged in response to President Roosevelt's request that on this Flag Day not only the colors of the United States but also those of the United Nations be honored.

Mrs. Franklin Delano Roosevelt was guest of honor and representatives from all the United Nations were present. The room was beautifully decorated with the flags of all the nations allied with the United States making a brilliant background of color.

The main addresses were made by Mrs. Roosevelt and by Mrs. Milligan. Mrs. Roosevelt spoke extemporaneously and made a forceful plea for preparing now to establish the equality of races, religions and nations which may exist in a post-war world, by ridding ourselves of prejudices against racial and religious groups. Informal talks were also made by Mme Krier Becker of Luxembourg; Mme Olga Petrovitch of Jugoslavia; Mme iGnsberg of Poland; Senora Maria Isaro of Mexico; Senorita Minerva Bernardino, of the Dominican Republic; Senorita Josephina Arias of Panama; Senora Marta de Chamunden, of Chile; and Miss Li Ya-Ching, famous Chinese girl flyer. Mrs. Radenjoe Abulkadin Hidjojoatmodjo of Java, and a group of Hindu representatives were called upon for a bow, also Mme Hsai who is a cousin of Mme Chiang Kai Shek. They were introduced by Miss Hart.

A feature of the program was a symbolic dance, "Women in Bondage" and "Women Liberated," performed by Miss Slavonika, of Czecho-Slovakia.

"The spirit of this national holiday, unlike other commemorative occasions, will remain in our hearts throughout the year," Mrs. Milligan stated in her address, "for each new day will serve to remind us that the United Nations have a common stake in the peace."

"The union of nations and races and creeds which has been created to win the war, must be maintained to win the peace. Just as we are sharing the sacrifices, the sorrows and the tribulations which war has brought, so must

we resolve to share in the benefits which a new world society can bring to all of us. . . .

"Let us resolve, as we meet today, that the spirit which unites us in this grave hour, may be perpetuated in the years to come, so that together, we may build a new civilization, based on freedom and justice for all."

Great Britain

Women Outline Plans for Their Houses.

Several hundred housewives from the workmen's district of Poplar, London, whose homes have been destroyed by bombs, arranged to meet in order to decide upon the plans of the houses they wish to be built for them after the war. The ideal house, such as they want it, should be small, but possess a large kitchen where all the utensils, plates and dishes should be within easy reach of the hand. There should be hot water on the sink, a decent and well aired larder, vast cupboards, a commodious staircase and not too many useless recesses which are only dust corners. These women drew up themselves rough sketches of the house of the future, and these sketches and plans have been studied and brought to the point at the Royal Institute of Architects which consulted several of the housewives concerned in order to take their advice on practical questions. Models have by now been made and exhibited, and their authors—the housewives, feeling very proud of their work—have taken pleasure in going to admire them.

India

A letter from Mrs. Charanjiva, substitute to the Secretary of the National Council of Women of India, informs us that their Council has adopted the following resolution:

"That every possible effort should be made to have women included in the post-war Conferences which will be held to deal with peace terms and reconstruction."

Southern Rhodesia

Several Women's organizations, or others who include women members are now co-operating in matters of post-war reconstruction and forming committees of women to discuss this very important and difficult problem. One must remember that the men and women who shall return to their homes after the cessation of hostilities will be much changed in character and outlook, so we must be ready for a "Brave New World" in every sense of the word. Tolerance and pity must take the first place in our deliberations and there must be a great change in our hearts.

Selected by Emma Shimkus:

Fashion News

We can expect to see many changes in spring and summer clothes, that will give us both service and comfort. Just a short time ago we found what rationing can mean. Shoes were put on a three-pairs-a-year limit, and immediately women began to wear shoes for both morning and afternoon with low heels.

* * *

Designers have begun to specialize in man tailored suits. Styles are most important for these all occasion garments. Tucks and darts have been added to soften the appearance of the coat. There is just one thing to remember. It should be an investment. You may have to wear it for the duration. Be sure the shoulders are right on you, and that the skirt has a slim look, but easy width. Look for that soft easiness between the sleeve and the lapel. A gored skirt is always better than one cut on the bias because it will not sag. Take your time and find something that will fit perfect.

Next begin to assemble your accessories. There are large hats and small hats. Feather trimmed and flower trimmed. Frivolous hats and hats that will give a lot of serviceable wear. Among the latter mentioned, you will find one made of felt with a wide brim and trimmed with veiling that deserves your attention because it is built for flattery. Felt berets appear in all sorts of tucked styles. Straw toques are trimmed with colored veilings that ruffle over the shoulders. Taffeta hats are fashioned into all sorts of small shapes that tip over the pompadour.

* * *

Many interesting and new fabrics have cropped up in order that your blouse may tell a dramatic story and at the same time harmonize with your hat. The fabrics may be different, but the idea is to choose a trim sailor hat with a tailored blouse, and a small straw hat filled with flowers and veiling with a frilly blouse.

Thoughtfulness is a great quality, particularly when applied to the other fellow.

European workers under Hitler are forced to labor a minimum of 84 hours a week and are paid in "occupation marks." After the war this "currency" will be worthless scraps of paper and the workers will have nothing but their sorrow.

Here in the United States we are working under humane conditions

and receive a wage that permits us to save with interest, for the hard days that will follow the war.

Help your country as you help yourself. Buy War Bonds every pay day.

Cadet Isabelle Musich

"1942 Honor Cadets" are very fortunate in having among its group a number of very diligent members. One of them is certainly Cadet Isabelle Musich who is president of the drill team for the past few years. Many of the successful ventures were the result of the fine leadership which Isabelle has been giving the team and it is an honor to present her to our readers at this time.

We could go on mentioning many good things about Isabelle but perhaps she'll understand, if we say merely: She is a leader worthy of our compliments and a friend worthwhile knowing. Isabelle, always be as sweet as you were until now!

CLEVELAND SZZ CADETS

invite you to their

EASTER MONDAY BALL

Monday, April 26, 1943
at the Slovenian Auditorium
6417 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

MUSIC BY JOHNNY PECON

Admission 50 cents

This will be one of the first post-Lent dances in the city where all good folks come together and have an evening of fun, which is necessary to keep up the morale, so they say.

Men in uniform will be admitted free and a bunch of admission tickets will be mailed to the local U. S. O. as complimentary admissions to the men in service.

If your boy friend or relative is home on an Easter furlough, be sure to bring him along to this gala affair.

Chairman of the dance committee is Major Frances Kurre. Captain Frances Susel is secretary, Captain Emily Mahan treasurer. Colonel Albina Novak and all the remaining Captains form the entertainment committee.

Everyone is most cordially invited.

\$1,077.00 DONATED TO THE

AMERICAN RED CROSS

We are happy to announce that we

went over the top in our quota of a thousand dollar gift to the American Red Cross. Some of our branches made a most generous contribution in March and to them we are especially grateful.

A complete list of all donations will appear in the coming edition of Zarja. This time, we wish to mention just a few of the bigger amounts which were received in March.

No. 15, Cleveland (Newburgh), O., held a Benefit Card Party and with the united efforts of the officers, secretary Mrs. Mary Hrovat working the hardest as per usual, they were able to make an appropriation of \$50.00. We are thankful to all who assisted in this noble work.

No. 10, Cleveland (Collinwood), O., was also on its toes and with the untiring work of secretary Mrs. Frances Susel raised the sum of \$40.00 in separate donations and the branch gave ten dollars from its treasury, making a total of \$50.00 plus a ten dollar previous donation.

Another branch which got busy last month was No. 32, Euclid, Ohio, which made a donation of \$25.00 made possible through collections by secretary Mrs. Eva Majcen.

No. 25, Cleveland, Ohio, made a donation of \$150.00 in the beginning of this drive and at the last meeting raised another \$10.00 and Mrs. Mary Bratkovich and Mr. and Mrs. John Sekira donated five dollars each and other members also made donations which netted to the fund the sum of \$30.00.

A delightful surprise donation came from Miss Mary Smrekar of Cleveland, Ohio, (sister of the late Rev. Smrekar), who gave the generous sum of \$25.00. This was the largest individual donation and it came from a very noble person.

The largest group donation was made by the Cleveland Cadets in the amount of \$265.00.

The report in last Zarja, on page 95, showed a total of \$880.25. In March we received the sum of \$197.00, making a total of \$1,077.25.

To all Red Cross donors we extend our most sincere appreciation for the generosity and kindness that was given to this humanitarian cause. The American Red Cross is grateful to you and so are the millions of fighting men in the war torn countries of the world.

We shall continue to urge our branches, members and friends to give freely in money, blood and whatever other help the Red Cross is asking of us.

A. NOVAK.

"ZAPÓJMO" SLOVENIAN FOLK SONGS

Many orders were received during the past month for the Slovenian folk song books "Zapojmo" which our Union has printed as a special tribute to the beloved Slovenian songs which we always like to sing when we get together.

The first supply, as we told you last month, was sold very quickly and at the present time we have on hand a few more hundred books of the second supply. There are more than 175 of the most popular songs in this pocket size booklet and it sells for 40 cents, postage prepaid. You may order the

book through your secretary or directly from our "Zarja" office, 1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio. The index of songs in the book appears on the second last page of the cover of this edition. Go through it and see if there aren't some songs of which you would like to have the correct words.

We're publishing part of a letter received by one of our secretaries from a member to whom she mailed a song book.

Dear Rose:

I want to thank you for the lovely birthday presents and especially for the book of Slovenian folk songs. That's something I always wanted. I was in the midst of my housecleaning when the package came and when I noticed the song book, I dropped everything and looked over the songs until it was time to get ready for my defense factory work.

Many of the songs I remembered from the days when I was younger but which I have since forgotten. So now I'm going to learn them all over again.

How happy I was to come across songs which were our special favorites many years ago. Stric's song "Dekle je po vodo Šla" brought back memories of how the four of us would get together and Stric tried so hard to teach us the song. Then there's Vince's song: "Kol'kor kapljic, tol'ko let." That's another one we always used to sing and ended it with "Vinci je najmlajši, piše ga najrajši . . ."

Tears came to my eyes when I came across Teta's song: "Rasti, rasti, rožmarin." She and I would always harmonize on that song and she loved "rožmarin" too. I'm going to plant it on her grave this year, if I can get the seeds. "Rožmarin" is a flower "za spomin," and that's what I'd like it to always be: "A remembrance of my dear Teta," whose memory will always live in my heart. I hope that wherever she is, she can see how much I miss her.

My favorite song is also in the book: "Kje so moje rožice." I love that song and call it "my song!" Then there's that other comical one that we used to sing when I was a little girl: "Čuk se je oženil, tra-la-la!"

Now I'm hardly waiting until you come over and help me out with some of the melodies which I have forgotten but will soon pick up the tune, if I only hear you sing. If you can't come soon, please tell Millie to come because she knows all the songs, too.

Thank you again and again for the remembrance of my birthday and for the most cherished gift, the song book "Zapojmo."

R. R.

Get your copy before "there are no more!"

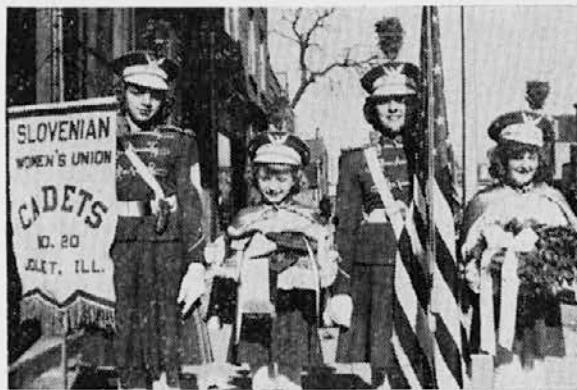
—o—
**Campaign for New Members Is Closed
But The Membership Drive
Will Continue!**

We cannot say at this time who will be the "SZZ Queen" or "Princesses" nor who will receive the grand awards because this issue went to press before the campaign officially closed. We hope that we nearly reached our quota of a thousand members.

To all who helped in any way at all go our most sincere thanks.—A. N.

NO. 20, JOLIET, ILLINOIS, WORKED DILIGENTLY!

Year 1942 was one of many accomplishments and successes for the No. 20 Joliet Cadets. The grandest of all occasions was no doubt the Victory of the cadets attained at the last Field Day in Cleveland, Ohio, where they won first honors and the honorable title of "1942 Honor Cadets." The cadets and the members of No. 20 were well aware of the importance of such distinction and they worked hard to celebrate the Victory with a spectacular event which was held on November 8, 1942, at which time the American flag and the staffs were blessed at St. Joseph's Church. Our Zarja brought a number of stories on this significant affair and at this time we are publishing some of the pictures that were taken at that time.

On the first picture to the left, are the leaders of the team. Miss Joan Muster carries the team's banner; Jonita Erjavec carried the ribbon in gold and green that was tied on the staff of the American flag by sponsors Mr. and Mrs. Joseph Erjavec; Cadet Frances Ancel is the American flag bearer and Irene Planinsek carried the laurel wreath, a symbol of Victory, which was put on the American flag after the dedication ceremony.

Next we see the junior members of No. 20 who performed on the program which followed the banquet held in Slovenia Hall. They danced a military dance instructed by Cadet Theresa Metesh and Olga Erjavec accompanied on the piano. In the group are Eileen Ferkol and Gloria Pa-

pesh, both accomplished dancers. Jonita Erjavec held the American flag in the formation of "V for Victory."

Below we see cadets who took part in a tableau which depicted the three nationalities united in Jugoslavia. Jugoslavia was represented by Mildred Gregorich (in white garment); Slovenia by Miss Evelyn Mutz; Croatia by Miss Jean Bebar, and Serbia by Miss Albina Potochnik. The wreath was placed on the cross in memory of the many war victims of Jugoslavia.

Every morning in occupied Europe Nazi guardsmen inspect the canals, the rivers, looking for floating bodies of waylaid soldiers. Every morning they find them. Hostages are shot, more men are sent to the slave camps of Ger-

many, but the battle continues, for every German soldier killed means a gun and ammunition for further fight.

The war is still far from our shores and we may use "nicer" methods to rid the world of Hitler and his cutthroats.

We must work for Victory; buy War Bonds every pay day.

A JOYOUS EASTER!

This Easter will find many homes in a disturbed condition because of the loved ones being away on the fighting fronts.

We hope and pray that Victory will soon be ours and our loved ones again be with us, enjoying a comfortable atmosphere.

May Our Redeemer bring salvation to the whole world!

— O —
GREETINGS, BOWLERETTES!

On Saturday and Sunday, April 10 and 11, we will meet for the seventh annual bowling tournament, this time in Milwaukee, Wisconsin. Here's wishing everyone a most pleasant time, intervened with good luck. I'll be seeing you!

ALBINA NOVAK.

— O —
Teacher—Johnny, who made the trees in our parks?

Johnny—I don't know. We just moved here.

* * *

Postman's Wife—Pa, you look all tuckered out.

Postman—I am. I've been all over town lookin' for a guy named "Fragile."

* * *

Government of the people, by the people, for the people shall not perish from the earth.

Juniors' Page

MONTHLY MESSAGE

Albina Uehlein,
President Juvenile
Department

DEAR JUNIORS!

April is an interesting month, especially for girls because it brings us Easter and that is a Holiday which gives us much to think about. We know that spring is here and that means it won't be long before we have bright warm days. Everybody looks forward to spring because of the long and dull winter days of the many past months. We also know that we get new things to wear and everything around us is becoming more attractive.

In the last edition we were very pleased to meet Mrs. Anne Stukel, the Junior supervisor of the Joliet cadets. The Joliet junior cadets have reason to be proud of their hard working leader who is going to do all in her power to make the junior drill team a most outstanding group and it seems she is well on her way to success.

Just another month and we'll be off to the National convention which will be held at the Roosevelt Hotel in Pittsburgh, Pa. What a wonderful gathering it will be! We certainly wish the assembly a very successful convention.

In another month we will also know the results of the Pre-convention campaign and who will be crowned "SZZ QUEEN" at the convention. I'm very anxious to know how many new junior members were secured during the campaign.

It seems as though our junior branches do not have regular reporters to write reports for this publication. Come on, juniors, let's hear more news about your activities. Get out your pencil and paper and write some of the events down on paper and mail same to the Editor's office. I'm certain everyone would like to know, how you are getting along in your community.

I have noticed that a number of the junior members have grown up and are already members of the senior drill team. In Lorain we find that they are the most enthusiastic and best attendants at meetings and practice. We are very proud of the juniors who take so much interest in our work and wish them a lot of happiness. A very joyous Easter to all!

No. 20, Joliet, Ill. — Your temporary reporter's search for news seemed to be in vain, until by casual inquiries

apparently hidden facts gradually came to the fore.

The junior cadets extend their heartiest get-well-soon wishes to Mrs. Ann Zelko, mother of cadet Lillian.

Congratulations and best of good-luck greetings are sent to Frank Kodrich, first class gunner's mate. Recently he has received a diploma for outstanding duty on the destroyer U. S. S. Humphreys in action on the Pacific. Frank, who has been in the navy for the past six years, is the son of Mr. and Mrs. Louis Kodrich, Sr., and an uncle of cadet Margaret.

Plans are being made for the coming bingo party but at the present time chances are being sold on a beautiful baby chenille spread. This spread was donated by Mr. Joseph Spelich, father of cadet Mary Terese. Some girls are competing in selling the greatest amount, while other cadets have already sold their quota of two dollar's worth. It is certain that all the rest of the girls will do likewise.

Wishing all the joys of a very happy Easter, I remain your temporary cadet reporter.

OLGA ERJAVEC.

Louis Bajc, 11 years of age

He is not a member of our Union, of course, but his mother, Mrs. Josephine Bajc, is the secretary of No. 68, Fairport Harbor, Ohio, and Louis is one of the outstanding musicians in the community. He has made several radio appearances and is already making a big name for himself.

Louis is also a diligent student at St. Anthony's Catholic School and we know that some day he'll be acclaimed as an American Slovenian boy who is a great musician. Good luck, Louis!

STOP! LOOK! READ!

No. 20, Joliet, Ill.

NEWS THAT IS NEWS

This coming June 20th No. 20 is going to celebrate its 15th birthday party.

To make it an outstanding celebration, we are going to have a "ONE DAY FIESTA" at Rivals Park.

My dear friends, I am going to let you in on some secrets, so you can plan for that big day.

FIRST, surprises for all grown ups and children as well. Therefore, bring your brother, sister, friends and also neighbors to the park and tell them about it now.

SECOND, a real secret. You will see apples growing on OLEANDER TREES. To your amazement, you will see that they are really growing.

THIRD, real fishing done on dry land, with many exciting features; also popcorn and balloons, if they are still floating thru the air.

Remember, June 20 is FIESTA TIME. The great day which will hold many thrills with excitement and entertainment for all.

The reason it will be easy to remember is, that it is Father's Day. So have father enjoy the day with the family at Rivals Park.

Maybe I can let you in on a few more secrets the next time. — A real friend of the Juniors,

TWEET-TWEET,
(The little bird who knows.)

A CARD OF THANKS

We, the supervisors of Juvenile branches Nos. 3 and 87 from Pueblo, Colorado, wish to express our thanks to the Juvenile entertainment committee for their splendid work in making the March 5th party a success. We also wish to thank all the girls who helped in any way. It was a lovely party because of the fine co-operation.

Supervisors:

Mrs. Mary C. Fritzel, Sr., and
Mrs. Mary Bozaich of No. 3;
Mrs. Dorothy J. Meister and Mrs.
Mildred Pecheck, No. 87.

THE FLAG

There's a flag we love best of all,
With its shining colors there;
It is the best in all the world,
And it is waving for you and me.

To this flag of our own dear land,
We'll be ever firm and true;
For we love its stars and stripes,
And its colors red, white and blue.

Submitted by Annie Godlar,
No. 41, Cleveland, Ohio.

Annie Godlar is receiving her second dollar corsage of war stamps for her contributions to Zarja. How about more juniors taking an interest in writing? You, too, will receive war stamps, if your contribution is printed.

Selected by Anne Petrich:

Home Making

BEAN SALAD SUGGESTIONS

Beans and peas are so hearty in themselves they make a salad that is more than just a side dish. They take kindly, also, to mixing with the something sour and the something raw every good salad needs. Here are a few sample ways to use cold cooked beans or peas in salads that may be the center of lunch or supper. Change the pattern to fit what's on the pantry shelf:

Beans, raw apples sliced with the skin on, moistened with salad dressing, and served on lettuce and other salad greens.

Black-eye peas, chopped raw cabbage or cress and carrot, with vinegar and oil or other fat.

Beans or peas, sliced cucumber, or tender raw turnip or radish or celery cut crosswise.

Lima beans, peanuts, moistened with salad dressing mixed with tomato catsup.

Red kidney beans, chopped green pepper, raw onion rings and sliced tomato.

Beans or peas, chopped pickle or pickle relish, chopped cooked beets on lettuce or dandelion greens.

Bits of leftover meat or fish, hard-cooked egg, or cheese make a bean salad even more of a main dish.

When you're mixing a salad, let yourself go. Try new combinations and you'll make a name for yourself as a salad mixer.

Make up your own rules for salad dressings, too. Try a touch of garlic with the vinegar and oil or bacon fat. If you have fresh herbs in the garden, put them in dressing or salad itself to give it a different taste.

HOT BEAN SALAD

Hot bean salad is easy to fix if you have cooked beans on hand.

Cut 2 strips of bacon or salt pork into half-inch pieces and fry to a light brown. Add a third of a cup of chopped onion and brown lightly. Add 3 cups of boiled or baked beans, $\frac{1}{2}$ teaspoon of mustard, $\frac{1}{4}$ cup each of vinegar and water, and a dash of pepper. Simmer until the beans absorb the vinegar and the water. Serve hot. Double the recipe if you wish to serve hot bean salad as the main dish.

HEARTY SANDWICHES

Season baked beans with plenty of minced onion, pickle relish or catsup, and moisten with salad dressing for a hearty sandwich filling. Chopped peanuts and beans are another good combination. Many of the salad suggestions above make excellent sandwich fillings.

VEGETABLES FOR VARIETY IN WARTIME MEALS

LIMA BEANS

Cook the lima beans until tender. Season with salt and put in a generous amount of butter. Then put in casserole and cover with marshmallows. Put in oven to brown.

SCALLOPED CABBAGE

Cut one small head of white cabbage. Put in enough boiling water to cover, add a small amount of salt and when tender drain. Butter a baking dish and put in a layer of cabbage, a little pepper and dot with butter. Continue until all the cabbage is used. Then make white sauce and pour over the cabbage and bake about one-half hour.

TRY THESE NEW WAYS IN POTATO DISHES

Does your family ever get tired of plain boiled potatoes . . . mashed potatoes . . . baked . . . or French fries? Then how about giving them potatoes in a few different ways? Stuffed baked; potato puff; potato scallop; or fried, country style. Here are recipes in case you need them.

STUFFED BAKED POTATOES

Cut large baked potatoes in half lengthwise, scoop out the soft part, mash, and season with fat, hot milk and salt. Stuff back into the potato shells, brush the top with fat, and brown in the oven.

POTATO PUFF

To 3 cups mashed potato, add 2 beaten egg yolks, hot milk to moisten, 2 tablespoons melted fat, salt and any other seasoning you like. Beat well. Then fold in the 2 egg whites, stiffly beaten. Pile the mixture lightly in a greased baking dish. Bake in a medium-hot oven about 30 minutes—or until the "puff" is puffy and brown.

FRIED POTATOES—COUNTRY STYLE

Peel enough raw potatoes to make a quart when sliced thin or chopped fine. Put in a frying pan with 2 tablespoons of fat or meat drippings. Brown a little chopped-up onion in the fat if you like. Cover the frying pan closely. Cook the potatos over medium heat 10 to 15 minutes. When browned on the bottom, turn and brown the other side.

POTATO SCALLOP

Wash, peel and slice 6 medium-sized potatoes. Grease a shallow baking dish or pan. Put a layer of potatoes in the dish. Sprinkle the potatoes with flour, salt and pepper. Dot with fat. Repeat until all the potatoes are in the dish. Pour in $1\frac{1}{2}$ cups of hot milk. Bake in a slow oven until the potatoes are brown on top and soft all through. Usually this takes about an hour. Add more milk if needed. Use very fresh milk and keep the oven heat low to prevent curdling.

Few things are ever as bright as they look, and few things are ever as dark as they look.

* * *

So many of us pay so little attention to the small things that are really big and important.

* * *

First impressions might not be the most correct but they certainly are lasting.

KURNA NEZIKA

The following comes in mimeographed form from one of our soldiers stationed in Hawaii:

"Dear Folks: I'm censored,
Can't write a thing,
Just that I'm well
And sign my name.
Can't tell when it's sunny,
Can't tell when it rains;
All military secrets
Must secrets remain.
Don't know where I'm going,
Don't know where I'll land,
Couldn't inform you
If met by band.
Can't tell where we sailed from
Can't mention the date,
And can't even remember
The meals that I've ate.
Can't keep a diary,
For such is a sin,
Can't keep the envelopes
Your letter came in.
Can't keep a flashlight,
To guide me at night,
Can't smoke a cigaret,
Except out of sight.
Don't know for sure
As to what I can do,
Except sign this envelope
And mail it to you."

Boy—Why do ships have knots instead of miles?

Girl—I guess they want to keep the ocean tide.

SOUND ADVICE

A clever woman offers this advice to other women:

"Make up your mind that to everything that happens you are going to react on a thought rather than on an emotion basis—which means, in plain English, that instead of breaking down and crying when someone points out your mistake or a shortcoming on your part, you are going to give your mind to mastering the problem involved so that you will not make the mistake again. In other words, when things go wrong, don't feel but think. Use your head!"

THAT'S WHAT I CALL A FRIEND

One whose grip is a little tighter,
One whose smile is a little brighter,
One whose deeds are a little whiter,
One who'll lend as quick as he'll borrow,
One who's the same today as tomorrow,
One who'll share your joy and sorrow,
One whose thoughts are a little clearer,
One whose mind is a little keener,
One who avoids those that are meaner,
One, when you're gone, will miss you sadly,
One who'll welcome you back again gladly,
One, who tho angered, will not speak madly.
One who has been fine when life seemed rotten,
One whose ideals can't be forgotten,
One who has given more than he has gotten,
That's what I call a friend.

FINANČNO POROČILO S. Ž. Z. ZA MESEC FEBRUAR, 1943
Financial Report of the SWUA for the month of February, 1943

št.	Podružnica	Mesečnina			Družab. članice	Zarja članice	Razno	Skupaj	št. članic	
		Redni	Mlad.	Zapojmo					Redni	Mlad.
1	Sheboygan, Wis.	\$ 43.00	\$ 1.10	\$—	\$—	\$ .10	\$—	\$ 44.20	172	11
2	Chicago III.	74.00	1.10	—	—	.10	—	75.20	296	11
3	Pueblo, Colo.	60.00	5.00	—	—	—	—	65.10	238	50
4	Oregon City, Ore.	9.50	—	3.50	.10	—	—	13.10	39	—
5	Indianapolis, Ind.	42.00	2.10	—	—	—	—	44.10	168	21
6	Barberton, Ohio	52.50	.80	—	—	.30	.10	53.70	208	8
7	Forest City, Pa.	40.25	.70	—	.10	.10	—	41.15	162	7
8	Steelton, Pa.	21.50	—	—	—	—	.50	22.00	88	—
9	Detroit, Mich.	16.50	—	—	—	—	—	16.50	67	—
10	Collinwood, Ohio	163.50	7.30	—	.10	—	.50	171.40	653	73
12	Milwaukee, Wis.	103.25	2.80	1.75	—	—	—	107.80	401	28
13	San Francisco, Cal.	44.75	.30	10.50	—	—	—	55.55	179	3
14	Nottingham Ohio	110.75	5.70	5.60	.10	.40	—	122.55	447	57
15	Newburgh, Ohio	101.10	7.60	—	—	—	—	108.70	405	76
16	South Chicago, Ill.	62.85	2.10	—	—	—	—	64.95	251	20
17	West Allis, Wis.	50.75	1.80	—	—	—	—	52.55	203	18
18	Cleveland, Ohio	26.00	1.00	—	—	—	—	27.00	104	10
19	Eveleth, Minn.	39.75	1.30	5.25	.10	—	.25	46.65	159	13
20	Joliet, Ill.	153.50	11.50	—	.50	—	—	165.50	624	115
21	Cleveland, Ohio	33.25	1.10	—	—	—	.10	34.45	132	11
22	Bradley, Ill.	7.25	—	—	—	—	—	7.25	29	—
23	Ely, Minn.	74.75	3.50	—	—	.10	.25	78.60	297	35
24	La Salle, Ill.	54.85	4.00	—	.10	—	—	58.95	219	40
25	Cleveland, Ohio	277.50	7.40	—	.30	—	.50	285.70	1,113	74
26	Pittsburgh, Pa.	48.60	1.50	1.40	—	.10	.20	51.80	192	15
27	North Braddock, Pa.	22.50	.30	—	—	—	—	22.80	90	3
28	Calumet, Mich.	25.75	2.70	—	—	—	—	28.45	117	27
29	Brown Dale, Pa.	10.75	.40	—	—	—	—	11.15	43	4
30	Aurora, Ill.	10.25	.50	—	.10	—	—	10.85	42	5
31	Gilbert, Minn.	32.00	—	—	—	.40	—	32.40	128	—
32	Euclid, Ohio	47.05	1.70	—	—	—	.45	49.20	187	17
33	New Duluth, Minn.	19.75	.80	.35	—	—	—	20.90	79	8
34	Soudan, Minn.	8.75	—	—	.30	—	—	9.05	38	—
35	Aurora, Minn.	22.15	.20	—	—	.40	—	22.75	90	2
36	McKinley, Minn.	6.50	—	—	.10	—	—	6.60	27	—
37	Greaney, Minn.	11.65	1.30	—	—	.20	—	13.15	48	13
38	Chisholm, Minn.	55.25	.10	1.40	.30	.10	—	57.15	224	1
39	Biwabik, Minn.	10.25	—	—	.10	—	—	10.35	42	—
40	Lorain, Ohio	39.75	2.30	—	.10	.60	—	42.75	161	23
41	Collinwood, Ohio	87.00	1.40	—	—	—	.50	88.90	346	14
42	Maple Heights, Ohio	11.25	—	—	—	—	—	11.25	45	—
43	Milwaukee, Wis.	30.75	1.60	—	—	—	—	32.35	131	16
45	Portland, Ore.	12.60	—	1.05	—	.20	—	13.85	49	—
46	St. Louis, Mo.	10.75	.30	—	—	—	.25	11.30	43	3
47	Garfield Heights, Ohio	44.30	.70	—	—	—	—	45.00	170	7
48	Buhl, Minn.	5.50	—	—	—	—	—	5.50	22	—
49	Noble, Ohio	26.00	.50	—	—	.20	—	26.70	106	5
50	Cleveland, Ohio	39.50	.40	—	—	—	—	39.90	152	4
51	Kenmore, Ohio	6.00	.40	—	—	—	—	6.40	24	4
52	Kitzville, Minn.	13.25	—	—	—	—	—	13.25	53	—
53	Brooklyn, Ohio	13.25	—	—	—	—	—	13.25	53	—
54	Warren, Ohio	19.50	1.90	—	—	—	—	21.40	77	19
55	Girard, Ohio	22.00	.60	—	—	—	—	22.60	88	6
56	Hibbing, Minn.	43.75	1.00	—	—	—	.25	45.00	176	10
57	Niles, Ohio	12.25	.90	—	—	—	—	13.15	49	9
59	Burgettstown, Pa.	7.25	.10	—	—	—	—	7.35	29	1
61	Braddock, Pa.	—	—	—	—	—	—	—	62	8
62	Conneaut, Ohio	6.00	—	3.50	—	.10	—	9.60	24	—
63	Denver, Colo.	19.65	1.00	—	—	.30	—	20.95	75	10
64	Kansas City, Kans.	21.00	.10	—	—	—	—	21.10	84	1
65	Virginia, Minn.	27.25	3.70	—	—	—	—	30.95	109	37
66	Canon City, Colo.	12.40	1.00	—	—	—	—	13.40	51	10
67	Bessemer, Pa.	26.50	.50	—	—	.30	—	27.30	97	5
68	Fairport Harbor, Ohio	4.35	—	—	—	—	—	4.35	18	—
70	West Aliquippa, Pa.	3.25	—	—	—	.10	.25	3.60	16	—
71	Strabane, Pa.	24.00	—	—	—	.20	—	24.20	95	—
72	Pullman, Ill.	13.50	1.40	—	—	.20	—	15.10	54	14
73	Warrensville, Ohio	16.50	—	—	—	—	.25	16.75	62	—
74	Ambridge, Pa.	19.00	—	—	—	.20	—	19.20	77	—
77	N. S. Pittsburgh, Pa.	16.75	.20	—	—	—	—	16.95	67	2
78	Leadville, Colo.	12.25	.30	—	—	.10	—	12.65	49	3
79	Enumclaw, Wash.	7.40	—	1.05	—	.90	—	9.35	29	—
80	Moon Run, Pa.	8.50	—	—	—	—	—	8.50	34	—
81	Keewatin, Minn.	15.50	.30	—	—	—	—	15.80	62	3
83	Crosby, Minn.	6.50	—	—	—	—	—	6.50	26	—
84	New York City, N. Y.	26.40	—	—	—	.60	—	27.00	103	—
85	De Pue, Ill.	10.75	—	—	—	.10	—	10.85	36	—

Št.	DOHODKI: Podružnica	Mesečnina			Družab.	Zarja	Razno	Skupaj	St. članic Redni Mlad.	
		Redni	Mlad.	Zapojmo	članice	članice			Redni	Mlad.
86	Nashwaik, Minn.	8.50	—	—	—	.10	—	8.60	34	—
87	Pueblo, Colo.	13.85	3.10	—	—	—	—	16.95	52	31
88	Johnstown, Pa.	18.75	1.50	2.80	—	1.20	—	24.25	80	15
89	Oglesby, Ill.	26.00	1.70	—	—	.20	—	27.90	103	17
90	Bridgeville, Pa.	22.00	.20	—	—	.50	—	22.70	88	2
91	Verona, Pa.	13.75	1.00	—	—	—	—	14.75	55	10
92	Crested Butte, Colo.	8.00	—	—	—	—	—	8.00	32	—
93	Brooklyn, N. Y.	19.20	—	—	—	.10	—	19.30	75	—
94	Canton, Ohio	6.75	.40	—	—	—	—	7.15	27	4
95	South Chicago, Ill.	37.90	1.80	—	—	—	—	39.70	152	18
96	Universal, Pa.	13.50	—	—	—	40	—	13.90	54	—
97	Cairnbrook, Pa.	9.75	.40	3.50	—	—	—	13.65	39	4
99	Elmhurst, Ill.	6.15	—	—	—	—	—	6.15	26	—
100	Ottawa, Ill.	4.00	.50	—	—	.50	—	5.00	16	5
101	Duluth, Minn.	5.50	.10	—	—	—	—	5.60	21	1
102	Willard, Wis.	—	—	—	—	—	—	—	21	—
104	Johnstown, Pa.	12.25	.40	1.05	—	.20	—	13.90	49	4
Skupaj		\$2,962.20	\$109.40	\$42.70	\$ 2.40	\$ 9.60	\$ 4.45	\$3,130.75	11,929	1,101
Obresti od:										
City of Philadelphia, Pa., 4 1/4% Bond—\$1,000								\$21.25		
State of North Carolina, 4 1/2% Bond—\$2,000								45.00		
State of North Dakota, 5% Bond—\$3,000								75.00		
Federal Farm Mortgage Corporation, 3% Bond—\$5,000								75.00	\$ 216.25	
Skupni dohodki								\$3,347.00		

IZDATKI:

Za umrlo Mary Mesarich, podr. št. 12 (rojena 8. dec. 1889, pristopila 3. avg. 1931, umrla 4. februar 1943)	\$ 100.00
Za umrlo Frances Luzar, podr. št. 24 (rojena 18. februar 1884, pristopila 2. oktober 1938, umrla 16. februar 1943)	100.00
Za umrlo Josephine Misimas, podr. št. 25 (rojena 19. marca 1893, pristopila 14. junija 1937, umrla 28. januar 1943)	100.00
Za umrlo Louise Stirn, podr. št. 25 (rojena 7. januar 1882, pristopila 10. septembar 1934, umrla 7. februar 1943)	100.00
Za umrlo Frances Suhadolnik, podr. št. 25 (rojena 2. marca 1864, pristopila 12. maja 1930, umrla 31. januar 1943)	25.00
Za umrlo Anna Vidmar, podr. št. 25 (rojena 28. februar 1904, pristopila 8. marca 1937, umrla 28. februar 1943)	100.00
Za umrlo Anna Zombeck podr. št. 80 (rojena 31. maja 1888, pristopila 3. marca 1937, umrla 28. decembar 1942)	100.00
Za umrlo Alice Kerc, podr. št. 89 (rojena 8. novembar 1927, pristopila 3. decembar 1939, umrla 11. februar 1943)	100.00
Ameriška Domovina, za tiskanje, pošto in raznašanje februarške Zarje	769.46
Uradne plače	340.00
Najemnina za urade	30.00
Poslovni stroški: znamke, telefon, bančni stroški, itd.	40.87
Avsec Brothers, za tiskovino	24.00
Nagrada ustanoviteljici podrunice št. 104, Theresa Zallar	5.00
Skupni stroški	\$1,934.53

Ostalo v blagajni 30. jan. 1943 (Balance Jan. 30, 1943) \$125,003.67
Dohodki v februarju (Income in February) 3,347.00

Skupaj (Total) \$128,350.67
Stroški v februarju (Expenses in February) 1,934.53

Preostanek v blagajni 27. februar 1943 (Balance Feb. 27, 1943) \$126,416.14

NOVE ODRASLE ČLANICE V FEBRUARJU, 1943
NEW ADULT MEMBERS IN FEBRUARY, 1943

Podr.	Ime nove članice New Member	Ime agitatorice Name of Worker	Podr. Br.	Ime nove članice New Member	Ime agitatorice Name of Worker
1	Gasser Mary	Christine Rupnik	5	Cesnik Thelma	Julia Zupancic
1	Kesner Mary	"	5	Dreflak Mary	"
1	Trepel Josephine	"	5	Madley Clara	"
1	Klancer Frances	"	5	Rinani Mary	"
2	Gomilar Frances	Pauline Ozbolt	5	Trauner Anna	Louise Jugg
2	Harej Anna	"	5	Love Julia	Antonia Bajt
2	Jerina Frances	"	7	Miklowic Mary	Anna Kameen
2	Koren Josephine	"	8	Krasevic Johanna	Dorothy Dermes
2	Osterman Stephanie	"	8	Ortenzio Frances M.	"
2	Polenik Mary	"	8	Rozman Katherine	"
2	Popovich Mary Ann	"	8	Rubnic Ljuba	"
2	Stajerk Margaret	"	10	Drobnic Mollie	Mary Urbas
2	Treivers Clara	"	10	Grill Anne	"
2	Van Goversy Stephanie	"	10	Jeric Mary	"
2	Zokal Anna	"	10	Jeric Sophia	"
2	Zugel Vera	"	10	Kopina Rose Marie	"
3	Garner Jessie Patricia Frances Raspet	"	10	Krainz Josephine	"
3	Golob Olga	"	10	Lavrich Mary	"
3	Hiza Mary	"	10	Macek Mary	"
3	Papish Ann E.	"	10	Pavsek Mary Ann	"
3	Papish Stella A.	"	10	Svigel Mary	"
3	Plese Stephanija	"	12	Kerzich Josephine	Mary Pogorelc
5	Brezigar Lillian	Julia Zupancic	12	Mlakar Helen	Mary Schimenz
			15	Kavec Marie Rose	Mary Hrovat
			16	Butala Marjorie	Dorothy Porento

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
Br.	New Member	Name of Worker
16	Kete Anna Mary	Pauline Kete
16	Bolla Helena	Agnes Mahovlich
16	Klobucar Pauline	"
16	Kompare Mary	"
16	Konar Frances	"
17	Babick Ann	Marie Floryan
17	Becker Mary	"
17	Calen Theresa	"
17	Erman Nellie	"
17	Gmeiner Theresa	"
17	Klatt Irene	"
17	Kopshe Mary	"
17	Kosmina Mary	"
17	Maloverh Lillian	"
17	Novacic Anna	"
17	Parkel Maym	"
17	Rauth Antoinette	"
17	Schneider Anna	"
17	Turck Frieda	"
17	Wysocki Mary	"
17	Marolt Martha	"
17	Moze Sophie	"
17	Raly Mary	"
20	Ambrosic Marion	Mrs. Anton Terlep
20	Gaspich Frances	"
20	Gaspich Mary	"
20	Gregorash Rose Marie	"
20	Meznarsic Marie	"
20	Nemanich Dorothy	"
20	Nemcevic Mary	"
20	Pirc Frances	"
20	Simonic Ann	"
20	Skoff Elizabeth	"
20	Wruk Bernice	"
25	Lach Mary	Jennie Champa
25	Truden Louise	Albina Novak
25	Erbežnik Anna	Mary Otonicar
25	Hosta Anna	"
25	Krečič Anna	"
25	Novšak Theresa	"
25	Sell Elsie	"
25	Vidgoj Angela	"
25	Zgong Jennie	"
25	Dielman Alice	Mary Peterlin
25	Hočevar Rose	"
25	Peterlin Albina	"
25	Peterlin Mildred	"
25	Smole Elizabeth	Jennie Smole
29	Cebular Victoria	Anna Elovar
29	Tomazin Agnes	"
31	Majerle Mary	Antoinette Lucich
31	Majerle Rose	"
31	Murphy Jennie	"
31	Sitarich Caroline	"
31	Susnik Angela	"
33	Gondek Margarit	Anna Podgorsek
33	Holmberg Katherine	"
33	Mrak Anna Marie	"
33	Spehar Adelaide	"
41	Dobida Mary	Margaret Rosanic
41	Winter Ann	Ella Starin
41	Winter Elizabeth	"
43	Bregar Lillian	Josephine Verbick
43	Bregar Ursula	"
43	Gorishek Anna	"
43	Kolasenskie Gertrude	"
43	Perme Angeline	"
54	Gliha Bridget	Rose Racher
54	Gliha Josephine	"
54	Laurich Frances	Ivana Sajn
54	Tomsich Mary	"
64	Bartkoski Mary A.	Josephine Toplikar
64	Wolf Virginia Mae	"
65	Gwash Kathryn	Angela Schneller
65	Boncatto Louise	Mary Shaws
65	Martin Mary Agnes	"
74	Habich Virginia	Sophie Gorey
74	Vlasic Alberta	"
74	Vlasic Marion	"
74	Yanchar Mary	Jennie Posega
74	Rosman Ann	"
74	Rosman Mary	"

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
Br.	New Member	Name of Worker
86	*Banjanin Antoinette	Kate Stimac
88	Zore Margaret	Louise Novsak
93	Vlachich Mary	Helen Corel
93	Marovitz Mary	"
93	Nagel Ursula	"
93	Semolik Agnes	"
93	Arshen Barbara	"
93	Bandelj Isabella	"
93	Caruso Kathryn	"
93	Glazar Agnes	"
93	Hofer Antoinette	"
93	Hulne Cecelia	"
93	Kokel Angela	"
93	Schager Marie	"
93	Spilar Ursula	"
93	Cvitkovic Helen	Josephine Cvitkovic
93	Lackner Mary	Katherine Hutter
93	Maurin Mary	Cilka Volkar
93	Schutte Katarina	"
93	Cotar Josephine	Frances Umek

*Pristopila v oktobru 1942.

NOVE MLADINSKE ČLANICE V FEBRUARJU, 1943 NEW MEMBERS IN JUVENILE DEPARTMENT

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
Br.	New Member	Name of Worker
3	Cid Mary Blondina	Frances Raspet
3	Evans Geraldine Ann	"
3	Hiza Bernice K.	"
3	Papich Beverley Ann	"
3	Patrick Violet Jean	"
5	Bajt Theresa Leona	Antonia Bajt
10	Krasovec Marion	Frances Susel
15	Filipovic Beatrice A.	Mary Hrovat
15	Tekaucic Helen Marie	"
20	Gregory Beverly Carol	Mrs. Anton Terlep
20	Hulbert Mary Margaret	"
20	Maren Leona	"
25	Zgong Rose Marie	Mary Otonicar
29	Merloch Isabelle	Anna Elovar
33	Holmberg Frances	Anna Podgorsek
54	Gliha Agnes	Rose Racher
54	Gliha Theresa	"
54	Tomsich Daniela	Ivana Sajn
65	Jenkins Al Jean Grace	Angela Schneller
65	Jenkins Kathleen A.	"
65	Kraker Barbara Ann	"

JOSEPHINE ERJAVEC, glavna tajnica.

—0—

—REPORTERS, PLEASE READ!—

Please consider the following in submitting reports to the Dawn:

1.—If possible typewrite material, using double-spacer. If written, please use ink.

2.—Reports must be signed by author, otherwise they will not be published. You may use a nickname but the editor must have your correct name which will be withheld if you so desire.

3.—All copy must be at our office by the 12th of the month. Any copy received after the deadline will be disregarded.

ŠE NISTE PRESTARI

da zboljšate znanje v angleščini v branju in pisanje. Uporabljivo tudi za učenje slovenščine

Angleško-slovensko berilo

(English-Slovenian Reader)

Sestavlil Dr. F. J. Kern

Cena \$2.00

Naročite lahko pri uredništvu "Zarje"
1135 E. 71st Street. Cleveland, Ohio.

Vsebina pesmic v pesmarici "Zapojo." Knjižica stane 40 centov. Naročila se pošlje na "Zarja," 1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio, in priloži znamke ali denar.

PRVI DEL

Adijo pa zdrava ostani! — Al' me boš kaj rada imela?

Birt rajtengo piše. — Bledi mesec. — Bog je ustvaril zemljico. — Bog živi vse Slovenke! — Bom šel na planinice. — Bratci veseli vsi.

Cez tri gore, čez tri vode. — Čuk se je oženil.

Dekle je po vodo šla. — Dekle, kdo bo tebe troštal. — Dekle na vrtu zelenem sedi. — Dete zatisni premile oči. — Delaj, delaj, dekle pušeljc. — Dober večer, ljubko dekle! — Dolenjska zdravica. — Dve let' in pol sva se midva ljubila.

En hribček bom kupil. — Ena ptička mi poje.

Fantje marširajo. — Fantje po polj' gredo.

Glejte, že sonce zahaja. — Gor čez jezero. — Goreči ogenj. — Gozdič je že zelen. — Gremo na Štajersko.

Hej Slovenci!

Imel sem ptičico.

Jaz bi rad rdečih rož. — Jaz pa pojdem na Gorenjsko. — Jaz sem Kranjčičev Jurij. — Je pa davi slanca padla.

Kadar boš ti vandrat šel. — Kaj ne bila bi vesela! — Kaj boš za mano hodil? — Kaj pa ti pobič? — Kaj so to za eni fantje? — Kaj ti je, deklica? — Kak' ribcam dobro gre. — Kako bom ljubila. — Kje so moje rožice. — Kmetič vesel na svetu življi! — Ko bi jaz vedela? — Ko dan se zaznava. — Kol'kor kapljic, tol'ko let. — Koline. — Ko ptičica sem pevala. — Ko ptičica na tuje gre. — Ko so fantje proti vasi sli. — Ko študent na rajzo gre.

Lahko noč! — Lani sem možila se. — Le nocoj še, luna mila. — Le enkrat bi videl, kak' sonce gor gre. — Lepo mi poje črni kos. — Ljubca'ca moja, oj kod si snoč' hodila. — Ljubca'ca povej, povej! — Lepa naša domovina. — Lju-

bezen do domovine. — Lovska. — Ločitev. — Luna sije, klad'vo bije.

Mati pokliče, pridne dekliče. — Mati ziblje, lepo poje. — Moja dekle je še mlađa. — Moj fantič je na Tirolsko vandral. — Moja kosa je križavna. — Moj očka so mi rekli.

Najlepša je mladost. — Na Gorenjskem je fletno. — Na klopici sva sedela. — Na planinah sončje sije. — Na tujih tleh. — Na vrtu. — Nesrečni lovec. — Ne bom se možila. — Nocoj pa, oh nocoj.

Odhod. — Odkod si, dekle, ti doma. — Odpiraj, dekle, kamrlico! — Oglar je čeden fant. — Oj dekle, kaj s' tak' žalostna. — Oj ta vojaški bohen. — Oj tam za goro. — Oj vinček moj. — Otok bleški. — O, tožna domovina.

Planinska. — Pojte, pojte, drobne ptičke. — Po gorah grmi in se bliska. — Po jezeru. — Po polju že rož'ce cveťejo. — Pod mojim okencem. — Posvetitev domovini. — Pozdrav! — Pozimi pa rožice ne cveto — Prevzetna. — Prišla bo pomlad. — Ptiček prav majhen je. — Ptički po zraku letajo.

Rasti, rasti, rožmarin. — Rasti, rožica. — Regiment po cesti gre. — Ribniška. — Roža. — Rože je na vrtu plela. — Rožiče ne bom trgala. — Rožmarin se je posušil.

Se davno mrači. — Sem fantič z zelenega Štajerja. — Serenada. — Sem mislli snoć' v vas iti. — Sijaj, sijaj, sončeće. — Sinoči je pela. — Sinoči sem na vasi bil. — Sirota — Sirota jaz okrog blodim. — Slovenski fantje. — Slišala sem ptičko pet'. — Slovenec sem! — Slovenska deklica. — Slovensko dekle. — Slovo. — Soča voda je šumela. — Solnce čez hribček gre. — Stoji, stoji Ljubljanca. — Svarilo. — Škrjanček poje žvrgoli.

Tam gori za našo vasjo. — Tam na vrtni gredi. — Terezinka zgodaj vstala. — Trije kovači.

Uspavanka.

V nedeljo zjutraj vstala bom. — Vesi bodimo. — Vetrček po zraku gre. — Visoka je gora. — Vsi so prihajali.

Žabja svatba. — Žalosten glas zvonov. — Že dolgo nismo pili ga.

Zeleni gozd je lovčev raj. — Zvedel sem nekaj novega. — Zvonikarjeva.

DRUGI DEL

Angelovo češčenje. — Blagor mu, ki se spočije. — Glasno zapojmo. — Lepa si roža Marija. — Odpevanje pri litaniyah. — Pokojni sestri v slovo. — Vivedred. — Zahvalna pesem.

V drugi založbi, katera je zdaj na trgu, je 20 pesmic več kot v prvi in te so:

Moja domovina (My Country 'Tis of Thee), katero je iz angleščine prevedel Mr. Ivan Zupan.

Slovenska pesem—Zložil Mr. Ivan Zupan.

Ah, ni li zemljica krasna?

Ko pridem skozi log.

Kje je moj mili dom?

Nebo je čisto jasno.

Povej mi dekle.

Ptička je zaprta b'la.

Oj Rožmarin.

Oj večer je že—Zložil in uglasbil Mr. Ivan Zorman.

Tam za goro zvezda sveti.

Ura devet odbije.

Zakaj me ne ljubiš?

Zabučale gore.

Zelena Pomlad.

Z javora je padel list.

Rožni venec—The Rosary,— Prevedel iz angleščine Mr. Ivan Zupan.

Marija Nazarska (V Savinjski dolini).

Štiri nadaljnji napevi pri litinjah.

IMPORTANT NOTICE

Families receiving more than one issue of "Zarja" are kindly requested to sign the release below, giving name and address of members to be taken off the mailing list. This is war time and we should save wherever possible. Mail the release to: "Zarja" Office, 1135 East 71 St., Cleveland, Ohio.

Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, INC.

6016 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service. Postrežba noč in dan.
Avtomobile za vse prilike. Tel. ENDICOTT 3113

IZJAVA ČLANICE

(Ko podpišete, pošljite takoj na uredništvo Zarje, 1135 East 71 St., Cleveland, Ohio)
Jaz, ...

v ..... dovoljujem, da se do nadaljnega obvestila ne pošilja "Zarje" sledečim članom v naši družini, ker je prav, da v vojnih časih hranimo, kjer nam je mogoče:

Naslov ..... Mesto in država .....

Podpis članice

“Ameriška Domovina”

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI
DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unijska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tel.: HEnderson 0628.

FOR YOUR PORTRAIT OR GROUP PICTURE
go to
BUKOVNIK STUDIO
782 E. 185th St. Phone IVanhoe 1166
CLEVELAND, OHIO

A. Grđina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 40 let že obratujemo naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja;
prihranili si boste denar in dobili
stoprocentno postrešbo.

Glavna prodajalna: 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HEnderson 2088

Podružnica: 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KEmmore 1235

Pogrebni zavod: 1053 E. 62nd St.
Tel.: HEnderson 2088
CLEVELAND, OHIO

Personal Loans

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

Za:

- družinske in hišne potrebščine
- popravo posestva
- plačilo zavarovalninske premije
- poravnava računov

— To je nekaj tipičnih namenov —

Pridite in povejte nam o vaših potrebah.

Ni treba, da bi bili vlagatelj.

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

6131 St. Clair Ave.
15601 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

BOLEZEN . . NESREČA . . SMRT

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče
urbaniti. Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak
prizadet. Če hočeš dobro sebi in svojim
dragim, pristopi v

KRANJSKO-SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

*Najstarejša slovenska podpora
organizacija v Ameriki*

Članstvo 38,500   Premoženje: \$5,100,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod
svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa pište na:

GLAVNI URAD
351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.